

**STRATEGIA ROZWOJU ELBLĄSKIEGO OBSZARU
FUNKCJONALNEGO/ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI
TERYTORIALNYCH**

(PROJEKT - maj 2015)

GEOPROFIT

Elbląg, maj 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
2. ELBLĄSKI OBSZAR FUNKCJONALNY (EOF).....	7
2.1. DELIMITACJA EOF	7
2.2. OBSZAR REALIZACJI ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH (ZIT).....	8
2.3. PODSTAWA PRAWNA WSPÓŁPRACY	8
3. DIAGNOZA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO	12
3.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA	12
3.1.1. <i>Dostępność transportowa</i>	12
3.1.2. <i>Infrastruktura telekomunikacyjna</i>	15
3.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	16
3.2.1. <i>Potencjał i stan środowiska przyrodniczego</i>	16
3.2.2. <i>Infrastruktura ochrony środowiska</i>	17
3.3. GOSPODARKA	19
3.3.1. <i>Przedsiębiorczość i rynek pracy</i>	19
3.3.2. <i>Innowacyjność gospodarki</i>	20
3.3.3. <i>Turystyka</i>	22
3.4. WIEDZA I ZAUFANIE	25
3.4.1. <i>Kapitał ludzki</i>	25
3.4.2. <i>Aktywność społeczna</i>	27
3.5. WIZERUNEK.....	30
3.5.1. <i>Promocja turystyczna</i>	30
3.5.2. <i>Promocja gospodarcza</i>	31
3.5.3. <i>Rewitalizacja przestrzeni publicznych</i>	32
4. PROGNOZA TRENDÓW ROZWOJOWYCH	33
4.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA	33
4.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	34
4.3. GOSPODARKA	35
4.4. WIEDZA I ZAUFANIE	36
4.5. WIZERUNEK.....	37
5. GOSPODARKA EOF A SPECJALIZACJE REGIONALNE	38
6. ANALIZA SWOT	41
7. CELE ROZWOJOWE.....	44
8. PROJEKTY W RAMACH EOF	48
8.1. PROJEKTY I TYPY PRZEDSIĘWZIĘĆ	48
CEL STRATEGICZNY 1: STWORZENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI SYSTEMU TRANSPORTU I KOMUNIKACJI	49
Priorytet 1.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunikacji drogowej, szynowej, wodnej i lotniczej.....	49
Priorytet 1.2. Zintegrowane zarządzanie ruchem z wykorzystaniem ICT.....	55
Priorytet 1.3. Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu i podnoszenie kompetencji cyfrowych.....	56
Priorytet 1.4. Stworzenie systemu ścieżek i szlaków rowerowych	56
CEL STRATEGICZNY 2: WZROST JAKOŚCI INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA I WIEDZY NA TEMAT ZAGROŻEŃ	57
Priorytet 2.1. Rozbudowa infrastruktury wodnej, kanalizacyjnej i gazowej	57
Priorytet 2.2 Integracja zarządzania w ochronie środowiska oraz Monitoring środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom	58

Priorytet 2.3. Wdrażanie nowoczesnych technologii w energetyce	59
Priorytet 2.4. Edukacja proekologiczna.....	60
CEL STRATEGICZNY 3: WZROST DOBROBYTU POPRZEZ WYKORZYSTANIE WIEDZY I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII	61
Priorytet 3.1. Rozwój nowoczesnych technologii w zarządzaniu publicznym i usługach dla przedsiębiorstw.....	61
Priorytet 3.2. Wykorzystanie potencjału inteligentnych specjalizacji regionalnych dla rozwoju EOF	62
Priorytet 3.3. Zintegrowane zarządzanie w sektorze turystyki i rozwój komplementarnych produktów turystycznych	63
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	64
Priorytet 4.1. Tworzenie warunków dla wysokiej aktywności społecznej	64
Priorytet 4.2. Wzrost jakości usług edukacyjnych i szkoleniowych	65
Priorytet 4.3. Podniesienie bezpieczeństwa publicznego	68
Priorytet 4.4. Integracja społeczna i rozwój poprzez sport i kulturę.....	69
CEL STRATEGICZNY 5: BUDOWA WSPÓLNEGO WIZERUNKU EOF	70
Priorytet 5.1. Promocja turystyczna	70
Priorytet 5.2. Przygotowanie terenów inwestycyjnych i promocja gospodarcza	71
Priorytet 5.3. Rewitalizacja i uporządkowanie przestrzeni publicznych	72
8.2. ANALIZA WYBORU NAJISTOTNIEJSZYCH INWESTYCJI DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO.....	74
9. PROPONOWANY ZAKRES WSPARCIA W FORMULE ZIT MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ELBLĄGA W RAMACH RPO WARMIA I MAZURY 2014-2020.....	84
9.1. WPLYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA OSIĄGANIE ZAKŁADANYCH WSKAŹNIKÓW RPO WiM z UWZGLĘDNIENIEM CELU POŚREDNIEGO (2018) ORAZ CELU KOŃCOWEGO (2023)	95
9.2. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ KOMPLEMENTARNYCH MOŻLIWYCH DO REALIZACJI POZA FORMUŁĄ ZIT	98
10. TERYTORIALNY WYMIAR WSPARCIA.....	102
10.1. ZAŁOŻENIA DELIMITACJI	102
10.2. TYPY OBSZARÓW WSPARCIA.....	102
10.3. STREFY KONCENTRACJI PROJEKTÓW	103
11. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII.....	104
11.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	104
11.2. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII W ZAKRESIE ZIT	104
11.3. FINANSOWANIE BIURA DS. ZIT	106
12. SPÓJNOŚĆ Z KRAJOWYMI I UNIJNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	108

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

Skrót	Rozwinięcie
B+R	badania i rozwój
EOF	Elbląski Obszar Funkcjonalny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IOB	instytucje otoczenia biznesu
IZ RPO	Instytucja Zarządzająca RPO Warmia i Mazury 2014-2020
KPZK	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie
MOF	Miejski Obszar Funkcjonalny
MIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
OSI	Obszar strategicznej interwencji
OZE	odnawialne źródła energii
PO PW	Program Operacyjny Polska Wschodnia
PGR	Państwowe Gospodarstwo Rolne
PKB	Produkt Krajowy Brutto
SRK	Strategia Rozwoju Kraju 2020 (nazywana średniookresową Strategią Rozwoju Kraju)
SSE	Specjalna Strefa Ekonomiczna
UE	Unia Europejska
W-M	Warmińsko-mazurskie
W-MARR	Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

1. WPROWADZENIE

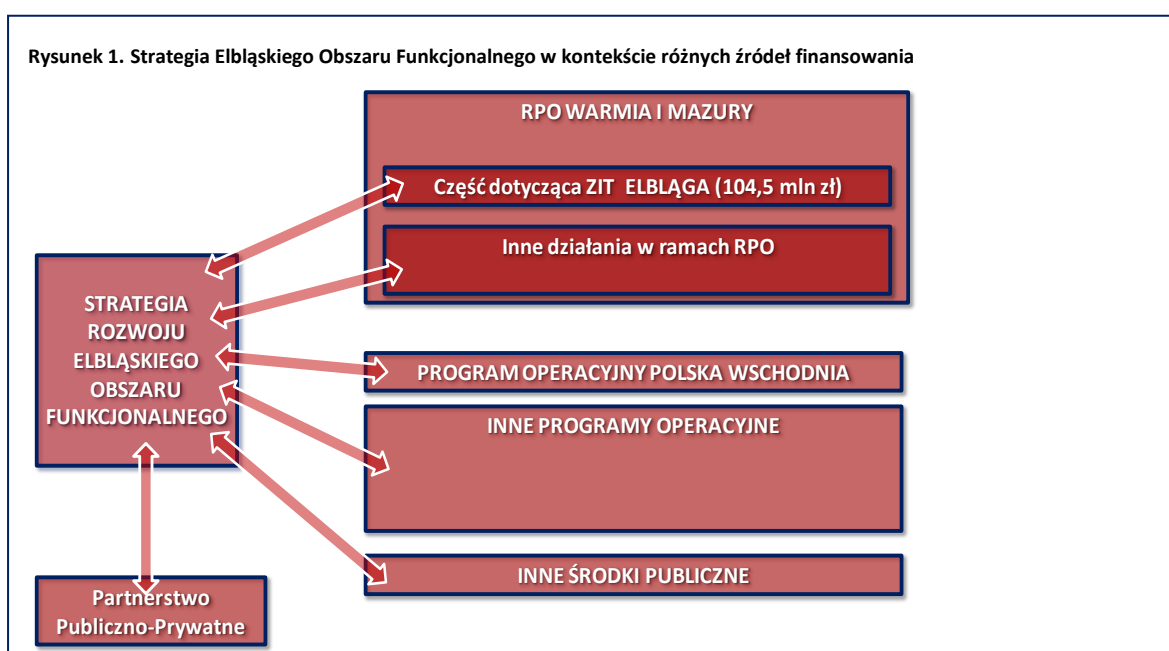
Według zapisów opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dokumentu Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce podstawowym warunkiem realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) jest posiadanie dokumentu strategicznego określającego cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania i przedsięwzięcia do realizacji z punktu widzenia danego ośrodka miejskiego. W województwie warmińsko-mazurskim projekty w formule ZIT będą realizowane w MOF Olsztyna, Elbląga i Ełku. W związku z tym należało opracować strategię MOF Elbląga, której komponent ZIT jest integralną częścią.

Strategia Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego powstała w wyniku porozumienia Gminy Miasto Elbląg z powiatami Elbląskim i Braniewskim oraz gminami tworzącymi te dwa powiaty, a także dziesięcioma instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Elbląga i w jego otoczeniu.

To szerokie porozumienie ugruntowało wcześniejszą współpracę, ale przyczyniło się do wzrostu zainteresowania problemami miast i gmin w szerszym – nie tylko dotyczącym jednej gminy – kontekście.

Dokument jest odpowiedzią na wyzwania, jakie niesie ze sobą nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Programowanie rozwoju przyjmuje coraz wyraźniej charakter terytorialny, skoncentrowany na zagadnieniach, problemach, ale również wskazujące potrzebę współpracy wielu instytucji i organizacji w celu realizacji zamierzeń rozwojowych.

Strategia powinna ułatwić realizację ważnych przedsięwzięć na terenie EOF, finansowanych głównie ze środków publicznych, adresowanych do administracji publicznej, ale również innych beneficjentów. Głównym źródłem finansowania Strategii będzie RPO Warmia i Mazury (Rysunek 1).

Źródło: opracowanie własne.

---

2. ELBLĄSKI OBSZAR FUNKCJONALNY (EOF)

Elbląski Obszar Funkcjonalny zostanie zdelimitowany w Planie Zagospodarowania Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W czasie przygotowywania Strategii prace związane z opracowaniem Planu są w toku, dlatego przyjęto, że wstępne granice EOF będą określone na podstawie prowadzonych badań i analiz w ramach planistycznych studiów regionalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

2.1. DELIMITACJA EOF

Za podstawę wskazującą granice Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego przyjęto opracowanie zespołu autorskiego pod kierunkiem A. Żywickiego (wspólnie z J. Celej, M. Dekąską i A. Wojtyńskim) wykonane w ramach planistycznych studiów regionalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

W opracowaniu uwzględniono najważniejsze dostępne dane dotyczące powiązań funkcjonalnych i zjawisk istotnych dla delimitacji powiązań, w zakresie:

- potencjału demograficznego (liczba ludności);
- zasięgu obsługi administracyjnej (zasięg oddziaływania jednostek administracji publicznej);
- potencjału gospodarczego (aktywność gospodarcza, gospodarka morska, turystyka, logistyka);
- infrastruktury technicznej (infrastruktura energetyczna i komunalna);
- efektywność dojazdów (natężenie ruchu drogowego, jakość dróg, odległości drogowe);
- komunikacji zbiorowej (autobusowej i kolejowej);
- dojazdów do pracy;
- powiązań społecznych (opieka medyczna, szkolnictwo wyższe, kultura).

Zastosowane kryteria spełniają wymogi merytoryczne stawiane przed pracami dotyczącymi delimitacji obszarów funkcjonalnych. Jednocześnie wychodzą poza propozycje Ministerstwa Rozwoju Regionalnego stosowania metodyki opartej na 7 wskaźnikach, ujednoczonej dla wszystkich miast wojewódzkich¹.

Zdelimitowany w ten sposób Elbląski Obszar Funkcjonalny tworzą gminy:

- ❖ Miasto Elbląg;
- ❖ Gmina Elbląg;
- ❖ Miasto Braniewo;
- ❖ Gmina Braniewo;
- ❖ Gmina Frombork;
- ❖ Gmina Tolkmicko;
- ❖ Gmina Milejewo;

---

¹ Tzw. „metodyka Śleszyńskiego”.

- ❖ Gmina Młynary;
- ❖ Gmina Pastęk;
- ❖ Gmina Rychliki;
- ❖ Gmina Markusy;
- ❖ Gmina Gronowo Elbląskie.

Obszar ten liczy ponad 206 tys. mieszkańców, co stanowi 14% ludności województwa warmińsko-mazurskiego. W Elblągu mieszka ok. 60% ludności całego obszaru.

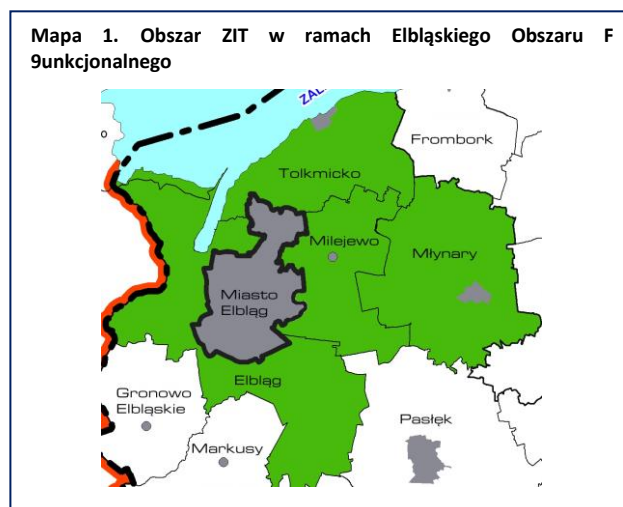
Wyniki wstępnej delimitacji Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego nie pokrywają się jednak z aspiracjami samorządów lokalnych. Zgodnie z Porozumieniem o współpracy na rzecz utworzenia Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego w skład EOF weszła ostatecznie większa liczba jednostek (zob. rozdział 2.3).

2.2. OBSZAR REALIZACJI ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH (ZIT)

Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego tworzą następujący partnerzy (Mapa 1):

- ❖ Miasto Elbląg;
- ❖ Gmina Elbląg;
- ❖ Gmina Tolkmicko;
- ❖ Gmina Milejewo;
- ❖ Gmina Młynary;
- ❖ Powiat Elbląski (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko).

W zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego liderem jest Gmina Miasto Elbląg.

2.3. PODSTAWA PRAWNA WSPÓŁPRACY

Współpraca między samorządami i instytucjami oraz organizacjami zlokalizowanymi na obszarze powiatów elbląskiego i braniewskiego prowadzona była m.in. w ramach różnych projektów realizowanych w perspektywie 2007-2013. W ostatnim czasie, samorzady lokalne i organizacje z powiatu elbląskiego aktywnie uczestniczyły w przygotowaniu „Strategii Rozwoju Elbląga 2020+”. Dokument ten przygotowywany był metodą szerokiego społecznego uczestnictwa instytucjonalnego. W skład Zespołu Strategicznego weszli przedstawiciele ok. 50 instytucji i organizacji, w tym przedstawiciele gmin powiatu elbląskiego.

W dniu 28 stycznia 2013 roku podpisano list intencyjny ws. współpracy samorządów lokalnych w zakresie „Przygotowania dokumentów strategicznych dla Elbląsko-Braniewskiego Obszaru Funkcjonalnego”, który stał się również podstawą do ubiegania o środki z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dedykowane samorządom tworzącym obszary funkcjonalne.

Dnia 11 lipca 2013 r. zostało podpisane **Porozumienia o współpracy na rzecz utworzenia Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego**, które stanowi podstawę prawną współpracy w zakresie przygotowania i realizacji strategii rozwoju w obszarze granic dwóch powiatów. Porozumienie zawarte zostało między następującymi Stronami:

1. Gminą Miasto Elbląg;
2. Powiatem Elbląskim;
3. Powiatem Braniewskim;
4. Gminą Elbląg;
5. Gminą Godkowo;
6. Gminą Gronowo Elbląskie;
7. Gminą Milejewo;
8. Gminą Markusy;
9. Gminą Młynary;
10. Gminą Pastęk;
11. Gminą Rychliki;
12. Gminą Tolkmicko;
13. Gminą Frombork;
14. Gminą Miasto Braniewo;
15. Gminą Braniewo;
16. Gminą Pieniężno;
17. Gminą Płoskinia;
18. Gminą Wilczęta;
19. Gminą Lelkowo;
20. Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Elblągu;
21. Elbląską Uczelnią Humanistyczno-Ekonomiczną;
22. Zespołem Szkół Techniczno-Informatycznych w Elblągu;
23. Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych;
24. Stowarzyszeniem „Pasarga”;
25. Stowarzyszeniem Elbląski Klaster Turystyczny;
26. Stowarzyszeniem Klaster Mebel Elbląg;
27. Stowarzyszeniem ICT Amber Klaster Teleinformatyczny;
28. Okręgowym Przedsiębiorstwem Geodezyjno-Kartograficznym "OPEGIEKA" Sp. z o.o.;
29. Elbląskim Parkiem Technologicznym.

Głównym celem Porozumienia (Art. 1.) jest współpraca na rzecz wspierania potrzeb rozwojowych gmin i powiatów Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez przygotowanie i realizację wspólnych projektów o znaczeniu ponadlokalnym. Porozumienie przewiduje następujące płaszczyzny współpracy:

- a) edukacja;
- b) turystyka;
- c) ochrona zdrowia;

-
- d) przedsiębiorczość;
  - e) infrastruktura, w tym technologie IT;
  - f) zarządzanie kryzysowe;
  - g) działania związane z inteligentnymi specjalizacjami wymienionymi w „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025” oraz innych dokumentach planowania strategicznego na poziomie regionalnym i krajowym.

Koordinację całości prac powierzono Prezydentowi Miasta Elbląga (Art. 4). Ponadto Porozumienie określa jego organy, którymi są Forum Porozumienia i Rada Porozumienia, a także opisuje ich zadania i sposób funkcjonowania.

Ostateczny kształt EOF określony został natomiast na podstawie zapisów Umowy Partnerstwa z dnia 10 stycznia 2014 r., w której jako cel Partnerstwa określa się „wspólną realizację zintegrowanych przedsięwzięć rozwiązujących problemy Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Umowę Partnerstwa podpisały następujące jednostki samorządu terytorialnego:

1. Gmina Miasto Elbląg;
2. Powiat Elbląski;
3. Powiat Braniewski;
4. Gmina Elbląg;
5. Gmina Godkowo;
6. Gmina Gronowo Elbląskie;
7. Gmina Milejewo;
8. Gmina Markusy;
9. Gmina Młynary;
10. Gmina Pastęk;
11. Gmina Rychliki;
12. Gmina Tolkmicko;
13. Gmina Frombork;
14. Gmina Miasto Braniewo;
15. Gmina Braniewo;
16. Gmina Pieniężno;
17. Gmina Płoskinia;
18. Gmina Wilczęta.

Zgodnie z dokumentem Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce zatwierdzonym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 22 lipca 2013 r., samorządy województw mają też możliwość przeznaczenia części środków na realizację Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w obszarach funkcjonalnych miast regionalnych i subregionalnych, nie będących miastami wojewódzkimi. Z możliwości tej skorzystał Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjmując w dniu 22 października 2013 r. Model Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2014-2020.

W dniu 09 kwietnia 2014 r. zostało podpisane porozumienie administracyjne w sprawie powołania Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Elbląskim Obszaru Funkcjonalnego, które stanowiło jeden z warunków realizacji ZIT w ramach RPO WiM na lata 2014-2020. Obszar ZIT dla Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego objął swoim zasięgiem: Gminę Miasto Elbląg, Gminę Elbląg,

---

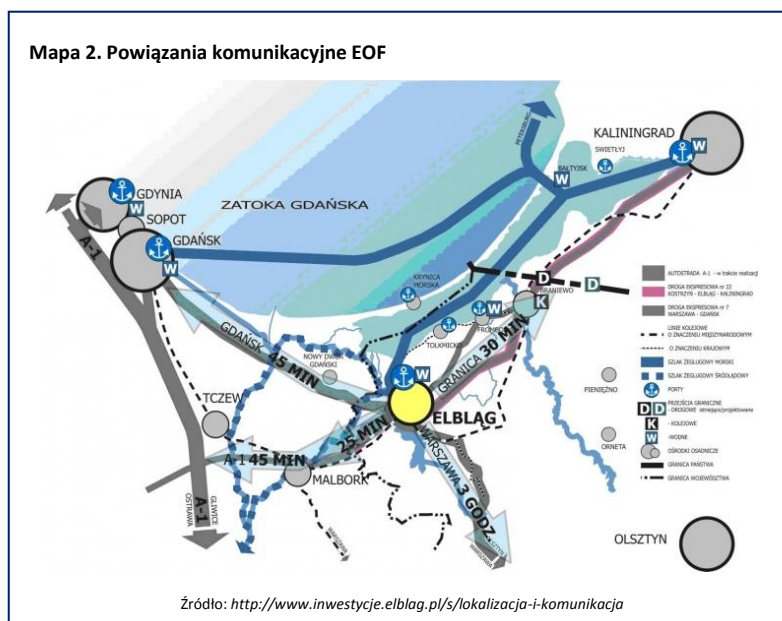
Gminę Milejewo, Gminę Młynary, Gminę Tolkmicko oraz dodatkowo Powiat Elbląski (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko). W zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla EOF liderem jest samorząd Miasta Elbląga.

3. DIAGNOZA ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

3.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

3.1.1. DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA

Elbląski Obszar Funkcjonalny jest jednym z lepiej **skomunikowanych zewnętrznie** obszarów w województwie warmińsko-mazurskim. Przez EOF przebiegają dwie krajowe drogi ekspresowe: S7 Gdańsk-Warszawa-Kraków i S22 przejście graniczne w Grzechotkach-Elbląg (droga krajowa nr 22 od Elbląga do Kostrzyna nie ma statusu drogi ekspresowej). W bliskim sąsiedztwie znajdują się też inne ważne węzły i szlaki drogowe w Polsce (zaledwie 55 km od Elbląga znajduje się wjazd na autostradę A1) (Mapa 2).

Transport kolejowy nie jest konkurencyjny dla drogowego. Czas podróży z Elbląga do Gdańska jest niemal dwukrotnie dłuższy (ok. 80 minut). Jedyne bezpośrednie połączenie z Warszawą zajmuje ponad 9 godzin! Miasto posiada jednak dobre połączenia kolejowe z Malborkiem i Tczewem, przez które odbywa się znacznie więcej krajowych i międzynarodowych połączeń kolejowych. Przez EOF przebiega też pasażerska linia kolejowa nr 221 Braniewo-Pieniężno-Olsztyn, towarowa nr 217 Elbląg-Bogaczewo-Braniewo (wzdłuż linii znajduje się kilka terminali przeładunkowych umożliwiających rozwój transportu bimodalnego) oraz nr 254 Elbląg-Tolkicko-Frombork-Braniewo (tzw. Kolej Nadzalewowa), która jest obecnie użytkowana jedynie na odcinku Elbląg-Frombork i głównie w celach turystycznych (kursy odbywają się w okresie wakacyjnym i tylko w niedziele i święta).

EOF posiada bardzo dobry dostęp do międzynarodowego lotniska, jakim jest port lotniczy w Gdańsku, oddalony od Elbląga o ok. 75 km. W EOF zlokalizowane jest też sportowe lotnisko cywilne, które po rozbudowie pasa mogłoby przyjmować niewielkie samoloty pasażerskie.

W EOF zlokalizowane są przejścia graniczne z Obwodem Kaliningradzkim:

- ❖ drogowe – przejście graniczne w Grzechotkach (całodobowe, międzynarodowe przejście dla ruchu samochodów osobowych, autobusów i samochodów ciężarowych) i Gronowie (całodobowe, międzynarodowe przejście przeznaczone dla ruchu osobowego i towarowego dla samochodów o masie maksymalnej 6 ton), oba znajdują się w gminie wiejskiej Braniewo;

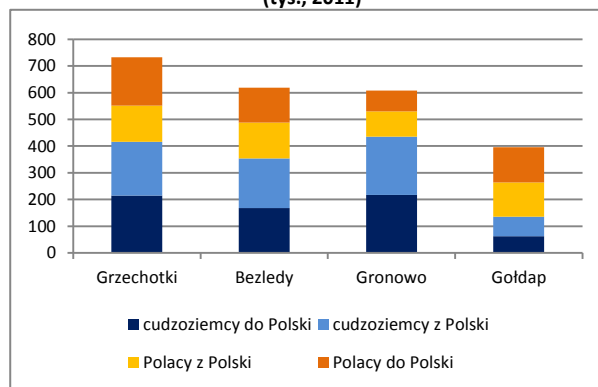
- ❖ kolejowe – przejście graniczne w Braniewie, leżące na trasie połączenia kolejowego Berlin-Kaliningrad;
- ❖ morskie – przejścia graniczne w Elblągu i Fromborku obsługujące ruch osobowy i towarowy.

Najbardziej natężony ruch graniczny odbywa się na drogowych przejściach granicznych, a w szczególności na przejściu w Grzechotkach. Jest to jednocześnie przejście o najwyższej liczbie przekroczeń wśród wszystkich przejść granicznych na granicy polsko-rosyjskiej (ponad 700 tys. przekroczeń w 2011 r.) (Wykres 1). W sumie na przejściach drogowych zlokalizowanych w EOF koncentruje się prawie 60% całego ruchu granicznego odbywającego się pomiędzy Polską i Rosją. Oba przejścia są częściej wykorzystywane przez cudzoziemców, ale jest to szczególnie widoczne na przejściu w Gronowie (72% przekroczeń granicy w 2011 r. zostało dokonanych przez cudzoziemców). Przejście kolejowe ma obecnie mniejsze znaczenie (liczba przekroczeń w 2011 r. wyniosła niespełna 16 tys.). Z kolei wykorzystanie przejść morskich z roku na rok rośnie. W 2011 r. w porcie w Elblągu przyjęto 149 statków, podczas gdy w 2008 r. zaledwie 14². We Fromborku ruch statków jest jeszcze większy, ponieważ w 2011 r. do portu wpłynęło 385 statków (w 2008 r. – 156 statków). Oczywiście zupełnie inna jest specyfika obu tych portów. Statki wpływające do portu we Fromborku są statkami pasażerskimi, natomiast w Elblągu mieści się też port *cargo*, stąd większość ruchu granicznego generowane jest przez barki (do ładunków suchych). Rozwój ruchu towarowego w porcie morskim w Elblągu jest jednak uzależniony od stosunków politycznych pomiędzy Polską a Rosją. Konieczność przepływania przez rosyjską część Zalewu (Kanał Kaliniński) wiąże się z licznymi ograniczeniami, w tym z koniecznością posiadania wizy i wydłużeniem czasu transportu.

Sieć głównych portów nadzalewowych tworzą też Tolkmicko, Suchacz i Nowa Pasłęka. Żegluga pasażerska odbywa się na czterech trasach: Elbląg-Kaliningrad, Elbląg-Krynica Morska, Elbląg-Ostróda i Frombork-Krynica Morska, ale rejsy turystyczne obsługiwane są również przez inne porty i przystanie.

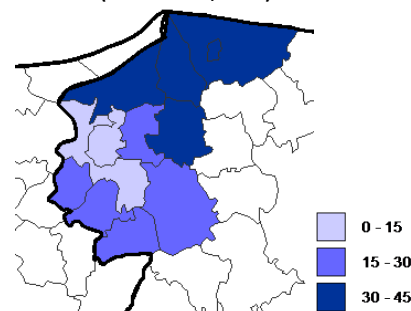
Dostępność transportowa zewnętrzna, ale i **spójność wewnętrzna** obszaru są bardzo ważnymi czynnikami wpływającymi na rozwój społeczno-gospodarczy. W miejskich obszarach funkcjonalnych (MOF), szczególne znaczenie odgrywa czas dojazdu do ośrodka centralnego. EOF jest pod tym względem specyficzny, ponieważ główny ośrodek nie jest położony centralnie, ale w zachodniej jego części. Stąd też wynikają większe czasy dojazdu z gmin położonych w północnej części

Wykres 1. Ruch graniczny na przejściach granicy polsko-rosyjskiej (tys., 2011)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z raportu GUS Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług...2012.

Mapa 3. Czas dojazdu do Elbląga (w minutach, 2013)

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://maps.google.pl/>

² Rocznik statystyczny gospodarki morskiej, GUS, Warszawa-Szczecin 2012.

EOF (Mapa 3). Sieć drogowa jest tam też znacznie słabiej rozwinięta niż w południowej i centralnej części EOF. Wzdłuż tego obszaru przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 503 (Elbląg-Tolknicko-Podgrodzie) i 504 (Elbląg-Milejewo-Frombork-Braniewo), które wymagają modernizacji. Jak wynika z Raportu IGiPZ PAN, w którym analizowany jest m.in. wpływ rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 503 na odcinku Elbląg-Tolknicko-Pogrodzie (odcinek o długości 24 km) na dostępność transportową województwa, modernizacja drogi może znacząco podnieść dostępność komunikacyjną tego obszaru (o ponad 8% w stosunku do wartości bazowej)³. Wykorzystanie potencjału turystycznego miejscowości położonych nad Zalewem Wiślany, ale też poprawa dostępności usług publicznych świadczonych w Elblągu wymagają lepszego skomunikowania tych obszarów. Uwarunkowania geograficzne i złożony system hydrograficzny sprawiają, że rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej wiąże się z koniecznością budowy i naprawy przepraw mostowych.

Miasto centralne świadczy usługi dla całego obszaru funkcjonalnego, dlatego też bardzo ważna jest wydolność **miejskiego systemu transportowego**. W Elblągu na system transportu publicznego składają się: sieć linii autobusowej i sieć linii tramwajowej. Jest to jedyne miasto w całej Polsce Wschodniej, w którym istnieje komunikacja tramwajowa. Sieć obejmuje 5 linii, o łącznej długości 42 km. Stan infrastruktury tramwajowej (torowiska oraz tabor) wymaga jednak modernizacji i wymiany⁴. W dobie ograniczania transportu samochodowego w centrach miast i rozwoju transportu publicznego istotnym jest wspieranie rozwiązań zmniejszających ilość zużywanej energii. W dużych miastach częstym problemem są też tzw. korki, aby je ograniczyć często wprowadza się zintegrowane systemy zarządzania ruchem. Dostosowują one cykle świateł, w taki sposób, żeby w możliwie maksymalnym stopniu była zachowana płynność ruchu oraz umożliwiają nadawanie priorytetu dla transportu zbiorowego. Tego rodzaju rozwiązań na razie brakuje w EOF.

Infrastruktura rowerowa jest w EOF bardzo słabo rozwinięta. Ścieżki rowerowe zlokalizowane są jedynie w trzech gminach obszaru: Elblągu (35,9 km w 2012 r.), Pasłęku (3,3 km) i Braniewie (1,6 km). Ścieżki rowerowe budowane są, w odróżnieniu od szlaków rowerowych, na obszarach miejskich, co jest specyfiką tego rodzaju infrastruktury, jednak w EOF nawet w miastach ich przyrost jest bardzo niewielki – przez rok (od 2011 r.) została wybudowana jedna ścieżka w Braniewie, z kolei w Elblągu zbudowano tylko 600 metrowy odcinek. Jednak poza poprawą warunków poruszania się rowerzystów po mieście istotne jest również tworzenie zintegrowanych sieci dróg rowerowych, łączących się ze szlakami rowerowymi przechodzącymi przez gminy wiejskie EOF, tym bardziej, że sieć szlaków rowerowych jest tam stosunkowo gęsta. Sytuację w tym zakresie na pewno poprawi realizowany obecnie z PO PW projekt „Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej”, w ramach którego w EOF powstanie trasa przebiegająca od granicy z województwem pomorskim przez Elbląg aż po Braniewo.

---

³ Rosik P. (2012) *Ocena wpływu projektów drogowych realizowanych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na zwiększenie dostępności transportowej województwa*, IGiPZ PAN, Warszawa.

⁴ Elbląg 2012. *Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny* - http://www.umelblag.pl/umcms/images/stories/2_urzad_miejski/pliki/Raport.pdf [dostęp: 26.08.2013]

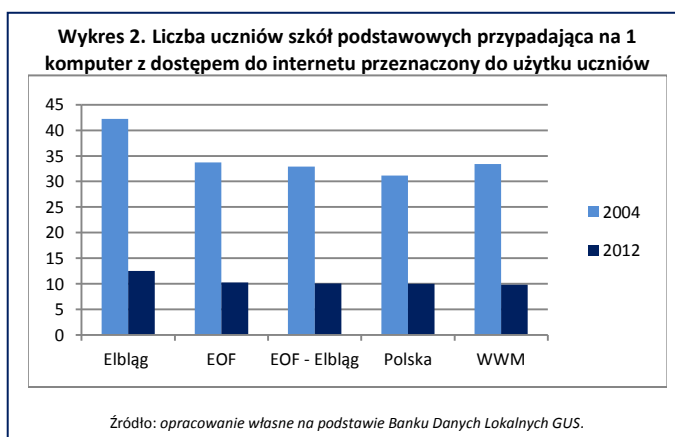
3.1.2. INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Województwo warmińsko-mazurskie należy do 3 w kolejności pod względem największego odsetka miejscowości, w których żaden operator nie świadczy usług telekomunikacyjnych (10,5% wszystkich miejscowości)⁵. EOF na tym tle wypada lepiej (7,2% miejscowości nie posiada dostępu do internetu), ale liczba tzw. „białych plam” w poszczególnych gminach jest bardzo zróżnicowana. Zdecydowanie najgorsza dostępność do sieci internetowych jest w gminach wiejskich Pastęk i Braniewo (odpowiednio w 15,9% i 12,3% miejscowości nie ma zasięgu żadnego operatora). Niedostatki w tym zakresie występują też na obszarach wiejskich w gminach: Milejewo, Frombork, Tolkmicko i Młynary (od 7,1% do 4% miejscowości). Liczba miejscowości będących „białymi plamami” z roku na rok spada we wszystkich województwach (w województwie warmińsko-mazurskim w porównaniu z 2011 r. o 6,4 punktu procentowego, w EOF jeszcze więcej – 9,7 punktu procentowego⁶). W województwie warmińsko-mazurskim po ukończeniu projektu pn. *Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie*, w ramach którego powstanie nowoczesna sieć światłowodowa, wskaźniki te jeszcze się poprawią, wzrośnie też przepustowość łączy internetowych na pozostałych obszarach.

Wzrost dostępności technologii telekomunikacyjnych w EOF jest widoczny w placówkach oświatowych. Liczba uczniów przypadająca na komputer z dostępem do internetu stale spada (Wykres 2). Jest ona obecnie nawet większa na obszarach wiejskich niż w Elblągu.

Poza wybudowaniem infrastruktury telekomunikacyjnej ważna jest umiejętność jej wykorzystywania, w tym przez osoby starsze i niepełnosprawne. Ponadto, za rozwojem podstawowej sieci informatycznej powinien następować rozwój różnego rodzaju e-usług skierowanych do mieszkańców, przedsiębiorców

i turystów, a także e-administracji przyczyniając się do zwiększania jakości zarządzania. Zarządzanie, szczególnie w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych, wymaga integracji podejmowanych działań. Na terenie EOF, szczególnie w miastach i ośrodkach turystycznych, powinna być jednocześnie rozwijana sieć bezpłatnego internetu, tzw. hot-spot, z której będą mogli korzystać nie tylko mieszkańcy, ale również odwiedzający obszar turyści.

⁵ Raport pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną zrealizowanymi w 2012 r. i planowanymi w 2013 r. inwestycjami oraz budynkami umożliwiającymi kolokację, UKE, Warszawa 2013.

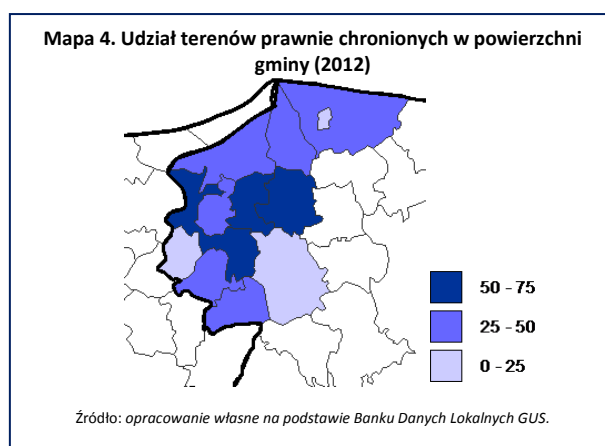
⁶ Raport pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną zrealizowanymi w 2011 r. i planowanymi w 2012 r. inwestycjami oraz budynkami umożliwiającymi kolokację, UKE, Warszawa 2012.

3.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

3.2.1. POTENCJAŁ I STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Elbląski Obszar Funkcjonalny charakteryzuje bardzo zróżnicowany krajobraz. Znajdują się tu zarówno tereny nadzalewowe, jeziorno-bagienne i nizinne oraz liczne wzniesienia. Swoim zasięgiem obejmuje Żuławy Elbląskie, Wysoczyznę Elbląską, Nizinę Staropruską, Wybrzeże Staropruskie i Równinę Warmińską. Bogaty w różnorodne formy terenowe, jeziora, oczka wodne, wąwozy i pagórki (tzw. drumliny) jest obszar Wysoczyzny Elbląskiej. Z kolei na Wybrzeżu Staropruskim (wąska równina rozciągająca się wzdłuż Zalewu Wiślanego, od Fromborka po Obwód Kaliningradzki) licznie występują rowy, wały i poldery. Częściowo EOF zajmuje również tereny Pojezierza Iławskiego (północny kraniec pojezierza). Skutkuje to skokową zmianą krajobrazu równinnego w jeziorny oraz dużymi zmianami wysokości terenu na krótkim odcinku (szczególnie widoczne w gminie Pasłęk).

EOF posiada duże walory przyrodnicze, dlatego też występują tu liczne formy ochrony przyrody. Udział terenów prawnie chronionych w powierzchni gmin EOF wynosi 40%, czyli niewiele mniej niż średnio w województwie warmińsko-mazurskim należącym do regionów o najwyższym udziale obszarów chronionych w Polsce – 47%. Największy ich udział⁷ występuje w centralnej części obszaru – w gminie wiejskiej Elbląg, Milejewo i Młynary (od 66% do 72%) (Mapa 4). Wpływ na to ma położony na północny-wschód od Elbląga Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej o cechach obszaru górskiego. Bardzo cennym pod względem przyrodniczym jest też Rezerwat Jeziora Drużno (największy ornitologiczny rezerwat w Polsce), przez który prowadzi tor wodny Kanału Elbląskiego z Elbląga do Ostródy. Na całym obszarze występują też liczne pomniki przyrody, wśród których znajduje się jeden z najstarszych w Polsce dębów – Dąb im. J. Bażyńskiego.

Kluczowym potencjałem środowiska przyrodniczego EOF jest Zalew Wiślany. Zalew jest akwenem wód wewnętrznych, który łączy się z Morzem Bałtyckim dopiero przez Cieśninę Pilawską, co wpływa na różnicę w stopniu zasolenia i bogactwo zasobów zwierzęcych. Na Zalewie Wiślanym prowadzona jest gospodarka rybacka. Porty rybackie zlokalizowane są zarówno po północnej stronie akwenu, jak i południowej: w Tolkmicku, Fromborku i Nowej Pasłęce. Natomiast w Suchaczu i Kamionku Wielkim mieszczą się przystanie rybackie. Na obszarach nadzalewowych panuje też specyficzny mikroklimat, charakteryzujący się dużym usłoneczeniem, występowaniem bryzy i silnych wiatrów korzystnych dla miłośników sportów żeglarskich. Z kolei okolice Fromborka są bogate w wody termalne, chlorkowo-sodowe, mogące być wykorzystywane w celach leczniczych, co sprzyja rozwojowi turystyki zdrowotnej.

⁷ Udział nie obejmuje obszarów Natura 2000.

Unikalne walory Zalewu Wiślanego stwarzają możliwości rozwoju różnych działalności gospodarczych, poczynając od różnych rodzajów turystyki wodnej, przez transport wodny aż po rybołówstwo i rybactwo. Wymaga to pogodzenia interesów wielu jego użytkowników, a także podporządkowania się wymogom ochrony środowiska (Zalew Wiślany objęty jest siecią Natura 2000). Wielość podmiotów gospodarujących na wodach Zalewu Wiślanego stwarza konieczność prowadzenia zintegrowanych działań w zakresie monitoringu stanu środowiska przyrodniczego, w tym w szczególności czystości wód akwenu, ale też ryzyka występowania zjawisk niebezpiecznych, np. powodzi. Jednocześnie bardzo ważne są działania uświadamiające tak mieszkańcom i przedsiębiorcom, jak też odwiedzającym obszar turystom ograniczeń wynikających z konieczności poszanowania zasobów przyrody.

3.2.2. INFRASTRUKTURA OCHRONY ŚRODOWISKA

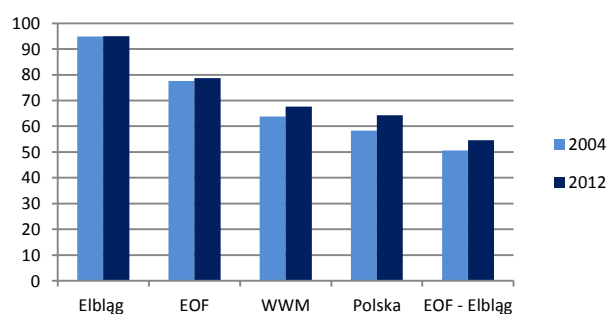
Wysoki potencjał przyrodniczy wymusza konieczność podejmowania intensywnych działań w zakresie rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska, w tym infrastruktury wodno-ściekowej. Do sieci wodociągowej dostęp ma prawie 95% mieszkańców EOF, ale w gminach wiejskich ten wskaźnik jest dużo niższy (w gminie wiejskiej Braniewo jest to zaledwie 60%, a poniżej 80% mają też gminy: Milejewo, Młynary i Rychliki).

Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej jest jeszcze bardziej zróżnicowany, ale w gminach z otoczenia Elbląga ogółem jest on dużo niższy zarówno od średniej wojewódzkiej, jak i krajowej (wynosi zaledwie 54%, ale i tak jest to zawyżony wynik ze względu na wysoki wskaźnik skanalizowania miasta Braniewo) (Wykres 3). Gminy: Milejewo, Markusy i Rychliki nie mają w ogóle rozwiniętej sieci kanalizacyjnej.

Podobnie wygląda sytuacja z dostępem do oczyszczalni ścieków. O ile wszyscy mieszkańcy Elbląga i 98% mieszkańców Braniewa korzysta z tego typu infrastruktury, to średni udział dla pozostałych gmin EOF wynosi tylko 48%, plasując obszar poniżej analizowanych średnich (Wykres 4). W każdym z tych elementów obserwowana jest systematyczna poprawa dostępności, ale potrzeby w zakresie rozbudowy infrastruktury komunalnej, szczególnie na obszarach wiejskich są jeszcze bardzo duże.

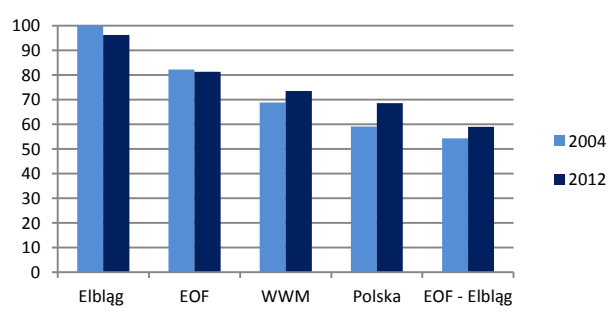
Nierównowaga pomiędzy dostępem do sieci wodociągowej, a dostępem do sieci kanalizacyjnej niesie za sobą zagrożenia dla ochrony środowiska, szczególnie istotne dla

Wykres 3. Udział ludności korzystającej z kanalizacji (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 4. Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

---

obszarów, na których przykładana jest tak duża waga do gospodarczego, w tym turystycznego znaczenia zasobów wodnych.

Na całym obszarze EOF bardzo słabo jest rozwinięta również infrastruktura gazowa. Sieć gazowa przesyłowa, wysokiego ciśnienia doprowadzona jest jedynie do miasta Elbląg, zasilając w sieciowy gaz ziemny jego mieszkańców (91% ludności korzystającej) i częściowo również mieszkańców gminy wiejskiej Elbląg (13% ludności korzystającej). Istnieje wobec tego bardzo duża potrzeba rozbudowy podstawowej infrastruktury gazowej, co też znajduje odzwierciedlenie w planach Pomorskiej Spółki Gazownictwa – głównego operatora na tym terenie.

Obecnie na terenie EOF działają pojedyncze instalacje wytwarzające tzw. „zieloną energię”. W samym Elblągu istnieją 3 instalacje na biogaz: 2 działające na tzw. gaz wysypiskowy i 1 na biogaz z oczyszczalni ścieków. Poza tym w Braniewie działa także niewielka elektrownia wodna o mocy 0,7 MW. EOF ma duże szanse na rozwój sektora OZE. W województwie warmińsko-mazurskim zidentyfikowano jeden z najwyższych w Polsce potencjałów ekonomicznych w zakresie energetyki wiatrowej⁸. Jednak z uwagi na brak tradycji i doświadczenia regionu w realizacji tego typu inwestycji przewiduje się jego bardzo niewielkie wykorzystanie w perspektywie 2020 r. Przewyciężenie barier istniejących po stronie administracji pozwoliłoby na pełniejsze wykorzystanie zidentyfikowanego potencjału. EOF odznacza się pozytywnymi warunkami w zakresie siły wiatru, które umożliwiają rozwój energetyki wiatrowej. Wykorzystane w tym celu mogą zostać tereny rolnicze. W EOF występuje też ponadprzeciętny potencjał w zakresie możliwości produkcji biomasy. Surowiec ten może być paliwem dla nowoutworzonego bloku kogeneracyjnego w Elblągu⁹. Dostarczanie biomasy dla instalacji energetycznych może stać się jedną ze ścieżek rozwoju dla terenów rolniczych EOF. Inne źródła energii odnawialnej nie dysponują obecnie tak dużym potencjałem, co jednak nie przekreśla szans na budowę takich instalacji w przyszłości.

Poza infrastrukturą ograniczającą negatywne oddziaływanie człowieka na środowisko potrzebna jest też infrastruktura zapobiegająca i minimalizująca skutki ewentualnych zniszczeń spowodowanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi. EOF jest szczególnie narażony na występowanie powodzi ze względu na specyficzne uwarunkowania geograficzne (spływ opadów z Wysoczyzny Elbląskiej i jednocześnie występowanie tzw. cofki na rzece Elbląg powoduje brak możliwości odpływu nadmiaru wód). Plany rozbudowy infrastruktury przeciwpowodziowej są już jednak bardzo zaawansowane. Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu podpisał niedawno umowę na realizację inwestycji przeciwpowodziowych na terenie gmin powiatu elbląskiego: Elbląg, Markusy, Gronowo Elbląskie i Paślęk, a także Żuław Elbląskich¹⁰.

---

⁸ *Rozwój sektora energetycznego OZE w Polsce Wschodniej – stan i perspektywy*, FunEco Korbel, Krok-Baściuk Sp. J. Warszawa 2011.

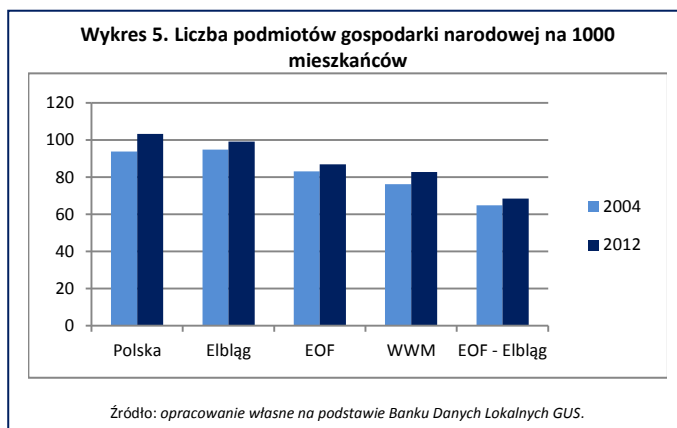
⁹ U uruchomienie planowane jest na koniec 2013 r.

¹⁰ <http://www.bip.zmiiuw.elblag.com.pl/?a=1628> [dostęp:28.08.2013]

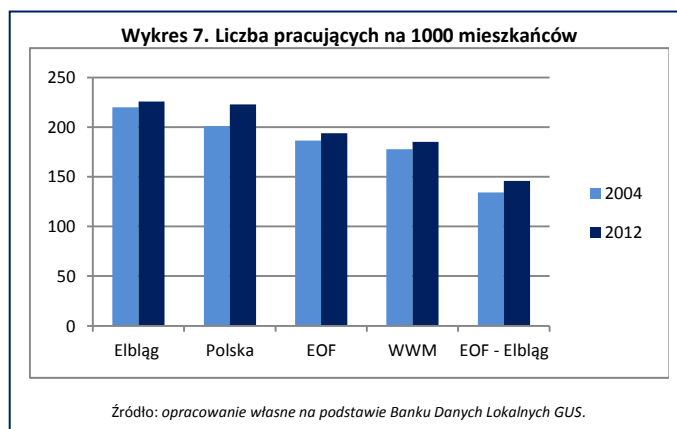
3.3. GOSPODARKA

3.3.1. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I RYNEK PRACY

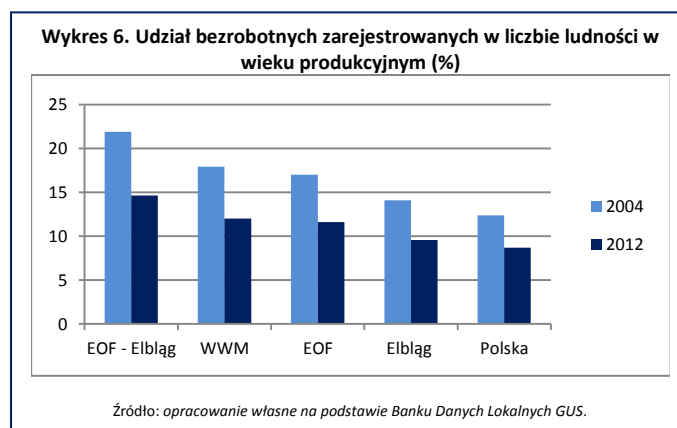
Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w EOF w 2012 r. wyniosła 87 i była niższa od średniej krajowej, ale też nieznacznie wyższa od średniej wojewódzkiej (Wykres 5). Na ten wynik wpływ ma jednak przede wszystkim Elbląg, który jako ośrodek regionalny, charakteryzuje się większą aktywnością ekonomiczną. W pozostałej części EOF ogólna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest niska (69 podmiotów na 1000 mieszkańców w 2012 r.). Podobnie sytuacja wygląda pod względem liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest ona wyższa w Elblągu (68 osób w 2012 r.) i zdecydowanie niższa w jego otoczeniu (48 osób, co plasuje tę część EOF dużo poniżej średniej wojewódzkiej, dla której wartość tego wskaźnika wynosi 60 osób).

Niskie wskaźniki przedsiębiorczości w gminach EOF (z wyłączeniem Elbląga) pokrywają się jednocześnie z niekorzystnymi wskaźnikami rynku pracy. W całym Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym liczba pracujących na 1000 mieszkańców zwiększyła się w latach 2004-2012, jednak w otoczeniu Elbląga jest ona nadal znacznie niższa niż w samym rdzeniu (146 osób pracujących na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2012 r.), jak też niższa od średniej wojewódzkiej (185 osób) i krajowej (223 osoby) (Wykres 6).

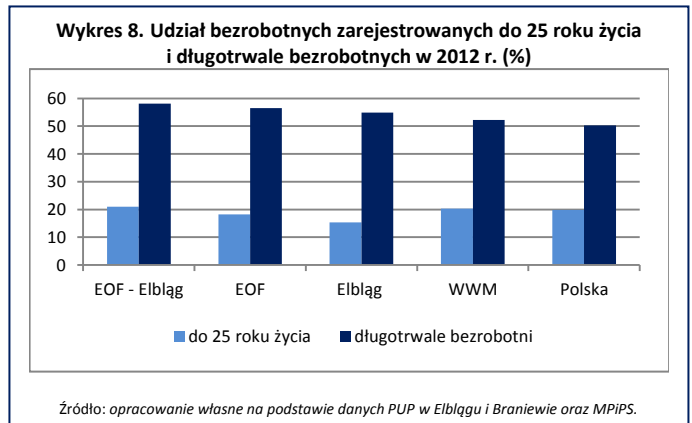

Obserwowane są natomiast bardzo pozytywne tendencje w zakresie zmniejszania się bezrobocia. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w EOF spadł z 17% w 2004 r. do 11,6% w 2012 r. (Wykres 7). Zjawisko to zachodzi zarówno w Elblągu, jak i jego otoczeniu. Jest ono

też charakterystyczne dla innych gmin województwa i Polski, ale w otoczeniu Elbląga przybrało największe rozmiary (spadek o 7,3 punktu procentowego).

Sytuacja w dalszym ciągu nie jest jednak na tym obszarze korzystna, ponieważ wskaźnik bezrobocia sięga tam 14,6% i w większym stopniu niż w innych jednostkach jest to bezrobocie długotrwałe (58% wszystkich bezrobotnych, podczas gdy w województwie jest to 52%, a kraju 50%). Nawet w największym ośrodku regionu – Elblągu – udział ten jest ponadprzeciętnie wysoki (**Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**).

Jedną z grup szczególnego ryzyka są osoby młode. Zjawisko bezrobocia dotyka średnio co piątego mieszkańca do 25 roku życia gminy z otoczenia Elbląga, plasując się w okolicach średniej dla województwa i kraju. Na ten wynik ma oczywiście wpływ oddziaływanie Elbląga, w którym młodzi mieszkańcy z całego EOF mogą łatwiej znaleźć pracę, ale część młodych osób prawdopodobnie też migruje w poszukiwaniu atrakcyjnej pracy do dużych ośrodków spoza obszaru (głównie Trójmiasta, Olsztyna i Warszawy).

3.3.2. INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI

Elbląg jako ośrodek regionalny w znacznym stopniu wpływa na rozwój gospodarki całego województwa warmińsko-mazurskiego, dlatego władze miasta i całego obszaru funkcjonalnego wspierają innowacyjność swojej gospodarki. Wiąże się to z koniecznością przygotowania odpowiedniej infrastruktury i organizacji systemu wsparcia dla podmiotów innowacyjnych.

Jedną z podstawowych form wspierania innowacyjności są parki technologiczne. W Elblągu funkcjonuje Elbląski Park Technologiczny, który jest stosunkowo młodą instytucją, założoną dopiero w 2011 r. Do celów statutowych Parku należy wspieranie i rozwijanie innowacyjnej przedsiębiorczości od etapu inkubacji poprzez profesjonalne usługi w Parku aż po samodzielny rozwój firmy poza Parkiem na otaczających go terenach inwestycyjnych Modrzewiny Południe. Park tworzy sprzyjające warunki do podejmowania działalności gospodarczej i badawczej, ale także ułatwia nawiązywanie i zacieśnianie współpracy pomiędzy podmiotami z obu tych sfer. Ponadto celem Parku jest wspieranie wiedzy na temat technologii i innowacji wśród najmłodszych mieszkańców Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. W tym zakresie, na terenie szkół i przedszkoli prowadzone są praktyczne zajęcia w ramach Akademii Młodego Odkrywcy, polegające na prostych doświadczeniach z wykorzystaniem aparatury pomiarowej i analitycznej będącej na wyposażeniu Parku.

W Elbląskim Parku Technologicznym działają 4 centra badawcze: Centrum Technologii Drewna i Mebli, Centrum Jakości Środowiska, Centrum Transferu Technologii Informatycznych i Centrum Metaloznawstwa, które stanowią zaplecze laboratoryjne dla firm. Powstało również Laboratorium

---

Zaawansowanych Analiz Środowiskowych, które jest w trakcie procesu akredytacji pozwalającej laboratorium wejść na rynek.

Obecnie w Elbląskim Parku Technologicznym funkcjonuje 19 podmiotów (firm i organizacji). Są to podmioty działające w bardzo różnych sektorach i gałęziach gospodarki, np.: sektorze morskiego przemysłu wydobywczego; maszynowym, wykorzystującym wysoce zaawansowane procesy technologiczne cięcia strumieniem wodnym; z branży ICT; chemii przemysłowej; a także wzornictwa i projektowania wnętrz.

Specjalne miejsce w działaniach Elbląga zajmuje sektor informatyczny, dla którego został stworzony Elbląski Inkubator Nowoczesnych Technologii Informatycznych. Powstał on dla skupienia firm z takich branż jak: poligrafia, *web design*, programowanie, elektroniczne systemy zabezpieczeń, geodezja, fotografia, usługi projektowe i budowlane oraz usługi zewnętrzne dla firm (przede wszystkim związane z systemami informatycznymi). Działa w nim 15 firm, ale w latach 2007-2011 były inkubowane 72 firmy¹¹. Od października 2013 r. Inkubator stanowi integralną częścią Elbląskiego Parku Technologicznego.

Innowacyjność ściśle wiąże się ze współpracą, która pozwala wzmocnić potencjał rozwojowy poszczególnych organizacji, m.in. dzięki obniżeniu kosztów działalności (np. wspólnej promocji), ale też umożliwia zdobywanie wiedzy i uczenie się od innych. Dlatego, aby podnieść poziom innowacyjności firm zlokalizowanych w Elblągu i jego obszarze funkcjonalnym, a zarazem całego regionu władze powinny wspierać różne sieci współpracy.

W EOF (a *de facto* w Elblągu) zarejestrowanych jest 8 klastrów: Klaster Mebel Elbląg, ICT Amber Klaster Teleinformatyczny, Klaster Metalowy Nowoczesnych Technologii, Klaster Medyczny MED.+., Elbląski Klaster Turystyczny, Klaster Biznesu Kultury BizArt, Klaster Stowarzyszenie "Polskie Telewizje Lokalne i Regionalne" oraz Klaster KORONA Group. Wielkość poszczególnych klastrów, jak również zasięg ich działania są bardzo zróżnicowane, jednak tak duża liczba inicjatyw klastrowych wskazuje na duże zapotrzebowanie na takie formy współpracy, i wydaje się, że nie wynika to jedynie z przyczyn związanych z otrzymywaniem środków unijnych, chociażby biorąc pod uwagę efekty współpracy w ramach najstarszego elbląskiego klastra – Klastra Mebel Elbląg, którego członkowie podejmują się realizacji wielu wspólnych zadań, w tym też współpracy z instytucjami naukowo-badawczymi i placówkami szkolenia zawodowego.

Przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu działa też akademicki inkubator przedsiębiorczości oferujący pomoc w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Podobnego wsparcia dla przedsiębiorstw udzielają też Elbląska Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości czy jedna z nielicznych instytucji otoczenia biznesu zlokalizowana w otoczeniu Elbląga – Stowarzyszenie "Centrum Rozwoju Ekonomicznego Pastęka". Z kolei profesjonalną pomoc w zakresie wchodzenia na nowe rynki zbytu, w tym w szczególności rynek rosyjski zapewnia Elbląska Izba Gospodarcza. Infrastruktura oraz kluczowe instytucje otoczenia biznesu zlokalizowane są w większości w Elblągu, ale ich wsparcie obejmuje firmy i organizacje z całego obszaru funkcjonalnego.

---

¹¹ Elbląg 2012. Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny...

3.3.3. TURYSTYKA

Bardzo ważną gałęzią gospodarki Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego jest turystyka. Dużą jego część zajmują tereny o szczególnych walorach przyrodniczych. Stwarzają one możliwości uprawiania różnych rodzajów turystyki:

- ❖ wodnej – znaczącym potencjałem EOF są zasoby wód powierzchniowych, przede wszystkim Zalewu Wiślanego i Kanału Elbląskiego. Na Zalewie Wiślanym uprawianych jest szereg sportów wodnych, m.in., żeglarstwo, *windsurfing*, *kitesurfing*, sporty zimowe (*landkitting*, *windsurfing* lodowy i *ice skating*), odbywają się też pasażerskie rejsy wycieczkowe. Statki pasażerskie pływają też po jednej z większych atrakcji turystycznych regionu jaką jest Kanał Elbląski – wybudowany pod koniec XIX wieku, aby umożliwić łodziom pokonywanie różnicy poziomów wysokości, obecnie uznany za jedno z większych dokonań ludzkich w zakresie hydrotechniki ze statusem pomnika historii. Szansą na dalszy rozwój turystyki wodnej są m.in. chaty na tratwach (obecnie rozwijające się na Żuławach Elbląskich) oraz *airboaty* (silniki napędzane śmigłem) i poduszkowce (szczególnie atrakcyjne na obszarach bagiennych i pokrytych gęstą roślinnością).
- ❖ pieszej – dobrze rozwinięta sieć szlaków pieszych, w tym o ponadlokalnym znaczeniu, umożliwia rozwój tego rodzaju turystyki. Przez EOF przebiegają m.in. Szlak Kopernikowski łączący miasto Olsztyn z Toruniem, Szlak św. Wojciecha z Elbląga do Świętego Gaju o długości 43,7 km oraz Szlak Żuławski z Gronowa Elbląskiego do Starego Pola, który przebiega przez Żuławy Elbląskie (długość 8,4 km) – obszar z dobrze zachowanym unikatowym krajobrazem kulturowym, szczególnie dziedzictwa menonitów (urządzenia hydrotechniczne, domy podcieniowe, zagrody holenderskie i cmentarze menonickie).
- ❖ rowerowej – przez EOF przebiegają również ponadlokalne szlaki rowerowe, a z uwagi na duże zróżnicowanie terenu uprawiana jest również wyczynowa turystyka rowerowa (górska). Na obszarze Ziemi Elbląskiej obecnie przygotowany jest rowerowy szlak menonitów z nowoczesnym oznakowaniem tablic z fotokodami.
- ❖ konnej – w EOF znajdują się liczne stajnie i szkółki jeździeckie, a także szlaki konne, m.in. wzdłuż dawnej trasy poczty cesarskiej (długość 22,6 km).
- ❖ ornitologicznej (ang. *birdwatching*) – turystyka ornitologiczna polega na obserwowaniu ptaków w ich naturalnym środowisku. Jest prężnie rozwijającą się formą spędzania wolnego czasu, szczególnie w Europie Zachodniej. W Polsce jest obecnie około 5 tysięcy amatorów ornitologii, ale unikatowe siedliska przyrodnicze przyciągają turystów również z zagranicy. *Birdwatching* występuje często w połączeniu z kajakarstwem, a w EOF szczególnie popularny jest w Rezerwacie Jeziora Drużno.

EOF prócz walorów przyrodniczych posiada również walory kulturowe. Frombork i Elbląg są ważnymi w skali międzynarodowej ośrodkami dziedzictwa kulturowego. We Fromborku mieści się światowej klasy zespół architektoniczny i kompleks zabytkowy wzgórza katedralnego. Miasto, zwane też Grodem Kopernika, posiada liczne pamiątki związane z życiem i twórczością astronoma. Zespoły o znaczeniu ponadlokalnym występują też w Pastęku, Braniewie i Kadynach (zabudowa majątku Cesarza Niemiec Wilhelma II).

Unikatowa jest też wikińska osada Truso, odkryta dopiero pod koniec XX. wieku w okolicach Jeziora Drużno, a także historia bitwy morskiej rozegranej na Zalewie Wiślanym, której inscenizacje odbywają się od kilku lat. Stanowią one niewątpliwie potencjał dla turystyki kulturowej tego regionu, ale jeszcze w niewielkim stopniu wykorzystany.

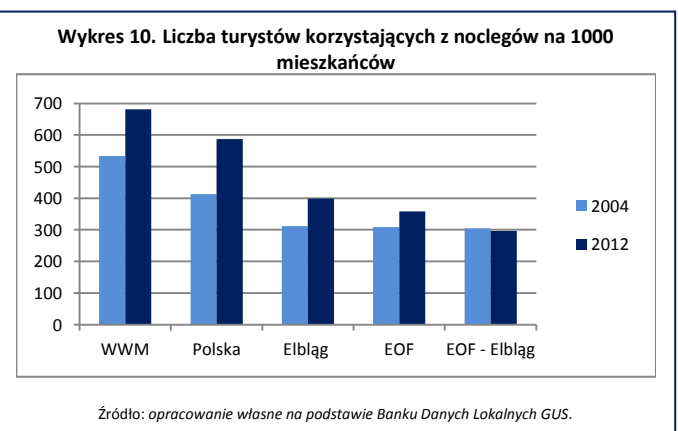
Od czasu utworzenia małego ruchu granicznego, który obejmuje m.in. powiat elbląski i braniewski rozwija się też turystyka zakupowa. Sprzyjają jej organizowane specjalne wydarzenia i akcje, takie jak np. „Elbląg za pół ceny”, która zakłada 50% zniżkę w wybranych lokalach, firmach i instytucjach w Elblągu w okresie dwóch dni¹².

W EOF poza dobrze znanymi i rozpoznawalnymi, również poza granicami kraju, produktami turystycznymi (np. Kanał Elbląski) nie brakuje pomysłów i inicjatyw społeczności lokalnych w zakresie tworzenia nowych (np. Miejsca z Duszą – miejscowości tematyczne Warmii i Mazur). Wymagają one jednak większego wypromowania i zintegrowania z innymi produktami turystycznymi.

Istotnym czynnikiem przyciągającym turystów jest dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna i paraturystyczna. Baza noclegowa nie jest równomiernie rozwinięta w EOF. Rejestrowane przez GUS miejsca noclegowe występują jedynie w sześciu gminach: Elblągu, Braniewie, Tolkmicku, Fromborku, Pasłęku i gminie wiejskiej Elbląg. Największą liczbą miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dysponuje Frombork (37). Powyżej średniej wojewódzkiej, która wynosi 14 miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców, plasuje się jeszcze tylko Tolkmicko (21). Liczba całorocznych miejsc noclegowych w Elblągu bezwzględnie jest największa (ok. 850), jednak w przeliczeniu na potencjał ludnościowy wypada bardzo słabo (niespełna 7 miejsc). Należy też zauważyć, że specyfika i dominujący na tym obszarze rodzaj turystyki wodnej sprawiają, że część turystów odwiedzających EOF nie korzysta z miejsc noclegowych, ale z pól kempingowych, bądź też pozostaje na swoich łodziach.

Dla rozwoju turystyki wodnej niezbędna jest też odpowiednia infrastruktura portowa. Obecnie trwa duży projekt pn. „Pętla Żuławska”, którego celem jest rozwój turystyki wodnej na drogach i szlakach wodnych Deltę Wisły i Zalewu Wiślanego poprzez utworzenie sieci przystani żeglarskich, portów, pomostów cumowniczych i mostów zwodzonych¹³. Ważnym elementem, jest też kompleksowe zagospodarowanie turystyczne całego tego obszaru (punkty obsługi). Pętla Żuławska stanowi fragment Międzynarodowej Drogi Wodnej E 70 biegnącej z Rotterdamu aż do Kłajpedy, dlatego poprawa warunków do uprawiania żeglarstwa może przyciągnąć też turystów z innych krajów.

EOF mimo wysokiego potencjału turystycznego jest jednak prawie dwa razy rzadziej odwiedzany od innych obszarów w województwie warmińsko-mazurskim (Wykres 9). W 2012 r. liczba turystów korzystających z noclegów na 1000 mieszkańców w EOF wynosiła 358, podczas gdy w województwie 681. Nawet

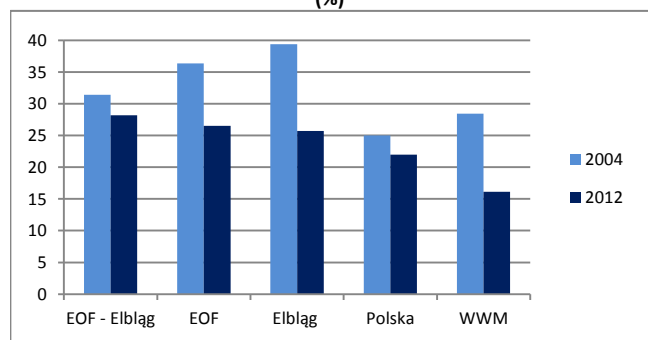
¹² <http://elblagzapolceny.elblag.eu/> [dostęp: 28.08.2013]

¹³ „Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej. Etap I” – projekt realizowany na terenie 12 gmin położonych na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego i pomorskiego, w ramach którego zostało wybudowanych lub zmodernizowanych 13 obiektów. Planowany jest II etap realizacji tego projektu, zakładający realizację kolejnych 14 inwestycji. - <http://petla-zulawska.pl/cms/> [dostęp: 28.08.2013]

w największym ośrodku – Elblągu – ten wskaźnik był stosunkowo niski (399 turystów). Pozostałe gminy z EOF nie notują, podobnie jak inne jednostki, wzrostu liczby turystów, a wręcz jego minimalny spadek.

Ruch turystyczny w EOF jest w większym stopniu niż średnio w województwie i kraju, generowany przez turystów zagranicznych (Wykres 10). Największy odsetek turystów zagranicznych notują gminy z otoczenia Elbląga (28% w 2012 r., dla porównania w województwie jest to zaledwie 16%). Występuje jednak dosyć znaczna tendencja spadku liczby turystów zagranicznych, która jest tendencją ogólnopolską, ale w Elblągu jest ona szczególnie widoczna (spadek z prawie 40% udziału turystów zagranicznych w ogólnej liczbie w 2004 r. do 26% w 2012 r.). Wśród turystów zagranicznych w EOF, podobnie jak w całym województwie warmińsko-mazurskim, dominują Niemcy (stanowią prawie połowę wszystkich turystów zagranicznych). Jeszcze większy odsetek turystów zagranicznych stanowią oni w otoczeniu Elbląga (61%). Szczególnie chętnie odwiedzają dwie gminy z tego obszaru: Tolkmicko (81%) i Frombork (67%). Drugą co do wielkości grupą turystów zagranicznych odwiedzających EOF są Rosjanie (20% wszystkich turystów zagranicznych). Podobnie, jak w przypadku Niemców, również częściej korzystają z noclegów w otoczeniu Elbląga, przede wszystkim w położonym blisko granicy Braniewie (70%).

Wykres 11. Udział turystów zagranicznych korzystających z noclegów (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Charakterystyczną cechą ruchu turystycznego w EOF jest krótkotrwały pobyt turystów (średnio 1,9 dni w 2012 r.), jest to okres krótszy od średniej wojewódzkiej i krajowej, które odpowiednio wynoszą 2,6 i 2,7 dni. Pokazuje to, że EOF nie przyciąga turystów swoją ofertą na dłużej – jest to przede wszystkim turystyka weekendowa. Porównanie gmin nadzalewowych położonych na południe od tego akwenu i na północy pokazuje, że gminy z EOF przegrywają konkurencję. W miejscowościach położonych na Mierzei Wiślanej długość pobytu turystów waha się od 5 (Krynica Morska) do 5,5 dni (gmina Sztutowo). Znacznie większa jest tam też liczba turystów korzystających z noclegów. W Krynicy Morskiej jest to prawie 24 tys. turystów na 1000 mieszkańców, a w gminie Sztutowo blisko 4 tys.

Potrzebna jest rozbudowa infrastruktury turystycznej i paraturystycznej oraz stworzenie ciekawej i zróżnicowanej oferty dla turystów. Należy mieć też na uwadze, że wymagania turystów stają się coraz większe, a możliwości związane z rozwojem technologii teleinformatycznych rosną, wobec czego usługi turystyczne też powinny w coraz większym stopniu opierać się na tych technologiach, w szczególności w zakresie integracji informacji o danym obszarze.

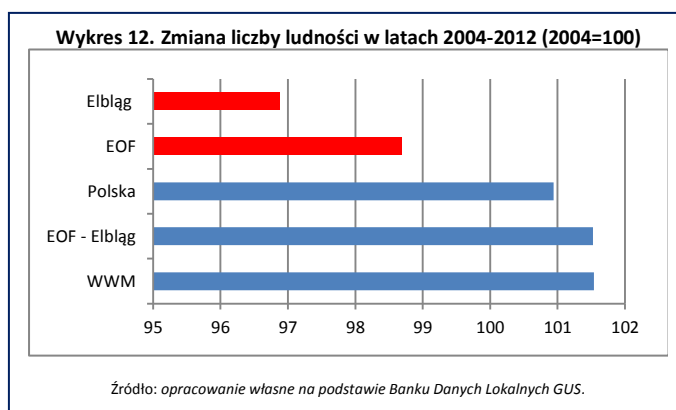

3.4. WIEDZA I ZAUFANIE

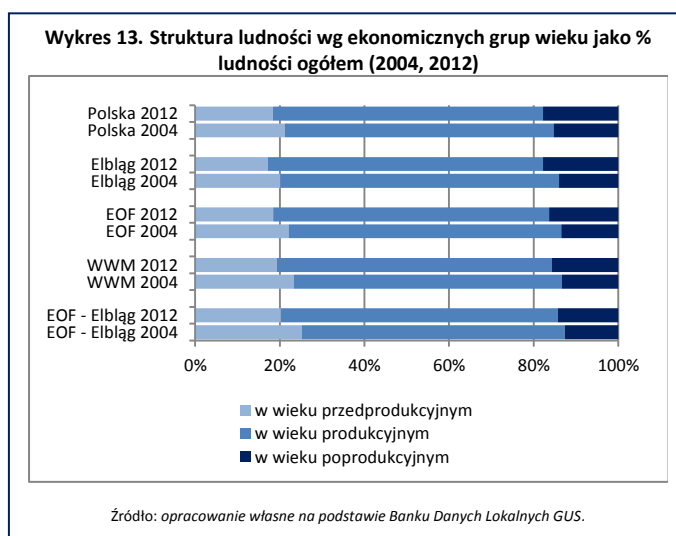
3.4.1. KAPITAŁ LUDZKI

Elbląski Obszar Funkcjonalny liczy ponad 206 tys. mieszkańców, co stanowi 14% ludności województwa warmińsko-mazurskiego i predestynuje do miana silnego ośrodka regionalnego z centrum w Elblągu, w którym mieszka ok. 60% ludności całego obszaru. Liczba ludności zarówno Elbląga, jak i całego jego obszaru funkcjonalnego zmniejsza się (spadek odpowiednio o 3,1 i 1,3 punktu procentowego) (Wykres 11). Częściowo ubytek ludności z Elbląga rekompensowany jest przyrostem w jego otoczeniu, co jest m.in. wynikiem postępujących w skali całego kraju procesów suburbanizacji, jednakże niepokojące są dwa inne nasilające się procesy:

- ❖ **Starzenie się społeczeństwa** – wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym jest charakterystyczny dla większości gmin w Polsce, jednakże w przypadku gmin EOF postępuje on nieco szybciej (w Elblągu jest to odpowiednio wzrost o 3,8 punktu procentowego i spadek o 2,9 punktu procentowego, z kolei w jego otoczeniu, które obecnie jeszcze na tle województwa i kraju wygląda dobrze, to notuje bardzo duży spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym – aż o 4,9 punktu procentowego) (Wykres 12).

- ❖ **Migracje** – liczba ludności zmniejsza się nie tylko ze względu na ujemny przyrost naturalny (-0,6 na 1000 mieszkańców w 2012 r. w całym EOF, na co wpływa przede wszystkim wysoki ujemny przyrost naturalny w Elblągu), ale również ujemne saldo migracji. W 2012 r. wynosiło ono -3,3 na 1000 mieszkańców, podczas gdy średnia wojewódzka „zaledwie” -1,8 na 1000 mieszkańców.

Należy też zwrócić uwagę na duże zróżnicowanie w zachodzących procesach migracyjnych w poszczególnych gminach EOF. Gminą, z której wyjeżdża najwięcej mieszkańców jest Braniewo (saldo migracji w 2012 r. wyniosło -13 osób na 1000

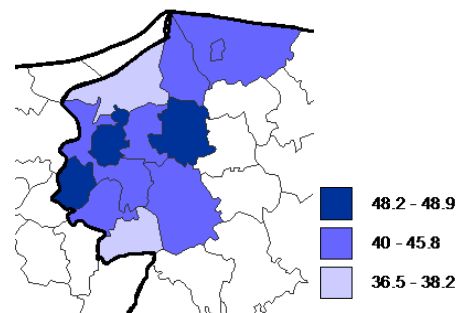
mieszkańców). Oczywiście część z tych ruchów migracyjnych odbywa się w ramach EOF i tak gminy sąsiadujące z Elblągiem (gmina wiejska Elbląg, Milejewo, Gronowo Elbląskie i Tolkmicko) notują dodatnie saldo migracji, jednak położone blisko atrakcyjne rynki pracy (aglomeracja trójmiejska, Olsztyn i Warszawa) mogą powodować dalsze ograniczanie zasobów kapitału ludzkiego całego obszaru.

Na jakość kapitału ludzkiego wpływ ma przede wszystkim edukacja. Jednym z mierników określających jej poziom na szczeblu gminnym są średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych. Wyniki zarówno egzaminu z matematyki, jak i przedmiotów przyrodniczych są w większości przypadków gmin EOF poniżej średniej wojewódzkiej (która wynosi odpowiednio 44% i 48%) i krajowej (odpowiednio 47% i 50%). Lepsze wyniki w obu egzaminach uzyskali tylko gimnazjaliści z Elbląga. Zróżnicowanie wyników, a co za tym idzie również jakości nauczania w całym obszarze funkcjonalnym jest znaczne (Mapa 5; Mapa 6). Co prawda miejsce w szeregu poszczególnych gmin zmienia się z każdym rokiem, ale podniesienie poziomu kształcenia w szczególności w otoczeniu Elbląga jest koniecznością.

Do kompetencji kluczowych zaliczana jest znajomość przynajmniej dwóch języków obcych, dlatego istotne jest kształcenie w tym zakresie już od pierwszych lat nauki szkolnej. Egzamin gimnazjalny, który jest pierwszym powszechnym sprawdzianem językowym pokazuje, że w EOF znajomość języków jest stosunkowo niska (w 2012 r. gimnazjaliści jedynie trzech gmin: Braniewo, gminy wiejskiej Braniewo i Elbląg uzyskali średni wynik z egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym wyższy od średniej krajowej). Z uwagi na położenie geograficzne i uwarunkowania historyczne coraz częściej wybieranym językiem na egzaminie jest niemiecki, a ostatnio także rosyjski. Ten drugi może mieć szczególnie duże znaczenie dla rozwoju kontaktów handlowych, turystycznych i społecznych z Obwodem Kaliningradzkim, dlatego po okresie niechęci do uczenia się tego języka, powinny zostać podjęte działania popularyzacyjne, również wśród osób dorosłych.

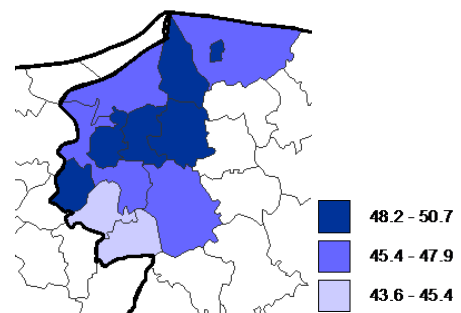
Bardzo ważna w budowaniu wysokiej jakości kapitału ludzkiego jest dostępność usług edukacyjnych, w tym na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym. Szkoły ponadgimnazjalne w EOF działają w czterech miejscowościach: Elblągu, Braniewie, Pastęku i Gronowie Górnym. Elbląg i Braniewo zapewniają kształcenie we wszystkich rodzajach szkół ponadgimnazjalnych, tj. liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych, technikach i zasadniczych szkołach zawodowych, w Pastęku nie ma natomiast liceów profilowanych, a w Gronowie Górnym mieści się tylko liceum plastyczne, ale cieszy się ono dużym zainteresowaniem i przyciąga swoją

Mapa 5. Średni wynik procentowy egzaminu gimnazjalnego z matematyki (2012)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.

Mapa 6. Średni wynik procentowy egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych (2012)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.

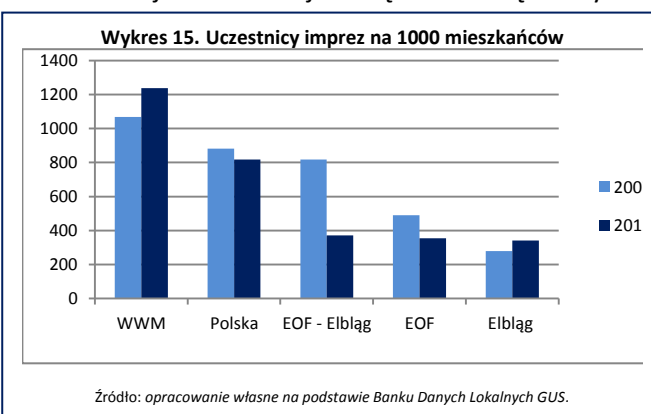
ofertą coraz więcej chętnych. Kształcenie artystyczne zapewnia również zespół szkół muzycznych w Elblągu.

Kształcenie na poziomie wyższym oferuje jedynie Elbląg, w którym funkcjonuje pięć uczelni wyższych: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna, Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego w Warszawie, Wydział Zamiejscowy w Elblągu, Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych i Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elbląskiej. Łącznie, na wszystkich elbląskich uczelniach studiuje prawie 7 tys. osób¹⁴. Szkoły te kształcą na 17 kierunkach, jednak żeby przetrwać silną konkurencję ze strony uczelni trójmiejskich, szczególnie w okresie niżu demograficznego, powinny położyć większy nacisk na dopasowanie oferty do potrzeb i specyfiki lokalnego rynku pracy. Ale zmianę nastawienia do kształcenia widać już w samych uczniach, którzy częściej niż jeszcze kilka lat temu wybierają technika i szkoły zawodowe oraz kierunki techniczne na wyższych uczelniach¹⁵. Bardzo ważna jest też ciągła możliwość podwyższania swoich kwalifikacji zawodowych, czy też przekwalifikowania – taką ofertę posiadają w Elblągu Centrum Kształcenia Ustawicznego, Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu i Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna.

3.4.2. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Ocena jakości kapitału społecznego w EOF jest niejednoznaczna, widoczne są bowiem przejawy wysokiej aktywności społecznej, szczególnie w zakresie stowarzyszania się w ramach organizacji pozarządowych, ale w uczestnictwie w życiu kulturalnym czy sportowym widoczne są też duże deficyty.

EOF na tle województwa warmińsko-mazurskiego i Polski wyróżnia się najwyższą liczbą organizacji pozarządowych (Wykres 13). Ich liczba w EOF w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2012 r. wyniosła 4,1 i co ważne, jest ona zbliżona w centrum obszaru i jego otoczeniu. Ogólnie obserwowana jest tendencja zwiększania się liczby organizacji pozarządowych w kraju, w tym też w EOF. Jednak liczba organizacji pozarządowych nie jest jedynym wyznacznikiem jakości kapitału społecznego. Istotne jest bowiem, żeby organizacje nie bazowały wyłącznie na środkach publicznych, ale też rozwijały się i uniezależniały od pomocy z zewnątrz. W związku z tym, konieczne jest wzmacnianie ich potencjału organizacyjnego i technicznego. Ponadto,

¹⁴ Elbląg 2012. Sytuacja społeczno-gospodarcza Elbląga – raport diagnostyczny...

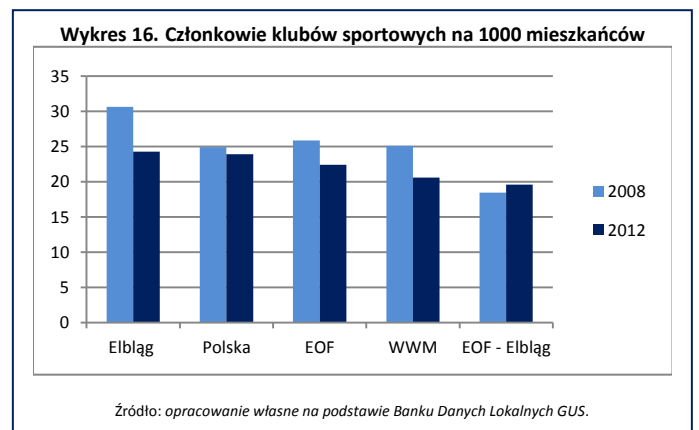
¹⁵ Jelonek M., Szklarczyk D., Balcerzak-Raczyńska A. (2012) *Oczekiwania pracodawców a pracownicy jutra. Raport z analizy kierunków kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym wzbogacony wynikami badań pracodawców realizowanymi w 2012 roku w ramach III edycji projektu Bilans Kapitału Ludzkiego, PARP, Warszawa.*

wymiana doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy organizacjami pozwoli im sprawniej funkcjonować, a tym samym lepiej dopasować swoje działania do potrzeb społeczności lokalnych.

Część z organizacji w EOF wykazuje się bardzo wysoką aktywnością, szczególnie te działające w sferze kultury i promocji turystycznej, np. Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w Elblągu, która przygotowała strategię rozwoju obszarów wiejskich Kanału Elbląskiego¹⁶ i prowadzi różne działania promocyjne tego obszaru czy LGD Wysoczyzna Elbląska podejmująca podobne działania w gminach: Milejewo, Młynary i Tolkmicko, a także Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka – Zalew Wiślan, które wspiera rozwój południowego brzegu Zalewu Wiślanego.

Przejawem aktywności społecznej jest też udział w różnego rodzaju lokalnych wydarzeniach kulturalnych i sportowych. EOF osiąga bardzo niskie wskaźniki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez instytucje publiczne¹⁷ (w 2012 r. liczba uczestników imprez w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 354, podczas gdy w województwie 1238) (Wykres 14). Niepokojący jest też bardzo duży spadek liczby uczestników imprez w gminach z otoczenia Elbląga (w latach 2007-2012 spadek prawie 2-krotny). Należy pamiętać też, że w imprezach uczestniczą nie tylko mieszkańcy, ale i turyści, dlatego tak niska liczba uczestników w EOF świadczy nie tylko o niskiej aktywności mieszkańców, ale i słabej ofercie kulturalnej dla turystów, bądź niedostatecznej jej promocji.

Pod względem aktywności fizycznej i członkostwa w klubach sportowych wszystkie analizowane jednostki wypadają podobnie (Wykres 15). Poza niewielkim wzrostem liczby członków klubów sportowych w latach 2008-2012 w otoczeniu Elbląga, w innych grupach nastąpił spadek, szczególnie duży w samym Elblągu (z 31 członków na 1000 mieszkańców w 2008 r. do 24 członków w 2012 r.).

Na aktywność społeczną ma oczywiście też wpływ dostępność infrastruktury kultury i sportu. W gminach podstawowymi instytucjami kultury są biblioteki. Wskaźnikiem określającym ich dostępność, ale też jakość, jest wielkość księgozbioru przypadająca na liczbę ludności. EOF wypada znacznie lepiej od średniej wojewódzkiej i krajowej (4 woluminy na 1 mieszkańca w 2012 r., podczas gdy średnia dla województwa i kraju wyniosła 3,4). W gminach z otoczenia Elbląga ta dostępność jest jeszcze większa, ale to oczywiście częściowo wynika z mniejszej liczby ludności w tych jednostkach (4,7 woluminów na 1 mieszkańca). O ile biblioteki mieszczą się nawet w niewielkich miejscowościach na obszarach wiejskich, tak duża infrastruktura sportowa (baseny, hale sportowe itp.) najczęściej lokalizowana jest jedynie w głównych ośrodkach gminnych lub nawet powiatowych. W małych miastach i na obszarach wiejskich istotną rolę w integracji społecznej i rozwoju kultury fizycznej odgrywają natomiast ogólnodostępne boiska sportowe, tzw. orliki. W EOF istnieje 26 takich obiektów¹⁸. Są one zlokalizowane głównie w zachodniej części obszaru. Znacznie słabiej jest

¹⁶ Lokalna Strategia Rozwoju obszarów wiejskich Kanału Elbląskiego na lata 2009-2015, Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania w Elblągu, Elbląg 2013.

¹⁷ Wskaźnik obejmuje tylko imprezy organizowane przez domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice.

¹⁸ <http://www.orlik2012.pl/index.php/mapa> [dostęp: 2.09.2013]

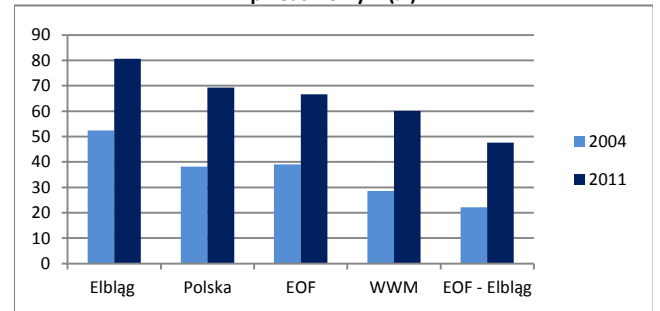
rozwinęta tego typu infrastruktura w części północnej EOF (szczególnie w gminie wiejskiej Braniewo, gdzie mieści się tylko jeden orlik). Z uwagi na występujące na tym obszarze różne problemy społeczne, warto by rozważyć też taką formę sportowej aktywizacji społecznej.

Na aktywność mieszkańców (głównie ekonomiczną, ale też społeczną) ma wpływ również dostępność infrastruktury przedszkolnej. Występuje ogólnokrajowa tendencja w zakresie wzrostu udziału dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, jednakże w dalszym ciągu istnieją duże dysproporcje w poziomie dostępności placówek przedszkolnych w poszczególnych gminach. EOF z wynikiem 67% plasuje się powyżej średniej wojewódzkiej i poniżej średniej krajowej (Wykres 16). W Elblągu udział ten jest wyższy i wynosi 81%, jednak nie jest on liderem w EOF, ponieważ najwyższy udział dzieci uczęszczających do przedszkoli występuje w Braniewie (91%). W pozostałej części EOF udział ten jest bardzo niski – najniższy w gminach wiejskich Elbląg i Braniewo. Można to oczywiście tłumaczyć tym, że dzieci z tych obszarów korzystają z placówek przedszkolnych w sąsiednich miastach, jednak brak tego typu infrastruktury znacznie zmniejsza atrakcyjność tych gmin jako miejsca zamieszkania.

Nie należy też zapominać o tym, że gminy EOF należą do biedniejszych w skali kraju i charakteryzują się występowaniem wielu problemów społecznych. Likwidacja PGR-ów na początku lat 90-tych XX. wieku na obszarze dzisiejszego EOF spowodowała znaczny wzrost bezrobocia i związanych z nim konsekwencji społecznych. Częściowo zjawisko to udało się ograniczyć, ale w dalszym ciągu wiele rodzin i osób potrzebuje pomocy z zewnątrz. Większy niż średnio w województwie i kraju jest udział osób

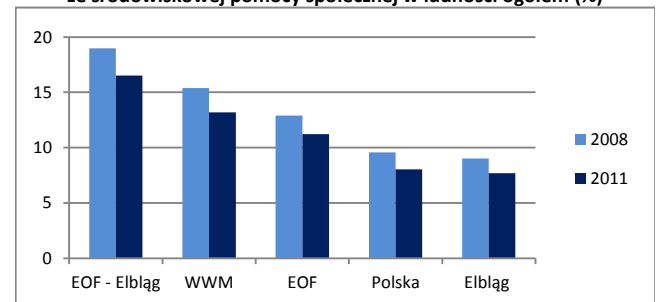
korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (Wykres 17). W otoczeniu Elbląga w 2012 r. sięgał on prawie 17% wszystkich mieszkańców, ale w niektórych gminach był jeszcze większy (w gminach Rychliki i Markusy było to aż 22% mieszkańców). Wobec tego aktywizacja społeczna tych obszarów, zarówno poprzez różnego rodzaju działania integrujące, jak i programy pomocowe, a także większe wykorzystanie infrastruktury publicznej (szkół, bibliotek, świetlic) jako przestrzeni spotkań jest wręcz konieczna, inaczej trudno będzie zapewnić spójność wewnętrzną całego EOF.

Wykres 17. Udział dzieci w grupie 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 18. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

3.5. WIZERUNEK

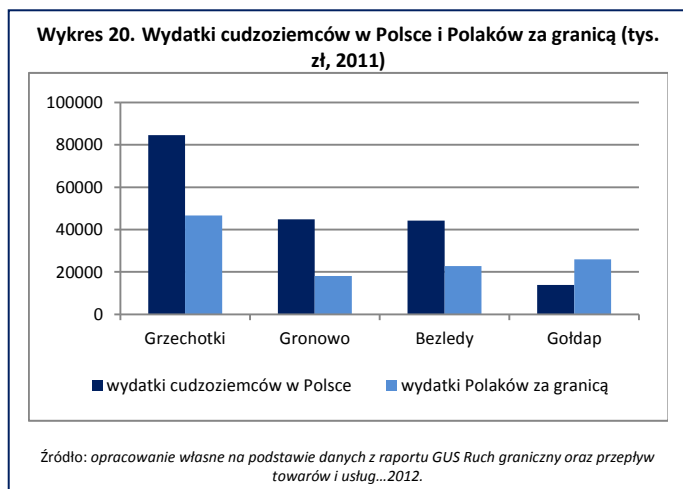
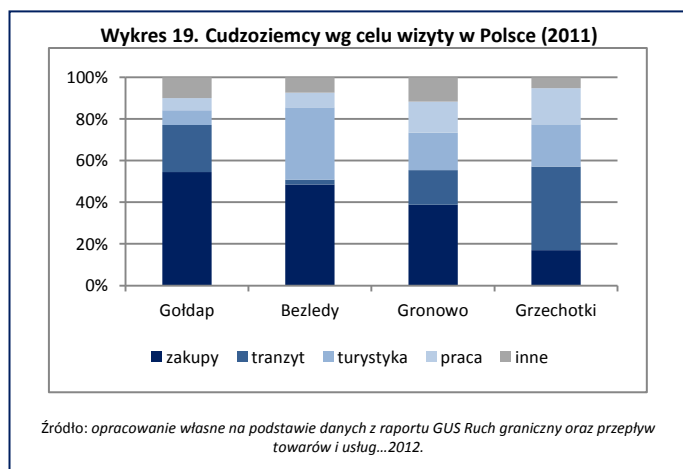
3.5.1. PROMOCJA TURYSTYCZNA

Jak pokazują dane dotyczące turystów zagranicznych oraz przekroczeń granicy dokonywanych przez cudzoziemców na przejściach granicznych położonych w EOF, Niemcy i Rosjanie stanowią dwie największe grupy odwiedzające te tereny. Dlatego też powinny być do nich kierowane specjalne działania promocyjne zarówno w zakresie turystyki, jak i gospodarki (szczególnie do Rosjan, którzy mogą częściej odwiedzać Polskę ze względu na większą swobodę przekraczania granicy). Większość Rosjan przyjeżdża do Polski w celach zakupowych i związanych z tranzytem (Wykres 18).

Znacznie rzadziej w celach turystycznych. Należy zwrócić uwagę również na to, że cudzoziemcy przekraczający granicę w Grzechotkach i Gronowie wydają znacznie więcej pieniędzy niż cudzoziemcy przekraczający granicę na pozostałych dwóch przejściach (Wykres 19). W Grzechotkach w 2011 r. było to aż 85 mln zł, w Gronowie z kolei 45 mln zł, ale biorąc pod uwagę fakt, że 65% przekraczających granicę na tym drugim przejściu robi zakupy w odległości do 50 km od granicy można stwierdzić, że większość z tych środków zostaje w EOF.

Szansę na większy rozwój turystyki stworzyło otwarcie w 2012 roku małego ruchu granicznego. Dane z II kwartału 2013 r. pokazują stały wzrost liczby mieszkańców Obwodu Kaliningradzkiego, którzy odwiedzają Polskę (wzrost o 60% w stosunku do II kwartału 2012 r.)¹⁹. Objęcie małym ruchem granicznym również aglomeracji trójmiejskiej sprawiło jednak, że gminy EOF mają bardzo silną konkurencję w zabieganiu o turystów rosyjskich, stąd też bardzo ważne jest stworzenie zintegrowanej oferty i wspólnej jej promocji na tym rynku. Pierwsze doświadczenia ma już w tym zakresie Elbląg, który organizował targi turystyczne, ale też podejmował różne inne działania zachęcające do jego odwiedzenia (materiały promocyjne, kampanie reklamowe, strona internetowa w języku rosyjskim i inne).

EOF może wykorzystać też szansę jaką jest organizacja Mistrzostw Świata w piłce nożnej w Rosji w 2018 r. (Kaliningrad będzie jednym z miast gospodarzy). MSZ ocenia, że Elbląg ma szanse na

¹⁹ Badanie obrotu towarów i usług na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski w IV kwartale 2012 roku, GUS, US w Rzeszowie 2013.

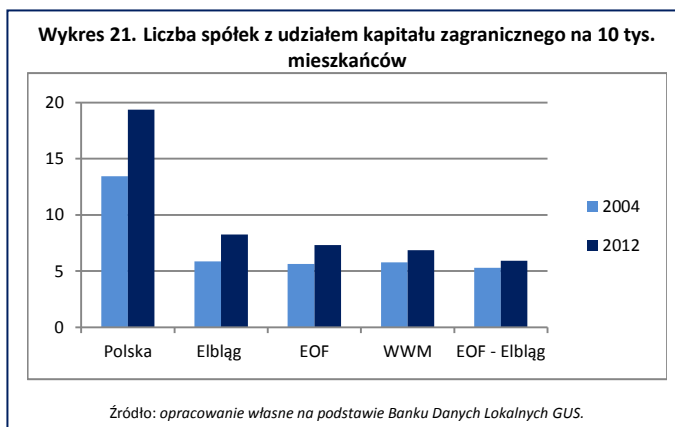
napiływ ok. 50 tysięcy turystów²⁰. Może to przynieść korzyści dla branży turystycznej, usługowej i handlowej. Dlatego warto wcześniej zacząć przygotowywać ofertę turystyczną, ale przede wszystkim tworzyć dobry klimat i budować partnerstwo gmin EOF z rejonami w Obwodzie Kaliningradzkim, jak również nie ograniczać się jedynie do tego rynku, ale też promować swoje produkty turystyczne w innych krajach (Niemczech ze względu na uwarunkowania historyczne, a także państwach nadbałtyckich).

3.5.2. PROMOCJA GOSPODARCZA

Atrakcyjność inwestycyjna województwa warmińsko-mazurskiego należy do jednych z najniższych w kraju. Na tym tle EOF wypada nieco lepiej, ale głównie za sprawą Elbląga, który jako ośrodek regionalny dysponuje większym potencjałem. W całym EOF liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców w 2012 r. wyniosła 7,3 (w Elblągu było to 8,2) (Wykres 20). Oddziaływanie Elbląga na otoczenie w tym aspekcie nie jest jednak aż tak bardzo duże, ponieważ liczba inwestycji zagranicznych plasuje się tam poniżej średniej wojewódzkiej (5,9 na 10 tys. mieszkańców, podczas gdy średnia wojewódzka wynosi 6,9), a większość z nich i tak jest zlokalizowana tylko w dwóch gminach: Pasłęk i Tolkmicko.

Jednym z ważniejszych czynników przyciągających inwestorów zarówno krajowych, jak i zagranicznych jest dostępność komunikacyjna, ale niemniej ważnym jest oferta inwestycyjna i przygotowanie terenów. W EOF działają dwie podstrefy Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – w Elblągu i Pasłęku, które dysponują uzbrojonymi terenami i zapewniają pomoc publiczną dla nowych przedsiębiorstw, m.in. w postaci zwolnienia dochodu z podatku dochodowego. Pierwsza podstrefa obejmuje 60 ha, z czego zagospodarowane jest 42% gruntów, druga jest o wiele mniejsza, ponieważ jej powierzchnia to zaledwie 7,5 ha i jest już prawie w 65% zagospodarowana²¹. Podstrefy ekonomiczne są jednakże jednym z rozwiązań i możliwości przyciągania inwestorów. Przygotowanie uzbrojonych, dobrze skomunikowanych gruntów powinno być podstawą działań każdego samorządu.

Poza inwestycjami infrastrukturalnymi bardzo ważne są też działania miękkie, takie jak przygotowywanie materiałów promocyjnych czy nawiązywanie bezpośrednich kontaktów. Obecnie świadoma promocja gospodarcza prowadzona jest jedynie przez Elbląg, który kieruje swoje działania do inwestorów rosyjskich. Jednym z przełomowych wydarzeń było otwarcie Punktów Konsultacyjnych w Elblągu i Kaliningradzie²². Do ich zadań należy udzielanie informacji z zakresu turystyki, kultury i sportu na obszarze Elbląga i okolic, ale też promocja elbląskich instytucji

²⁰ <http://www.inwestycje.elblag.pl/a/elblag-brama-do-obwodu-kaliningradzkiego> [dostęp:23.08.2013]

²¹ <http://www.wmsse.com.pl/index.php> [dostęp: 23.08.2013]

²² Punkty konsultacyjne zostały uruchomione we wrześniu 2012 r.

---

edukacyjnych i przedsiębiorstw oraz organizacja misji gospodarczych. W coraz większym stopniu w działalność Punktu Konsultacyjnego w Elblągu powinny wpisywać się również inne samorządy z EOF, tak aby stworzyć wspólną ofertę i wykorzystać potencjał tego instrumentu pogłębiania współpracy transgranicznej.

3.5.3. REWITALIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Do poprawy wizerunku oraz zwiększenia zainteresowania inwestorów, ale też turystów mogą przyczynić się działania mające na celu zagospodarowanie terenów publicznych oraz zrewitalizowanie zabytkowych części miast. W EOF jest bardzo wiele zabytkowych układów urbanistycznych, a także pojedynczych obiektów, w tym mieszkalnych, których stan jest niestety często bardzo zły (jeszcze na początku XXI wieku udział mieszkań sprzed 1945 r. wynosił w całym województwie 34%, ale największy był właśnie na północy regionu, m.in. w Tolkmicku – 58% i Młynarach – 55%)²³.

Działania rewitalizacyjne są prowadzone, m.in. z wykorzystaniem środków unijnych, ale potrzeby w tym zakresie są bardzo duże. W latach 2007-2013 zostało zrealizowanych (lub jest jeszcze w fazie realizacji) 13 zintegrowanych projektów na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich (w Elblągu – 6, w Pasłęku – 4 i Braniewie – 3) na łączną kwotę 37 mln zł, z czego dofinansowanie z UE wynosi prawie 24 mln zł²⁴. Ponadto, w ramach priorytetu ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, prowadzone są inwestycje, których celem jest odbudowa miejskich ratuszów w Elblągu i Tolkmicku (koszt ich realizacji przekracza 27 mln zł). Należy pamiętać jednak, że inwestycje w tkankę fizyczną są pierwszym krokiem w zmianie wizerunku miast. Istotne są kolejne działania, dotyczące zagospodarowania odnowionych obiektów, wprowadzenia nowych funkcji, a także zaangażowania w ten proces mieszkańców.

---

²³ Wyrzykowska K. (2011) *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego. Analiza uwarunkowań. Mieszkalnictwo*. Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie, Olsztyn.

²⁴ Dane na 30 czerwca 2013 r., pochodzące z bazy Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK 2007-2013.

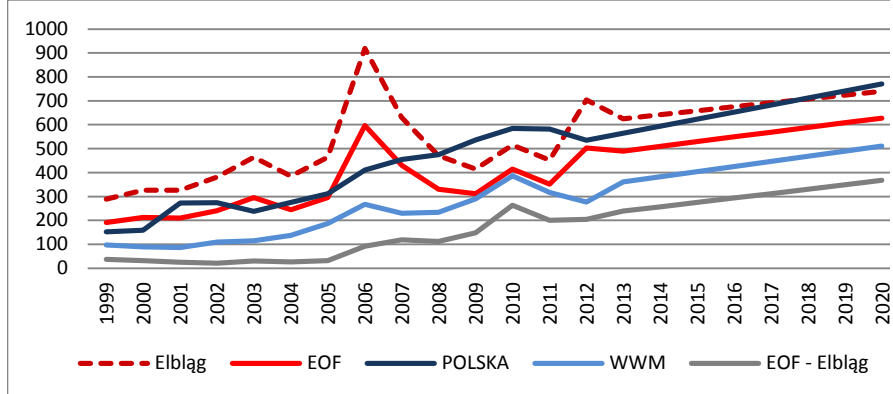

4. PROGNOZA TRENDÓW ROZWOJOWYCH

4.1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Wydatki samorządów lokalnych na budowę dróg, ich modernizację, rozwój innych form transportu, a także na finansowanie transportu zbiorowego wpływają na poprawę dostępności komunikacyjnej danego obszaru. Zgodnie z prognozami statystycznymi środki przeznaczone na transport z budżetów gminnych w przeliczeniu na mieszkańca będą zarówno w Elblągu, jak i jego obszarze funkcjonalnym rosły w tempie podobnym do tempa dla całego regionu. Trendy rozwojowe tego wskaźnika dla kraju są nieco bardziej optymistyczne, w roku 2020 osiągnie on wartość wyższą niż w Elblągu.

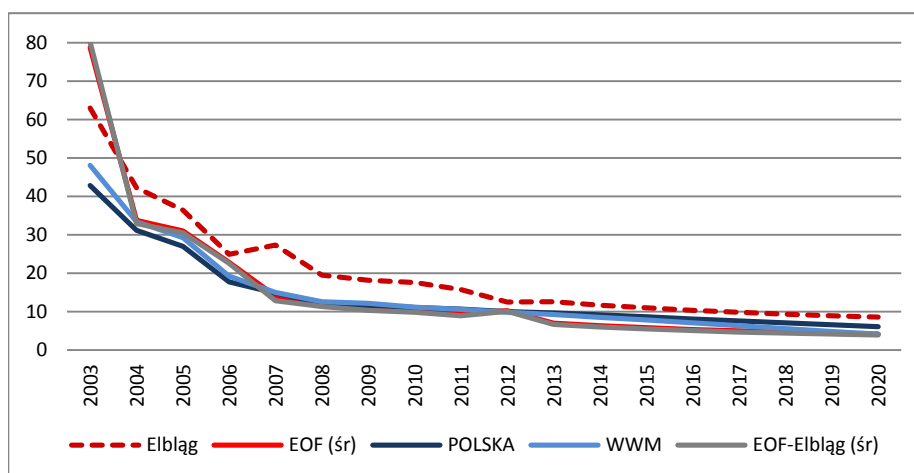
Wykres 22. Wydatki budżetów gminnych na Transport i łączność w przeliczeniu na mieszkańca (w zł, ceny stałe z roku 2012)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Poprawa dostępności telekomunikacyjnej jest szczególnie ważna na obszarach wiejskich. W szkołach podstawowych gmin EOF mniej uczniów przypada na 1 komputer z dostępem do internetu przeznaczony do użytku uczniów niż w szkołach elbląskich. Ogólnie wskaźnik ten już w roku 2012 dla całego województwa warmińsko-mazurskiego, jak i dla EOF był na bardzo satysfakcjonującym poziomie (około 10 uczniów na komputer). Przy założeniu podobnego jak dotychczas poziomu spadku tego wskaźnika, w roku 2020 osiągnie on w EOF średni poziom około 4-5 uczniów na jeden komputer.

Wykres 23. Uczniowie szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów

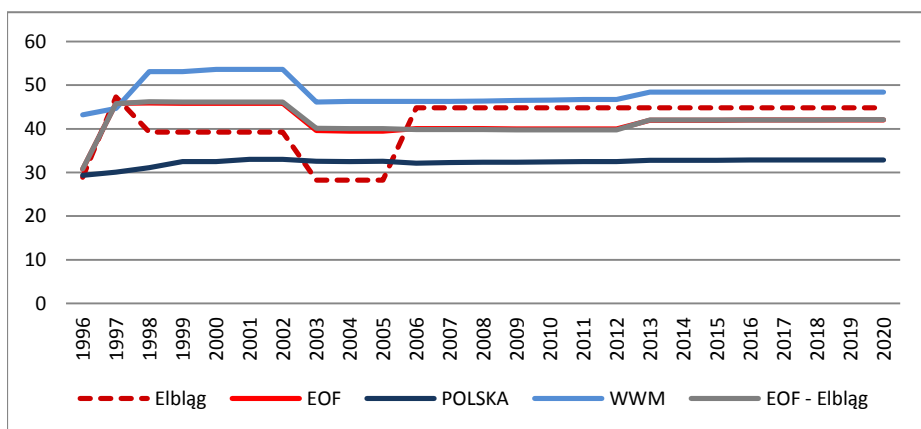

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

4.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Trendy w kontekście tego wskaźnika są bardzo stabilne. Prawdopodobnie w przypadku Elbląga jego poziom zostanie utrzymany (obecnie wskaźnik przyjmuje bardzo wysokie wartości, prawie jak w województwie, które należy do tych z najwyższym udziałem terenów chronionych w kraju). Zarówno wartości historyczne, jak i prognozy dla EOF razem z Elblągiem i bez niego w kontekście omawianego wskaźnika są bardzo podobne.

Wykres 24. Odsetek terenów prawnie chronionych w powierzchni (w %)

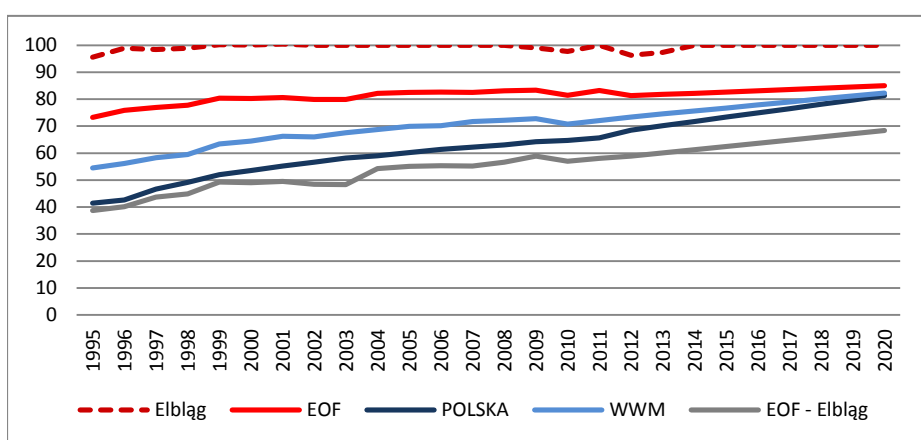

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Powodem jest tu oczywiście niewielki udział powierzchni Elbląga w powierzchni EOF (około 4%).

Rozwój infrastruktury związanej z ochroną środowiska wpisuje się w długoterminowe dokumenty strategiczne na poziomie regionu i kraju. Zgodnie z prognozami statystycznymi odsetek ludności zamieszkałej w EOF korzystającej z komunalnych oczyszczalni ścieków będzie systematycznie, choć w niewielkim tempie wzrastał, by w roku 2020

Wykres 25. Korzystający z komunalnych oczyszczalni ścieków jako procent ludności zamieszkałej (%)

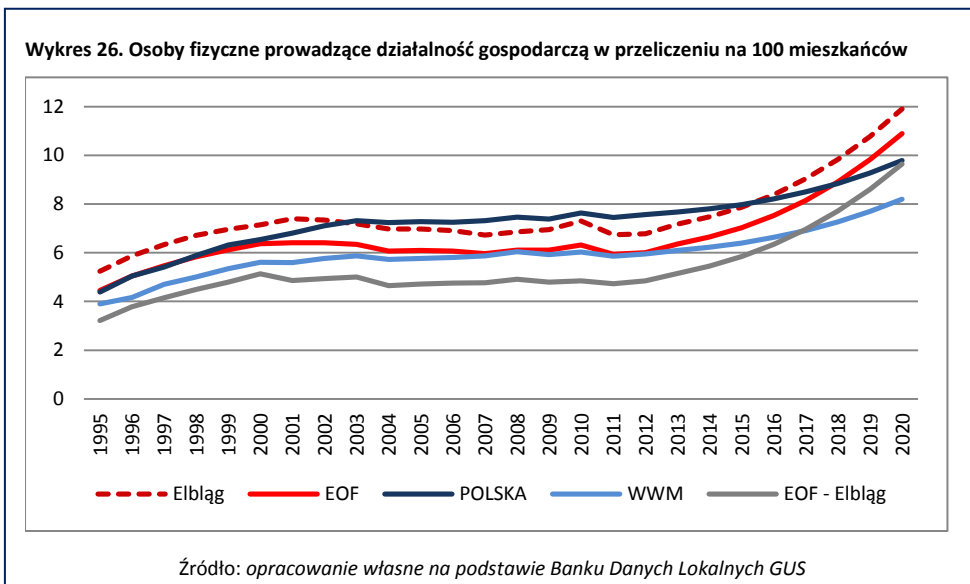

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

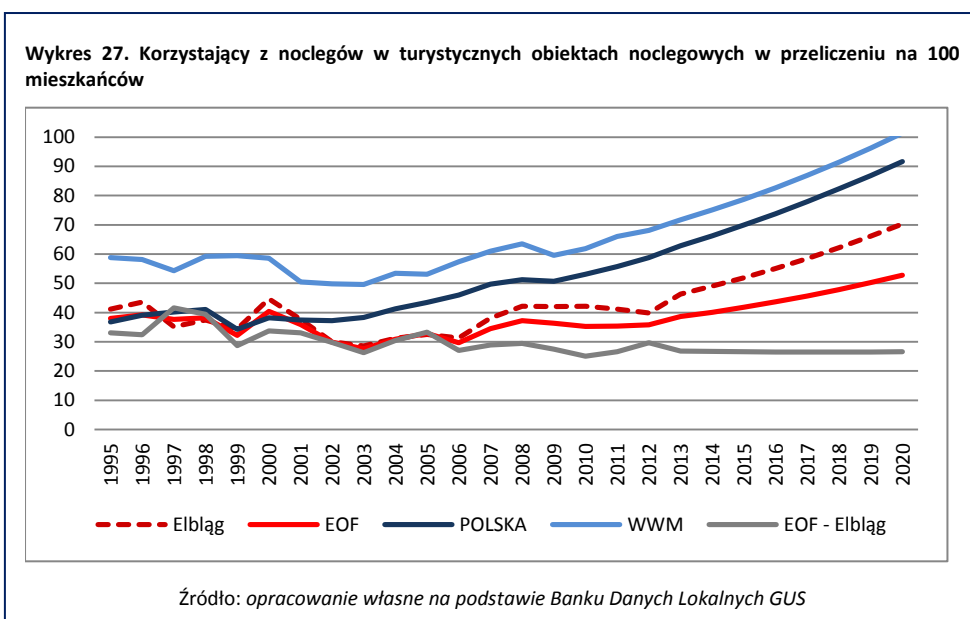
osiągnąć wartość 85%. W samym Elblągu z oczyszczalni ścieków korzystają już wszyscy mieszkańcy, wyzwaniem pozostaje zapełnienie tej luki inwestycyjnej na obszarach EOF.

4.3. GOSPODARKA

Trendy rozwoju wskaźnika przedsiębiorczości dla EOF zakładają nieco wyższe tempo przyrostu liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą niż prognozy dla kraju i regionu. W roku 2012 wskaźnik ten przyjmował dla EOF wartości zbliżone do tych na poziomie regionu (około 6 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców). Przy założeniu utrzymania tempa rozwoju małej przedsiębiorczości w EOF z drugiej połowy lat 90. docelowo w roku 2020 jego poziom powinien przekroczyć 11 osób - „firm” na 100 mieszkańców.

Pomimo tego, że województwo warmińsko-mazurskie na tle kraju wyróżnia się wysokimi wskaźnikami rozwoju turystyki to jednak większość odwiedzających je turystów nie decyduje się na pobyt w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym. Według trendów statystycznych poziom tego wskaźnika powinien wyraźnie wzrastać, w szczególności w samym Elblągu, tak by w roku 2020 odwiedziło go prawie dwukrotnie więcej turystów w porównaniu z rokiem 2012.

4.4. WIEDZA I ZAUFANIE

O rozwoju kapitału ludzkiego zgodnie ze średniookresową Strategią Rozwoju Kraju (SRK) będzie decydował m.in. wskaźnik upowszechnienia wczesnej edukacji. Zgodnie z zapisami tego dokumentu

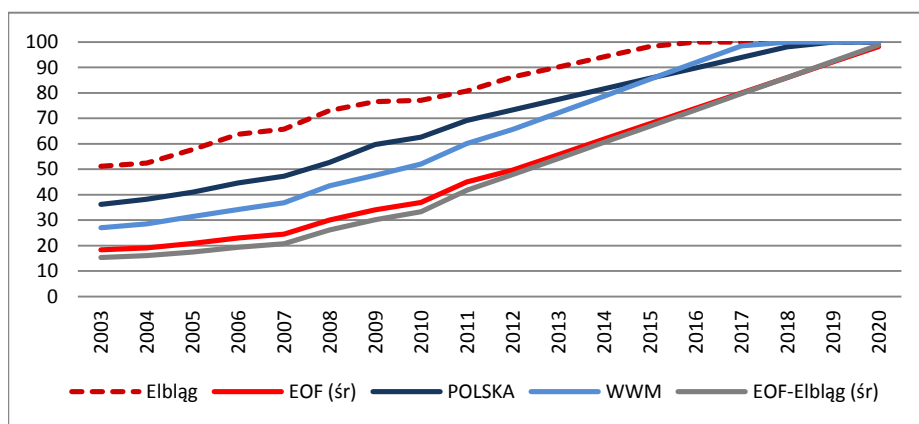
docelowo w roku 2020 odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym powinien przyjmować wartość około 90% (przy czym 100% w miastach, a 80% na wsiach). Jeżeli w EOF utrzyma się dotychczasowe tempo rozwoju tego wskaźnika nie powinno być problemu z osiągnięciem wskaźników

proponowanych w SRK (zarówno w samym Elblągu, jak i gminach EOF).

U podstaw budowy konkurencyjności regionów leży kapitał społeczny przejawiający się we wzajemnym zaufaniu pomiędzy różnymi instytucjami czy podmiotami oraz w aktywności lokalnej społeczności. Liczba organizacji pozarządowych w odniesieniu do liczby mieszkańców w EOF jest wyższa niż wartość tego wskaźnika na poziomie

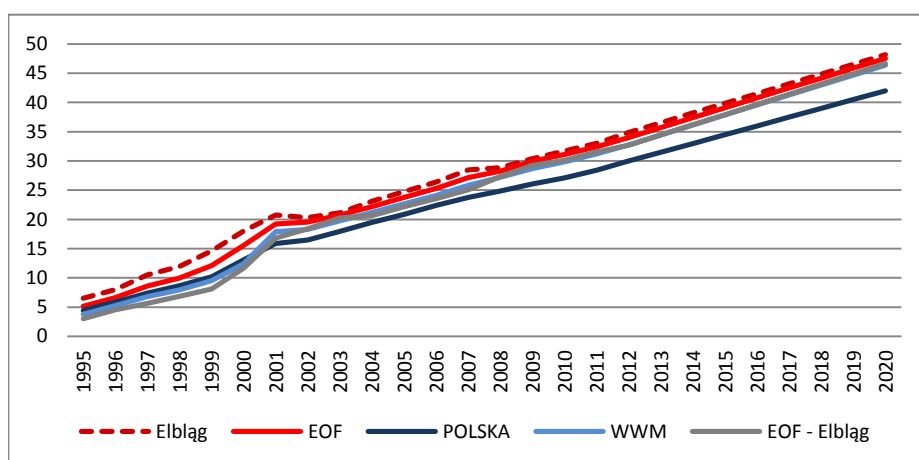
regionu i kraju. Przy założeniu utrzymania dotychczasowego tempa wzrostu tego wskaźnika w roku 2020 liczba organizacji III sektora w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców EOF powinna przekroczyć 45 i pozostać wyższa od wskaźników krajowych i regionalnych.

Wykres 28. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym(%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 29. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców

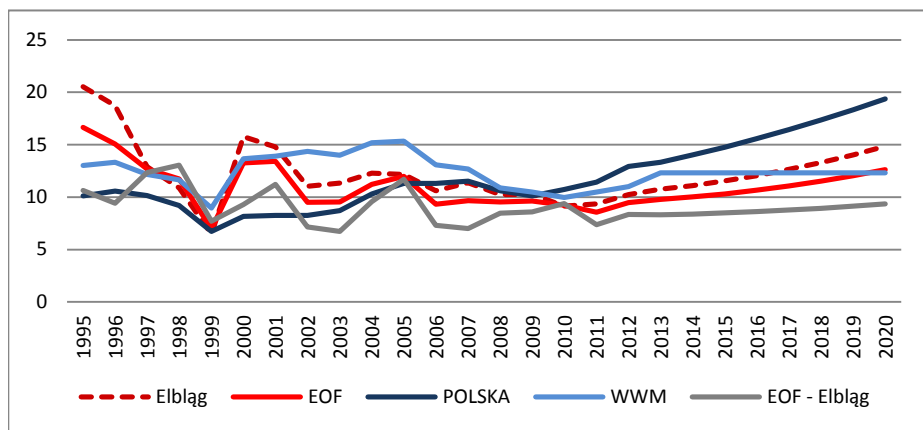

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

4.5. WIZERUNEK

W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR) zakłada się, że liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w Polsce powinna w roku 2020 być prawie o 50% wyższa niż w roku 2008. Trendy rozwoju tego wskaźnika dla EOF opracowane na podstawie jego wartości historycznych przewidują podobne jak w KSRR tempo wzrostu liczby turystów zagranicznych. Jeżeli zjawisko to rozwinie się zgodnie z

Wykres 30. Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

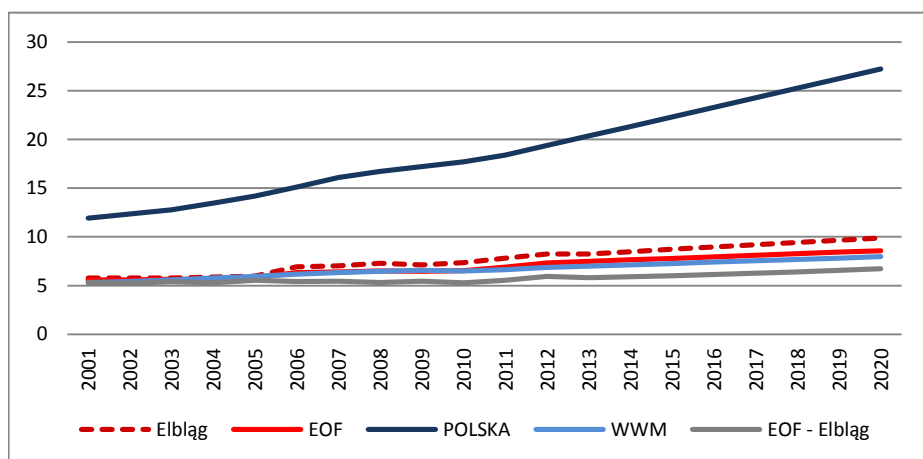

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

trendami statystycznymi to w roku 2020 Elbląski Obszar Funkcjonalny odwiedzi więcej turystów zagranicznych per capita niż województwo warmińsko-mazurskie.

Trudno liczyć na to, że liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego per capita zarejestrowanych na terenie EOF zbliży się wyraźnie do wskaźnika na poziomie kraju (województwo warmińsko-mazurskie należy do tych o najniższej atrakcyjności inwestycyjnej). Jeżeli jednak dotychczasowe trendy zostaną utrzymane to w roku 2020 na 10 tys. mieszkańców będzie przypadało prawie 9 firm z udziałem zagranicznym (w samym Elblągu prawie 10). W kontekście promocji gospodarczej szczególna uwaga powinna zostać skierowana na „pozaelbląskie” gminy EOF, gdzie od wielu lat nie przybywało nowych firm z udziałem zagranicznym. Lata 2011-2012 przyniosły niewielki

Wykres 31. Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (sektor prywatny) w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

wzrost zainteresowania inwestorów tym obszarem (6 nowych firm), co warto by wykorzystać w przyszłości jako czynnik lokalizacji kolejnych podmiotów.

---

5. GOSPODARKA EOF A SPECJALIZACJE REGIONALNE

W nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej otrzymanie środków na badania i rozwój będzie warunkowane posiadaniem regionalnej strategii na rzecz rozwoju inteligentnych specjalizacji i wyznaczeniem tych specjalizacji. W zaktualizowanej *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* zostały wskazane trzy inteligentne specjalizacje: ekonomia wody, żywność wysokiej jakości oraz drewno i meblarstwo. Ich rozwój ma zostać zapewniony również poprzez wsparcie horyzontalnych obszarów, stanowiących podstawę rozwoju każdego biznesu, czyli: technologii informacyjno-komunikacyjnych, finansowania, logistyki, bezpieczeństwa, targów i promocji.

EOF dysponuje dużym potencjałem gospodarczym w skali całego województwa. W znacznym stopniu wpisuje się również w regionalne inteligentne specjalizacje, przede wszystkim dzięki obecności znaczących na znaczących na rynku firm i rozbudowanych sieci współpracy w ramach klastrów (

Tabela 1). Sfera nauki i edukacji jest w mniejszym stopniu rozwinięta, chociaż w pewnym zakresie wspiera lokalną gospodarkę, w szczególności poprzez działalność Elbląskiego Parku Technologicznego.

W oparciu o zasoby wód powierzchniowych EOF rozwinęły się różne rodzaje działalności gospodarczej, które znacznie wzmocniają potencjał specjalizacji ekonomia wody. Począwszy od rozwoju turystyki wodnej, żeglugi morskiej i śródlądowej, przez połowy ryb i innych organizmów wodnych aż po wysoko zaawansowane procesy w produkcji maszyn do cięcia wodą (technologie *waterjet*). Firmy działające w tych branżach są zlokalizowane w całym EOF. Część z nich należy do klastrów: Elbląskiego Klastra Turystycznego i Elbląskiego Klastra Metalowo-Maszynowego. Do zintegrowanego zarządzania tymi szczególnymi obszarami została powołana Lokalna Grupa Rybacka „Zalew Wiślany”, Lokalna Grupa Działania „Wysoczyzna Elbląska” a na południu EOF Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski LGD. Sfera nauki w tej specjalizacji jest również silna, przede wszystkim za sprawą Żuławskiego Ośrodka Badawczego Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego oraz Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych Elbląskiego Parku Technologicznego, w których to, we współpracy z przedsiębiorcami, wykonywane są liczne prace wdrożeniowe w zakresie ochrony ekosystemów wodnych. Dopełnieniem jest szeroka oferta elbląskich szkół zawodowych, które kształcą we wszystkich wiodących gałęziach ekonomii wody.

Dobrze rozwiniętymi branżami w EOF są również przetwórstwo drewna i meblarstwo. W całym obszarze zlokalizowanych jest wiele przedsiębiorstw tej branży, w tym dużych fabryk mebli. Ich potencjał wynika nie tylko z wielkości zatrudnienia, ale też z rozwiniętej produkcji na eksport.

W Elblągu funkcjonuje Klaster Mebel Elbląg – jeden z pierwszych klastrów w województwie warmińsko-mazurskim. W Centrum Technologii Drewna i Mebli w Elbląskim Parku Technologicznym prowadzone są natomiast badania nad nowoczesnymi technologiami obróbki drewna, także we współpracy z wiodącymi w tej dziedzinie instytucjami naukowo-badawczymi: Instytutem Technologii Drewna w Poznaniu i Instytutem Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie.

W najmniejszym stopniu rozwinięta jest specjalizacja żywność wysokiej jakości. W EOF nie ma wielu dużych firm działających w branżach rolnej i spożywczej. Pewną specyfiką jest natomiast pszczelarstwo, które charakteryzuje się dosyć dużym udziałem mikro i małych przedsiębiorstw.

Ponadto, silnym ośrodkiem badawczym tej specjalizacji w całym województwie jest Olsztyn, dlatego dla rozwoju firm z szeroko pojętej branży spożywczej istotna jest sieciowa współpraca z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim.

EOF posiada również potencjał w zakresie ICT, którego rozwój ma zapewnić wsparcie dla wszystkich regionalnych inteligentnych specjalizacji. W branży telekomunikacyjnej i informatycznej działa też klaster – ICT Amber Klaster Teleinformatyczny, zrzeszający 18 podmiotów z Elbląga i okolic. Prowadzi on też szeroką współpracę, m.in. z Pomorskim Klastrem ICT, a także Centrum Innowacyjno-Technologicznym w Kaliningradzie. Wsparcie dla nowych przedsiębiorstw oferuje również Elbląski Inkubator Nowoczesnych Technologii Informatycznych.

Z uwagi na dogodne warunki dla lokalizacji instalacji produkujących energię odnawialną i widoczne już pierwsze inicjatywy klastrowe (Elbląski Klaster Eko-Energetyczny - PRO-OZE jest obecnie w fazie organizacji) drugim takim obszarem może stać się w przyszłości bezpieczeństwo energetyczne.

Tabela 1. Potencjał EOF w zakresie regionalnych inteligentnych specjalizacji²⁵

Klasy w EOF	Przykładowe firmy w EOF	Nauka i edukacja w EOF
Ekonomia wody		
Elbląski Klaster Metalowo-Maszynowy – zrzesza 16 firm, w tym rozwijających produkcję maszyn do cięcia strumieniem wodnym.	Omax Polska Sp. z o.o. – należy do amerykańskiego koncernu OMAX Corp., światowy lider w dziedzinie technologii hydrostrumieniowych, członek Elbląskiego Klastra Metalowo-Maszynowego.	Instytut Technologiczno-Przyrodniczy, Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu – prowadzi badania naukowe i prace wdrożeniowe m.in. w zakresie inżynierii wodno-melioracyjnej, zanieczyszczeń i ochrony jakości wód oraz gospodarowania na obszarach polderowych.
Elbląski Klaster Turystyczny – stowarzysza 38 podmiotów działających w szeroko rozumianej branży turystycznej; współpracuje z Katedrą Polityki Gospodarczej i Regionalnej przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie i Elbląskim Parkiem Technologicznym w zakresie transferu wiedzy i rozwiązań innowacyjnych w branży turystycznej.	Alstom Power spółka z o.o. – zakład metalurgiczny zlokalizowany w Elblągu, produkcja odlewów dla energetyki, przemysłu stoczniowego i innych gałęzi przemysłu ciężkiego, produkcja turbin parowych i gazowych, zatrudnia ok. 2200 osób.	Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych Elbląskiego Parku Technologicznego – prowadzi działalność badawczo-rozwojową m.in. w zakresie ochrony środowiska, jakości wód, opracowywania nowych rozwiązań uzdatniania wody.
Lokalna Grupa Rybacka "Zalew Wiślany" realizuje Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Zależnych od Rybactwa obejmując swoimi działaniami gminy: Miasto Braniewo, Gminę Braniewo, Frombork, Tolkmicko, Gronowo Elbląskie, Gminę Elbląg, Markusy, Płoskinia oraz Powiat Elbląski i Powiat Braniewski.	Żegluga Gdańska Sp. z o.o. - Przystań Frombork – śródlądowy pasażerski transport wodny (Krynica Morska-Frombork).	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, Instytut Politechniczny – kształcenie na kierunku ochrona środowiska ze specjalnością inżynieria ekologiczna.
Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski LGD w Elblągu – zasięgiem oddziaływania obejmuje 12 gmin z trzech powiatów: elbląskiego, iławskiego i ostródzkiego.		Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna – prowadzi badania naukowe w zakresie elbląskiego portu, transportu morskiego oraz przekopu Mierzei Wiślanej.
LGD Wysoczyzna Elbląska obejmuje swoim zasięgiem trzy gminy:		Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Usług im. Mikołaja Kopernika w Elblągu – kształcenie w zakresie obsługi urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, montażu sieci

²⁵ Dane dotyczące wielkości zatrudnienia i liczby podmiotów – członków klastrów pochodzą z opracowania *Możliwości eksportowe województwa warmińsko-mazurskiego. Katalog eksportowy 2011*, W-MARR, Olsztyn oraz stron internetowych poszczególnych firm i organizacji.

Milejewo, Młynary i Tolkmicko.	instalacji i urządzeń sanitarnych.
	Zespół Szkół Mechanicznych w Elblągu – kształcenie na kierunku mechatronika; współpraca z Elbląskim Parkiem Technologicznym oraz firmami produkującymi technologie cięcia strumieniem wodnym.
Drewno i meblarstwo	
Klaster Mebel Elbląg – skupia 15 firm z szeroko rozumianej branży meblarskiej (producentów mebli, osprzętu, półfabrykatów, akcesoriów) i 5 instytucji otoczenia biznesu (banki, transport, marketing i reklama). Klaster współpracuje z Instytutem Technologii Drewna w Poznaniu i Instytutem Wzornictwa Przemysłowego z Warszawy , a także dzierżawi Centrum Technologii Drewna i Mebli w Elbląskim Parku Technologicznym (działa od 2011 r.).	<p>Fabryka Mebli Stolpły Sp. z o.o. i „Wójcik” Fabryka Mebli Sp. z o.o. – zatrudniają ok. 700 osób, produkują na rynek krajowy i zagraniczny, głównie do Niemiec, Austrii, Wielkiej Brytanii, Czech, Chorwacji, Słowacji i na Ukrainę; zlokalizowane na terenie Warmińsko-mazurskiej specjalnej strefy ekonomicznej.</p> <p>„DRE” spółka z o.o. Gronowo Górne – zlokalizowana w gminie Elbląg, zatrudnia ponad 500 osób.</p> <p>„MEBLE-OKMED” DEMKO Sp.j. – zakład zlokalizowany w Braniewie, zatrudnia ok. 100 osób; produkcja na eksport, m.in. do Niemiec, Rumunii i Bułgarii.</p>
	Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Usług im. Mikołaja Kopernika w Elblągu – kształcenie w zakresie technologii drewna.
Żywność wysokiej jakości	
Lokalna Grupa Rybacka „Zalew Wiślany” realizuje Lokalną Strategię Rozwoju Obszarów Zależnych od Rybactwa obejmując swoimi działaniami gminy: Miasto Braniewo, Gminę Braniewo, Frombork, Tolkmicko, Gronowo Elbląskie, Gminę Elbląg, Markusy, Płoskinia oraz Powiat Elbląski i Powiat Braniewski.	<p>„MASFROST” Sp. z o. o – producent mrożonych owoców i warzyw, zatrudnia ok. 80 osób, fabryka zlokalizowana w Tolkmicku.</p> <p>„Sery ICC Pasłek” spółka z o.o. – producent serów i masła oraz dodatków mleczarskich (lider w dziedzinie produkcji zamienników mleka i śmietanki), część francuskiej Grupy BONGRAIN.</p> <p>Polish Snail Holding Damian Gajewski i Wspólnicy sp.jawna. z Elbląga – zajmuje się hodowlą, przetwórstwem i sprzedażą ślimaków; prowadzi badania i szkolenia w zakresie hodowli; współpracuje z hodowcami z kraju i zagranicy (głównie Litwy, Łotwy, Bułgarii, Czech i Ukrainy).</p>

Źródło: opracowanie własne.

---

6. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została przeprowadzona w klasycznym ujęciu, w którym to czynniki dzielone są według dwóch kryteriów: miejsca występowania oraz charakteru oddziaływania. Miejsce występowania danego czynnika może być w obrębie analizowanej jednostki lub poza nią (w jej otoczeniu). Z kolei charakter oddziaływania czynnika może być albo pozytywny albo negatywny.

Przedstawiona poniżej analiza SWOT zawiera najważniejsze mocne i słabe strony Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz kluczowe szanse i zagrożenia pojawiające się w jego otoczeniu.

MOCNE STRONY:

- ❖ Położenie blisko dużych szlaków transportowych: drogowych, morskich i kolejowych, umożliwiających dobrą komunikację z Trójmiastem, Warszawą i Obwodem Kaliningradzkim;
- ❖ Położenie w strefie przygranicznej z Obwodem Kaliningradzkim;
- ❖ Duża różnorodność terenów stwarzająca możliwość uprawiania różnych rodzajów turystyki aktywnej i wypoczynkowej (Zalew Wiślany, Wysoczyzna Elbląska);
- ❖ Unikatowe atrakcje turystyczne (Kanał Elbląski, dawna osada Truso);
- ❖ Cenne zasoby wód termalnych, chlorkowo-sodowych (okolice Fromborka);
- ❖ Intensywna współpraca międzynarodowa na płaszczyźnie społecznej i gospodarczej (m.in. Przedstawicielstwo Informacyjne Elbląga w Kaliningradzie);
- ❖ Wysoki potencjał w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- ❖ Bogaty kalendarz wydarzeń o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym;
- ❖ Bogate tradycje i duża różnorodność dziedzictwa kulturowego;
- ❖ Wolne tereny inwestycyjne w Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej;
- ❖ Funkcjonowanie klastrów o silnym potencjale innowacyjnym: Klaster Mebel Elbląg, Klaster Teleinformatyczny ICT Amber, Elbląski Klaster Metalowy Nowoczesnych Technologii;
- ❖ Obecność przedsiębiorstw o wysokim potencjale innowacyjnym;
- ❖ Istnienie potencjału (w postaci klastrów, przedsiębiorstw, instytucji naukowych i edukacyjnych) dla rozwoju innowacyjności regionalnych inteligentnych specjalizacji (ekonomia wody, drewno i meblarstwo, żywność wysokiej jakości), technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz branży metalowo-maszynowej;
- ❖ Dobre doświadczenia współpracy lokalnych przedsiębiorstw z instytucjami nauki i edukacji (w tym działalność Rad Biznesu i Pracodawców);
- ❖ Rozwinięta infrastruktura i system wsparcia przedsiębiorczości (w tym funkcjonowanie dwóch inkubatorów przedsiębiorczości);

-
- ❖ Dobrze rozwinięta sieć instytucji otoczenia biznesu i transferu technologii (w tym Elbląski Park Technologiczny);
  - ❖ Wysoki poziom informatyzacji edukacji w EOF;
  - ❖ Rozwinięta baza dydaktyczna do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych.

SŁABE STRONY:

- ❖ Postępujące procesy depopulacji i starzenia się społeczeństwa EOF;
- ❖ Narastające problemy społeczne, w tym wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych i słabe warunki życia w wielu gospodarstwach domowych;
- ❖ Niski poziom kapitału społecznego;
- ❖ Niski poziom przedsiębiorczości;
- ❖ Niewystarczająca liczba doradców zawodowych zatrudnionych w gimnazjach i w szkołach ponadgimnazjalnych;
- ❖ Niewystarczająca liczba wysoko wykwalifikowanej kadry, w tym inżynierów w stosunku do potrzeb rynku;
- ❖ Niewykorzystany potencjał badawczy uczelni funkcjonujących na terenie EOF;
- ❖ Niewystarczająca współpraca przedsiębiorstw z instytucjami naukowo-badawczymi;
- ❖ Brak zintegrowanej i dobrze rozwiniętej promocji turystycznej i gospodarczej gmin EOF;
- ❖ Niski poziom wewnętrznej dostępności komunikacyjnej EOF i zły stan znacznej części dróg w gminach wiejskich;
- ❖ Brak spójnego systemu komunikacji rowerowej;
- ❖ Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna;
- ❖ Niewystarczająco rozbudowana sieć teleinformatyczna (występowanie tzw. „białych plam”);
- ❖ Niewykorzystany potencjał portu morskiego w Elblągu;
- ❖ Brak zintegrowania infrastruktury portowej zlokalizowanej na Zalewie Wiślanym;
- ❖ Zła jakość wód w Zalewie Wiślanym;
- ❖ Niewystarczająco rozbudowana infrastruktura komunalna na terenach wiejskich EOF.

SZANSE:

- ❖ Priorytety polityki regionalnej Unii Europejskiej zgodne z potrzebami rozwojowymi EOF;
- ❖ Rosnące możliwości realizacji programów współpracy międzynarodowej;
- ❖ Poprawa stosunków politycznych Polski z Rosją;
- ❖ Organizacja Mistrzostw Świata w piłce nożnej w Rosji w 2018 roku;
- ❖ Wzrost zainteresowania inwestorów zagranicznych;

-
- ❖ Wzrost współpracy przedsiębiorstw oraz instytucji naukowo-badawczych z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą;
  - ❖ Realizacja programów unijnych wspierających rozwój kapitału ludzkiego (np. Erasmus Plus, Comenius);
  - ❖ Utrzymanie się trendów w zakresie finansowania niskoemisyjnego transportu publicznego i budowy węzłów integracyjnych;
  - ❖ Uzyskanie bezpośredniego połączenia z Zatoką Gdańską dzięki budowie kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną;
  - ❖ Trendy w turystyce światowej związane z aktywnym wypoczynkiem i ekoturystyką oraz turystyką biznesową;
  - ❖ Poprawa dostępności kolejowej EOF względem Trójmiasta i Warszawy oraz znaczenia transportu kolejowego w korytarzu Kaliningrad – Braniewo – Olsztyn poprzez modernizację linii kolejowych.

ZAGROŻENIA:

- ❖ Postępujący drenaż młodej i wysoko wykwalifikowanej kadry do innych miast, w szczególności Trójmiasta i Warszawy;
- ❖ Silna konkurencja w pozyskiwaniu inwestorów i turystów zagranicznych (Trójmiasto);
- ❖ Silna konkurencja w sektorze turystyki ze strony innych regionów Polski (Mazury i Pomorze);
- ❖ Pogorszenie stosunków politycznych Polski z Rosją;
- ❖ Niespójna polityka państwa w zakresie żeglugi śródlądowej i morskiej;
- ❖ Brak inwestycji Polskich Kolei Państwowych w poprawę infrastruktury kolejowej;
- ❖ Powierzenie samorządom przez władze centralne nowych zadań bez dodatkowych środków na ich realizację;
- ❖ Bariery w dostępie do środków pomocowych w perspektywie finansowej na lata 2014-2020;
- ❖ Niskie zainteresowanie uczniów kształceniem w zasadniczych szkołach zawodowych;
- ❖ Ryzyko występowania zjawisk katastrofalnych (m.in. powodzi na skutek tzw. cofki).

---

7. CELE ROZWOJOWE

Na podstawie diagnozy strategicznej i analizy przestrzennej obszaru wyznaczono **pięć strategicznych celów rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego**. Są to cele, które wynikają bezpośrednio z potrzeb rozwojowych zadeklarowanych przez samorządy terytorialne i inne organizacje zlokalizowane na tym obszarze. Pośrednio cele te wynikają z krajowych wytycznych dotyczących tematyki zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT). W ramach każdego celu wyznaczono priorytety działań oraz same działania.

Strategia będzie realizowana poprzez osiągnięcie 5 celów strategicznych, którymi są:

1. Cel 1. Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji;
2. Cel 2. Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń;
3. Cel 3. Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii;
4. Cel 4. Wzrost aktywności i integracji społecznej;
5. Cel 5. Budowa wspólnego wizerunku EOF.

Cel strategiczny pierwszy: **Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji** nawiązuje do kluczowych problemów miejskich obszarów funkcjonalnych, które nie ominęły również obszaru elbląskiego. Przesłanką sformułowania tego celu jest chęć przeciwdziałania fragmentacji infrastruktury transportowej, która może prowadzić do zmniejszania dostępności komunikacyjnej wybranych obszarów, a tym samym do obniżania jakości życia.

Cechą charakterystyczną miejskich obszarów funkcjonalnych jest przemieszczanie się większości mieszkańców w kierunku centrum. Zaburzenie dostępności komunikacyjnej centrum ma wpływ na jakość życia oraz na poziom rozwoju gospodarczego całego obszaru. Rozwój nowoczesnego, miejskiego obszaru funkcjonalnego wymaga jednak stworzenia pełnej sieci powiązań, czyli uzupełnienia koncentrycznego układu infrastruktury (decydującego o dostępności transportowej centrum), powiązaniem komunikacyjnymi pomiędzy pozostałymi węzłami sieci osadniczej. Wydajna sieć umożliwi odciążenie komunikacyjne centrum – mieszkańcy mogą z równą swobodą podróżować po całym obszarze, co sprzyja dywersyfikacji kierunków w jakich poszukują źródeł utrzymania, ale również wyrównywaniu dostępności komunikacyjnej do centrum. Dlatego kluczowym kryterium realizacji tego celu jest stworzenie zintegrowanego systemu komunikacyjnego złożonego z różnych rodzajów transportu – drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego. W ramach wymienionych kategorii założono również rozwój transportu zbiorowego dostosowanego do zidentyfikowanych potrzeb.

W tym celu zaplanowano także tworzenie powiązań z siecią transportową TEN-T. Jest to kierunek myślenia wynikający z głównych założeń rozwojowych Unii Europejskiej. Włączenie EOF w infrastrukturę transeuropejską umożliwi budowanie ponadnarodowych funkcji tego obszaru.

Niezbędnym uzupełnieniem nowoczesnych powiązań komunikacyjnych jest dostęp do szerokopasmowego internetu. W Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym zaplanowano działania, które mają nie tylko podnieść ten rodzaj dostępności komunikacyjnej, ale również kształtować umiejętności cyfrowe mieszkańców.

Ostatnią perspektywą przyjętą do analizy tego zagadnienia w EOF jest perspektywa turystyczno-rekreacyjna. Zaplanowano stworzenie spójnego systemu ścieżek i szlaków rowerowych, które w naturalny sposób uzupełniają układ komunikacyjny regionu. Mogą one również spełniać ważną funkcję odciążania centrów miast od ruchu samochodowego, a także odciążania transportu zbiorowego. Poza tym wszystkim, komunikacja rowerowa daje również możliwość aktywnego spędzania czasu i wypoczynku dla mieszkańców i turystów.

W celu strategicznym pierwszym określono **cztery priorytety**:

1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunikacji drogowej, szynowej, lotniczej i wodnej;
2. Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu i podnoszenie kompetencji cyfrowych;
3. Zintegrowane zarządzanie ruchem z wykorzystaniem ICT;
4. Stworzenie systemu ścieżek i szlaków rowerowych.

Cel strategiczny drugi: **Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń** odpowiada na wyzwania stojące przed Elbląskim Obszarem Funkcjonalnym, wynikające z jego wielowymiarowego charakteru. Jest to z jednej strony region zurbanizowany a z drugiej strony, do jego potencjałów należą wyjątkowe zasoby przyrodnicze między innymi wybrzeże Zalewu Wiślanego, rzeki (oraz Kanał Ostródzko-Elbląski) i zbiorniki wodne.

W związku z powyższym, przedmiotem interwencji finansowej na tym obszarze w najbliższych latach będzie przeciwdziałanie negatywnym skutkom wykorzystywania zasobów środowiska naturalnego przez człowieka oraz stworzenie systemów monitorowania i przeciwdziałania zagrożeniom dla cennych zasobów naturalnych obecnych na tym terenie.

Cel ten zawiera w sobie również plany inwestycji w gospodarkę niskoemisyjną, zgodnie z trendami rozwojowymi wyznaczanymi przez Unię Europejską. Zaplanowano inwestycje w termomodernizację, odnawialne źródła energii oraz edukację na temat możliwości zmniejszania wykorzystania energii w gospodarce i codziennym życiu mieszkańców. W planach jest jednocześnie inwestowanie w najnowocześniejsze technologie na rzecz ochrony środowiska oraz szeroko rozumiana współpraca.

W celu strategicznym drugim określono **pięć priorytetów**:

1. Rozbudowa infrastruktury wodnej, kanalizacyjnej i gazowej;
2. Integracja zarządzania w ochronie środowiska;
3. Wdrażanie nowoczesnych technologii w energetyce;
4. Monitoring środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom;
5. Edukacja proekologiczna.

Trzeci cel strategiczny: **Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii** zaprojektowano przede wszystkim z myślą o przedsiębiorcach oraz o wzmocnieniu potencjału administracji samorządowej na rzecz wykorzystywania nowoczesnych technologii. Osią, wokół której podejmowane będą działania na rzecz realizacji tego celu są inteligentne specjalizacje województwa warmińsko-mazurskiego.

Najważniejszymi działaniami na rzecz wykorzystywania potencjału tych specjalizacji w EOF będzie wzmacnianie współpracy w ramach „złotego trójkąta innowacji” – przedsiębiorcy, sektor nauki oraz administracja i IOB, a także inicjatyw na rzecz współpracy sektora edukacji (szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich) z przedsiębiorstwami oraz inicjatyw na rzecz diagnozy potencjału specjalizacji regionalnych w ramach EOF.

Dla współpracy i rozwoju w EOF istotny jest gospodarczy wymiar turystyki. W Strategii założono, że zgodnie z potencjałem EOF, kołem zamachowym rozwoju turystycznego będzie działalność związana z ekonomią wody. Nie mniej jednak, przyjęto również uzupełniające założenie o konieczności stworzenia oferty komplementarnych usług turystycznych. Usługi te, oparte o potencjał kulturowy regionu oraz o inne atrakcje, mają zaspokoić potrzeby spędzania wolnego czasu dla osób niekorzystających w danej chwili, lub wcale z potencjału turystycznego związanego z wodą.

W celu strategicznym trzecim określono **trzy priorytety**:

1. Rozwój nowoczesnych technologii w zarządzaniu publicznym i usługach dla przedsiębiorstw;
2. Wykorzystanie potencjału inteligentnych specjalizacji regionalnych dla rozwoju EOF;
3. Zintegrowane zarządzanie w sektorze turystyki i rozwój komplementarnych produktów turystycznych.

W celu strategicznym czwartym: **Wzrost aktywności i integracji społecznej** zaplanowano działania składające się na zintegrowane narzędzie wpływania na postawy społeczne, poczucie bezpieczeństwa i otwartość społeczną na wiedzę i nowe trendy technologiczne.

Dla realizacji tego celu założono istotność oddziaływania na podstawową infrastrukturę społeczną i zdrowotną oraz na wzmacnianie potencjału służb publicznych działających na rzecz środowisk wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem. Zaplanowano ponadto oddziaływanie na jakość usług edukacyjnych i szkoleniowych dla umożliwienia mieszkańcom EOF wyrównanego poziomu dostępu do tych usług oraz możliwości kształcenia się przez całe życie. Przesłanką, na podstawie której planowane były działania w priorytecie na rzecz edukacji było szerokie wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Priorytet nadano również działaniom związanym z bezpieczeństwem publicznym. Elbląski Obszar Funkcjonalny leży przy granicy państwowej – obszary pogranicza, szczególnie leżące wzdłuż zamkniętych granic państwowych często charakteryzują zjawiska negatywne, związane z przemytem, nielegalnym handlem i innego rodzaju nielegalną działalnością. Kryterium realizacji tego priorytetu jest niedopuszczenie do negatywnego wpływu obecności granicy państwowej na życie mieszkańców EOF przy założeniu wykorzystywania jej pozytywnych oddziaływań na rzecz budowania otwartości i międzynarodowego wymiaru obszaru. W ramach oddziaływania na bezpieczeństwo publiczne zdecydowano się również na działania na rzecz podnoszenia potencjału ochotniczej straży pożarnej.

Wyspecjalizowanymi narzędziami oddziaływania na aktywność i integrację społeczną będą działania na rzecz rozwoju sportu i kultury. Przede wszystkim poprzez podniesienie jakości infrastruktury materialnej i organizacyjnej, ale również poprzez integrowanie działań miękkich podejmowanych w różnych częściach EOF.

W celu strategicznym czwartym określono **cztery priorytety**:

1. Tworzenie warunków dla wysokiej aktywności społecznej;
2. Wzrost jakości usług edukacyjnych, szkoleniowych i medycznych;
3. Podniesienie bezpieczeństwa publicznego;
4. Integracja społeczna i rozwój poprzez sport i kulturę.

Cechą charakterystyczną rozwiniętych obszarów funkcjonalnych miast jest ich ponadnarodowy charakter i ustalony wizerunek, wręcz określona specjalizacja. Miasta są węzłami międzynarodowej wymiany myśli, osób, towarów i usług. Dla zrównoważonego wykorzystania tego trendu rozwojowego zaplanowano cel strategiczny piąty: **Budowa wspólnego wizerunku EOF**. Cel ten będzie realizowany dwutorowo – po pierwsze, uporządkowane zostaną zdegradowane i niewykorzystane przestrzenie publiczne oraz inwestycyjne. Zostaną im nadane nowe funkcje poprzez rewitalizację fizyczną, społeczną i gospodarczą. Wpłynie to na postrzeganie całego obszaru funkcjonalnego oraz na jego wewnętrzną integrację. Po drugie, podjęte zostaną działania na rzecz budowy i promocji wspólnego wizerunku regionu. Działania te również będą miały dwutorowy charakter – na rzecz wizerunku turystyczno-rekreacyjnego oraz gospodarczego. Tam, gdzie będzie to możliwe te działania będą łączone, jednakże doświadczenia marketingu terytorialnego wskazują na konieczność tworzenia wyspecjalizowanych narzędzi promocji turystycznej i gospodarczej dla podniesienia skuteczności tego rodzaju działań.

W celu strategicznym piątym określono **trzy priorytety**:

1. Promocja turystyczna;
2. Przygotowanie terenów inwestycyjnych i promocja gospodarcza;
3. Rewitalizacja i uporządkowanie przestrzeni publicznych.

---

8. PROJEKTY W RAMACH EOF

8.1. PROJEKTY I TYPY PRZEDSIĘWZIĘĆ

W tej części wskazano projekty oraz typy przedsięwzięć, które będą realizowane w ramach poszczególnych priorytetów i działań. Strategia, przygotowuje grunt bezpośrednio pod wydatkowanie środków zewnętrznych, stąd konieczność zawarcia w niej elementów operacyjnych. Zgodnie z tym założeniem w tej części przedstawiono konkretne zamierzenia, które będą realizowane w EOF, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru ZIT.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach EOF będą realizowane w pięciu obszarach:

1. „EOF podnosi jakość edukacji”

Oś 2. Kadry dla gospodarki

Typ przedsięwzięć:

- ✓ kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej),
- ✓ tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych,
- ✓ zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2. „EOF inwestuje w młodzież”

Oś 2. Kadry dla gospodarki

Typ przedsięwzięć:

- ✓ programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/organizacjami pracodawców, instytucjami rynku pracy oraz uczelniami wyższymi) poprzez:
  - organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów w rzeczywistych warunkach pracy,
  - wyposażenie uczniów i słuchaczy w specjalistyczne kwalifikacje/umiejętności (kwalifikacyjne kursy zawodowe, szkolenia/kursy powiązane bezpośrednio z danym sektorem/branżą) oraz kompetencje miękkie niezbędne na rynku pracy ułatwiające wejście na rynek absolwentom,
  - modernizację/dopasowanie metod i treści kształcenia i szkolenia do zapotrzebowania rynku pracy,
  - tworzenie nowych kierunków nauczania na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji),
  - doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe),
  - aktualizowanie wiedzy nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu (np. praktyki i staże w przedsiębiorstwach) oraz studia podyplomowe i inne formy doskonalenia zawodowego.

3. „EOF zrównoważona mobilność”

Oś 4. Efektywność energetyczna

Typ przedsięwzięć:

- ✓ budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT lub ZIT" (bis).

4. „EOF dobrze skomunikowany”

Oś 7. Infrastruktura transportowa

Typ przedsięwzięć:

- ✓ budowa, przebudowa dróg lokalnych jedynie w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku.

5. „EOF rewitalizuje przestrzeń publiczną”

Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji

Typ przedsięwzięć:

- ✓ zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.

6. „EOF inwestuje w infrastrukturę zdrowotną”

Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług

Typ przedsięwzięć:

- ✓ infrastruktura ochrony zdrowia miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga.

CEL STRATEGICZNY 1: STWORZENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI SYSTEMU TRANSPORTU I KOMUNIKACJI

PRIORYTET 1.1. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACJI DROGOWEJ, SZYNOWEJ, WODNEJ I LOTNICZEJ

Priorytet inwestycyjny UE	7b. Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
Obszary objęte interwencją	OSI Ośrodki subregionalne
Typy przedsięwzięć	❖ budowa, przebudowa dróg lokalnych jedynie w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku
Projekty w formule ZIT	❖ „EOF dobrze skomunikowany” Propozycja projektów do realizacji w formule ZIT: 1. Rozbudowa sieci dróg powiatowych łączących miasto Elbląg z siecią TEN-T (połączenie dróg S-7 i S-22 poprzez DW 509, DW 504 do DW 503) zwiększająca dostępność rejonów turystycznych Żuław i Wysoczyzny Elbląskiej. WARIANTOWE PROPOZYCJE ZADAŃ MIASTA ELBLĄGA DO REALIZACJI W FORMULE ZIT ZADANIA: 1. Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grotgera w Elblągu ciągu drogi

wojewódzkiej nr 509

2. Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)

3. Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250m)

4. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710m)

5. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580m)

6. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km)

7. Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Plk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2km)

8. Przebudowa drogi powiatowej nr 2039N ul. Kościuszki w Elblągu (odcinek od Bema do 12 Elbląskiego Pułku Plot, daw. Podchorążych dł. ok. 830m)

1. WARIANT I:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580m)

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km)

2. WARIANT II:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km)

3. WARIANT III:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250m)

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710m)

4. WARIANT IV:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580m)

5. WARIANT V:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250m)

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 503 ul. Mazurskiej w Elblągu (odcinek od zjazdu na teren

Browaru do ul. Kwiatkowskiego; długość w przeliczeniu na jedną jezdnię: ok. 1,3 km)

6. WARIANT VI:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2064N ul. Orlej w Elblągu (odcinek od ul. Warszawskiej do Grochowskiej dł. ok. 250m)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Plk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2km)

7. WARIANT VII:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Plk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2km)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2039N ul. Kościuszki w Elblągu (odcinek od Bema do 12 Elbląskiego Pułku Plot, daw. Podchorążych dł. ok. 830m)

8. WARIANT VIII:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710m)
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580m)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Plk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2km)

9. WARIANT IX:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 504 ul. Królewieckiej w Elblągu (odcinek od Fromborskiej do Okrężnej dł. ok. 710m)
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580m)

10. WARIANT X:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 500 Al. Grunwaldzkiej w Elblągu (odcinek od Hetmańskiej do Polnej dł. ok. 580m)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Plk. Dąbka (odcinek od Wiślickiej do Piłsudskiego i od Pionierskiej do Brzozowej dł. ok. 1,2km)

11. WARIANT XI:

- Przebudowa skrzyżowania ulic Rawska – Łęczycka - Grottgera w Elblągu ciągu drogi wojewódzkiej nr 509
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2113N ul. Warszawskiej w Elblągu (odcinek od Wyszyńskiego do Orlej, z niezbędnym remontem obiektu mostowego)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2074N ul. Plk. Dąbka ((odcinek od Wiślickiej do Królewieckiej dł.

	ok. 1,8km).	
Projekty komplementarne	<p>Gmina Miasto Elbląg</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa trakcji tramwajowej w ul. Grota-Roweckiego/12 Lutego wraz z zakupem 6 nowych wagonów tramwajowych ❖ Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga ❖ Budowa drogi powiatowej klasy G - obwodnicy wschodniej miasta Elbląg - Etap I: od ul. Wschodniej bis do ul. Sybiraków ❖ Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu <p>Powiat elbląski, Gminy EOF, GME</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w obszarze Zalewu Wiślanego <p>Powiat elbląski</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1103N - odc. Helenowo-Wikrowo-Jegłownik dł. 4,7 km <p>Gmina Milejewo</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Modernizacja drogi wojewódzkiej 504 ❖ Modernizacja drogi wojewódzkiej 509 ❖ Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1131N na odcinku: skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 504 – Jagodnik – Ogrodniki o długości 4,2 km <p>Gmina Tolkmicko</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa przyczółku promowego z polem portowym i drogą dojazdową w Tolkmicku ❖ Budowa drogi nadzalewowej: Kamionek Wielki - Kadyny przez: Kuptę, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo <p>Gmina Elbląg</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa drogi gminnej Nr 101010 N w miejscowości Nowina ❖ Budowa drogi w miejscowości Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej ul. Opalowej z ul. Kryształową i ul. Agatową ❖ Przebudowa drogi zbiorczej powiatowej nr 1109 N od m. Nowakowo do ujścia rzeki "Elbląg" w m. Batorowo oraz przebudowa odcinka drogi dojazdowej gminnej od "Złotej Wyspy" wraz z budową wieży widokowej i miejsc parkingowych ❖ Budowa drogi zbiorczej w m. Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej nr 11337 N - ulica Opalowa do drogi gminnej nr 101027 N ul. Agatowa przy projektowanym węźle komunikacyjnym "Terkawka" na drodze krajowej nr S-22 ❖ Budowa infrastruktury turystycznej w Raczkach Elbląskich przy największej naturalnej depresji w Polsce <p>Gmina Elbląg/Gmina Miasto Elbląg/Powiat Elbląski</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa mostów nad rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym 	
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy	
Typ beneficjentów	❖ jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Wskaźniki produktu	Całkowita długość nowych dróg	-
	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	30 km

Przyorytet inwestycyjny UE	4e, 4v. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu 7b. Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	❖ Budowa/przebudowa infrastruktury transportu publicznego (np. P&R, budowa buspasów oraz zintegrowanych przystanków przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami transportu, sygnalizacja wzbudzana, drogi rowerowe, „Ekomobilny MOF”), zgodnie ze strategiami miejskimi obejmującymi ograniczenie emisyjności w transporcie;

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Elku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT lub ZIT “ (bis); ❖ Zakup, modernizacja niskoemisyjnego taboru; ❖ Wymiana oświetlenia miejskiego na energooszczędne; ❖ Wdrażanie systemów informacji i zarządzania ruchem (jako element projektów wskazanych powyżej); ❖ Działania informacyjne promujące transport zbiorowy jako element uzupełniający projektów ❖ Budowa, przebudowa dróg lokalnych jedynie w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Elku
Projekty w formule ZIT	
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Powiat elbląski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w miejscowości Elbląg na kanale melioracyjnym w ciągu drogi powiatowej Nr 1121N DK22 - Raczki Elbląskie - Kępniewo</i> ❖ <i>Odbudowa mostu żelbetowego w miejscowości Jagodnik nad jarem leśnym w ciągu drogi powiatowej Nr 1131N na odcinku droga woj. Nr 504 – Jagodnik</i> ❖ <i>Odbudowa mostu żelbetowego łukowego w miejscowości Wężyna na rzece Wąska w ciągu drogi powiatowej Nr 1150N Komorowo Żuławskie – Dłużyna</i> ❖ <i>Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1103N - odc. Helenowo-Wikrowo-Jęglownik dł. 4,7 km</i> <p>Gmina Milejewo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Modernizacja drogi wojewódzkiej 504</i> ❖ <i>Modernizacja drogi wojewódzkiej 509</i> ❖ <i>Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1131N na odcinku: skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 504 – Jagodnik – Ogrodniki o długości 4,2 km</i> <p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Budowa drogi nadzalewowej: Kamionek Wielki - Kadyny przez: Kuptę, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo</i> ❖ <i>Budowa przyczółku promowego z polem portowym i drogą dojazdową w Tolkmicku</i> <p>Gmina Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Budowa drogi gminnej Nr 101010 N w miejscowości Nowina</i> ❖ <i>Budowa drogi w miejscowości Gronowo Górze - łącznik drogi powiatowej ul. Opalowej z ul. Kryształową i ul. Agatową</i> ❖ <i>Przebudowa drogi zbiorczej powiatowej nr 1109 N od m. Nowakowo do ujścia rzeki "Elbląg" w m. Batorowo oraz przebudowa odcinka drogi dojazdowej gminnej od "Złotej Wyspy" wraz z budową wieży widokowej i miejsc parkingowych</i> ❖ <i>Budowa mostów nad rzece Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym</i> ❖ <i>Budowa drogi zbiorczej w m. Gronowo Górze - łącznik drogi powiatowej nr 11337 N - ulica Opalowa do drogi gminnej nr 101027 N ul. Agatowa przy projektowanym węźle komunikacyjnym "Terkawka" na drodze krajowej nr S-22</i> <p>Gmina Młynary:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – I etap</i> ❖ <i>Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – II etap</i> ❖ <i>Remont drogi gminnej nr 107010N Sapy-Warszewo</i> ❖ <i>Remont drogi gminnej Nr 107013N drog. woj. nr 505 – Ojcowa Wola – droga gminna nr 107015N</i> ❖ <i>Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno –Warszewo</i> ❖ <i>Remont drogi nr 107003N Nowe Monasterzysko – Stare Monasterzysko</i> ❖ <i>Remont drogi nr 107003N Stare Monasterzysko – Błudowo</i> ❖ <i>Remont drogi nr 107021N Młynarska Wola – Granica Gminy (Stare Siedlisko) II- etap</i> ❖ <i>Budowa obwodnicy Młynar w ciągu drogi wojewódzkiej nr 509</i> <p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Budowa traktacji tramwajowej w ul. Grota-Roweckiego/12 Lutego wraz z zakupem 6 nowych wagonów tramwajowych</i> ❖ <i>Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga</i> ❖ <i>Budowa drogi powiatowej klasy G - obwodnicy wschodniej miasta Elbląg - Etap I: od ul. Wschodniej bis do ul. Sybiraków</i> ❖ <i>Budowa bocznicy kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu</i>
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	<p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej przedłużenie i powiększenie terminala składowo-przeładunkowego</i> ❖ <i>Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg</i>

	<p>Elbląski Klaster Turystyczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Rozbudowa infrastruktury lotniska Elbląg dla potrzeb lotniczego ruchu turystycznego</i> ❖ <i>Budowa hal i nabrzeża portowego w celu współpracy z Obwodem Kaliningradzkim firm branży transportowo-samochodowej, z wykorzystaniem transportu drogą morską, wraz z promocją polskiej myśli technicznej i integracją społeczności Elbląga i Kaliningradu</i>
<p>Projekty komplementarne z obszaru EOF</p>	<p>Powiat elbląski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Przebudowa mostu na przepust na rzece Sała w ciągu drogi pow. Nr 1175N Burdajny – Plajny - Grądky – Surowe w km 8+831</i> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Marianka na rzece Elszka w ciągu drogi nr 1153N Pomorska Wieś-Borzynowo-Pasłęk</i> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Kępniewo na kanale melioracyjnym w ciągu drogi Nr 1103N odcinka Zwierzno-Stare Dolno 1103N</i> ❖ <i>Przebudowa przepustu na rz. Topółka w km 21+691 drogi pow. nr 1119N na odc. Stankowo – Marwica, msc. Marwica</i> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Różany na kanale melioracyjnym w ciągu drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro</i> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Różany na kanale melioracyjnym w ciągu drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro</i> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Różany na kanale melioracyjnym w ciągu drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro</i> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Markusy na kanale melioracyjnym w ciągu drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro</i> ❖ <i>Remont mostu żelbetowego w msc. Różany na rzece Tina w ciągu drogi Nr 1122N odcinka Różany-Jezioro</i> ❖ <i>Przebudowa mostu żelbetowego na przepust w msc. Fiszewo na rzece Tina w ciągu drogi Nr 1117N odcinka Fiszewo-Rozgard</i> ❖ <i>Przebudowa drogi powiatowej nr 1185N Jelonki – Śliwica – Rychliki – Gołutowo na odcinku Jelonki – Śliwica od km 0+000 do km 4+545, gm. Rychliki</i> ❖ <i>Odbudowa mostu żelbetowego w miejscowości Majkowo na rzece Fiszewka na odcinku drogi powiatowej Nr 1103N Jegłownik – Gronowo Elbląskie</i> ❖ <i>Przebudowa drogi powiatowej Nr 1120N droga krajowa Nr 22 - Fiszewo-Oleśno-Gronowo Elbląskie</i> ❖ <i>Przebudowa drogi powiatowej Nr 1120N, odcinek: Gronowo Elbląskie-Jesionno-Gajewiec</i> ❖ <i>Przebudowa drogi powiatowej Nr 1119N na odc. dr. kraj. nr 22 – Gajewiec (do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1120N) o długości 6,1 km</i> <p>Powiat braniewski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Poprawa warunków komunikacyjnych - remont drogi powiatowej nr 1391N Kaliniowiec-Lipowina</i> ❖ <i>Przebudowa obiektu mostowego w ciągu DP 1165N Frombork-Biedkowo rz. Bauda</i> ❖ <i>Opracowanie projektu i przebudowa DP 1158N na odcinku Karwiny Osiek</i> ❖ <i>Przebudowa drogi powiatowej nr 1377N Nowa Pasłęka - Braniewo wraz z ulicą Świętokrzyską Etap1</i> ❖ <i>Poprawa warunków komunikacyjnych na trasie przygranicznej Gronowo-Górowo Iławieckie Etap 1</i> <p>Gmina Frombork:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Przebudowa ulic i dróg gminnych na terenie miasta i gminy Frombork</i> <p>Gmina Gronowo Elbląskie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Remont drogi powiatowej nr 1116N od skrzyżowania z drogą krajową nr 22 do skrzyżowania z drogą gminną nr 102018N o długości 4 km</i> ❖ <i>Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 1120N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1103N do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1119N o długości 4,4 km.</i> ❖ <i>Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 1119N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1120N do skrzyżowania z drogą krajową nr 22 o długości 6,1 km</i> ❖ <i>Remont drogi powiatowej nr 1118N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1116N do skrzyżowania z drogą gminną nr 102018N o długości 3,1 km</i> ❖ <i>Remont drogi powiatowej nr 1103N, na odcinku Wikrowo – Wiktorowo – Jegłownik długości 4,1 km - I ETAP</i> ❖ <i>Remont drogi powiatowej nr 1120N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1103N Gronowo Elbląskie do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1117N Fiszewo o długości 4,9 km</i> <p>Gmina Rychliki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Rozbudowa i remonty dróg powiatowych i gminnych</i> <p>Gmina Miasto Braniewo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Budowa mostu w Braniewie na rzece Pasłęce</i> <p>Gmina Pasłęk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonalności transportowej poprzez przebudowę układu komunikacyjnego w rejonie dworca w Pasłęku</i>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Pasłęk bez barier - wykonanie połączenia komunikacyjnego północnej i południowej części miasta Pasłęka z drogami regionalnymi ponad rzeką Wąską</i> <i>Gmina Płoskinia:</i> ❖ <i>Modernizacja drogi gminnej Podlechy – Długobór</i> ❖ <i>Modernizacja drogi gminnej Tolkowiec-Płoskinia</i> <i>Gmina Pieniężno:</i> ❖ <i>Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 507 (Dobre Miasto - Braniewo, o długości ok. 70 km)</i> <i>Gmina Godkowo:</i> ❖ <i>Remont drogi Nawty-Skowrony o długości około 1,5 km</i>
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 1.2. ZINTEGROWANE ZARZĄDZANIE RUCHEM Z WYKORZYSTANIEM ICT

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Obszary objęte interwencją	Elbląg
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Projektowanie i wdrażanie zintegrowanych systemów zarządzania ruchem ❖ Elbląg – Inteligentne Miasto. Budowa Zintegrowanego Systemu Teleinformatycznego Miasta
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Miasto Elbląg: <ul style="list-style-type: none"> ❖ Elbląg – inteligentne miasto. Budowa zintegrowanego systemu teleinformatycznego Miasta, w tym zarządzanie ruchem, narzędzie dla turystyki.
Projekty komplementarne z obszaru EOF	-
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 1.3. ZAPEWNIENIE POWSZECHNEGO DOSTĘPU DO INTERNETU I PODNIOSZENIE KOMPETENCJI CYFROWYCH

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tworzenie punktów dostępu do szerokopasmowego internetu ❖ Zwiększenie liczby i jakości usług publicznych świadczonych elektronicznie ❖ Edukacja cyfrowa
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF	<p>Gmina Rychliki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa i rozbudowa sieci teletechnicznych. Tworzenie punktów dostępu do szerokopasmowego internetu <p>Gmina Wilczęta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozbudowa sieci internetu szerokopasmowego i zapewnienie dostępu do internetu mieszkańcom powiatu braniewskiego, w tym gminy Wilczęta <p>Gmina Pieniężno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Biblioteka multimedialna "WEWA Nowoczesna Biblioteka w Staromiejskim Ratuszu" <p>Gmina Godkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców gminy Godkowo
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 1.4. STWORZENIE SYSTEMU ŚCIEŻEK I SZLAKÓW ROWEROWYCH

Priorytet inwestycyjny UE	4e. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających działanie łagodzące na zmiany klimatu
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ budowa/przebudowa infrastruktury transportu publicznego (np. P&R, budowa buspasów oraz zintegrowanych przystanków przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami transportu, sygnalizacja wzbudzana, drogi rowerowe, „Ekomobilny MOF”), zgodnie ze strategiami miejskimi obejmującymi ograniczenie emisyjności w transporcie; ❖ budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Elku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT lub ZIT “ (bis); ❖ zakup, modernizacja niskoemisyjnego taboru; ❖ wymiana oświetlenia miejskiego na energooszczędne; ❖ wdrażanie systemów informacji i zarządzania ruchem (jako element projektów wskazanych powyżej); ❖ działania informacyjne promujące transport zbiorowy jako element uzupełniający projektów
Projekty w formule ZIT	
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze	-

objęty ZIT	
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Gmina Pasłęk: ❖ Rowerem bliżej do Elbląga - wykonanie ścieżki rowerowej z Pasłęka do Elbląga Gmina Pieniężno: ❖ Budowa ścieżek rowerowych Gmina Godkowo: ❖ Szlakami rowerowymi po gminie Godkowo
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

CEL STRATEGICZNY 2: WZROST JAKOŚCI INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA I WIEDZY NA TEMAT ZAGROŻEŃ

PRIORYTET 2.1. ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY WODNEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ

Priorytet inwestycyjny UE	4iii, 4c. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym 6a. Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków ❖ Budowa gazociągów, w tym wysokiego ciśnienia ❖ Budowa zbiorników retencyjnych ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej i uporządkowanie odprowadzenia wód opadowych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Gmina Milejewo: ❖ Ochrona obszarów chronionych (Jezioro Drużno i Zalew Wiślany) poprzez budowę sieci kanalizacji zbiorczej na odcinku: Elbląg Dąbrowa, Jagodnik, Piastowo i Milejewo Gmina Tolkmicko: ❖ Przebudowa oczyszczalni ścieków w Tolkmicku Gmina Elbląg: ❖ Budowa sieci wodociągowej Nowina-Przezmark ❖ Budowa sieci wodociągowej Nowina-Czechowo-Przezmark ❖ Wymiana rurociągów (wodociągów) azbestowo-cementowych na odcinku Kazimierzowo-Nowakowo ❖ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gronowo Górne ❖ Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku Batorowo-Nowakowo z podłączeniem do oczyszczalni ścieków Elbląg Gmina Miasto Elbląg: ❖ Budowa/rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Elblągu ❖ Modernizacja oczyszczalni ścieków

Projekty komplementarne z obszaru EOF	<p>Gmina Gronowo Elbląskie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kompleksowe uregulowanie gospodarki ściekami komunalnymi na terenie Gmin zrzeszonych w Związku Gmin Zlewni Jeziora Drużno i Zalewu Wiślanego <p>Gmina Rychliki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa, rozbudowa i remonty sieci wodociągowej ❖ Budowa, rozbudowa i remonty sieci kanalizacyjnej. Budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków. <p>Gmina Miasto Braniewo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa stacji uzdatniania wody wraz z modernizacją sieci wodociągowej <p>Gmina Wilczęta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej w Gminie Wilczęta - miejscowości Gładysze, Księżno, Sopoty, Bardyny <p>Gmina Pasłęk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia Elbląg - Krosno -Młyn oraz sieci rozdzielczej do ul. Westerplatte w Pasłęku ❖ Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Pasłęk <p>Gmina Płoskinia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Płoskinia ❖ Budowa sieci wodociągowej Długobór-Długobór ZR <p>Gmina Pieniężno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków <p>Gmina Godkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Poprawienie gospodarki ściekowej we wsi Grądky, z wykorzystaniem kompaktowej, biologicznej oczyszczalni ścieków
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 2.2 INTEGRACJA ZARZĄDZANIA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ MONITORING ŚRODOWISKA I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM

Priorytet inwestycyjny UE	<p>2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia</p> <p>5b. Promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe</p> <p>6iii., 6d. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę</p>
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zintegrowane programy gospodarki odpadami i ściekami komunalnymi ❖ Program usuwania azbestu na terenie EOF ❖ Budowa i wdrożenie systemu monitoringu gospodarczego wykorzystania środowiska (całego obszaru lub wybranych obszarów EOF) ❖ Stworzenie cyfrowego centrum informacji na temat stanu środowiska przyrodniczego (całego obszaru lub wybranych obszarów EOF) ❖ Wykorzystanie potencjału laboratorium zaawansowanych analiz środowiskowych elbląskiego parku technologicznego, jako regionalnego laboratorium analitycznego do badań zalewu wiślanego ❖ Budowa, przebudowa i modernizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	<p>Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Program oczyszczania i zagospodarowania Zalewu Wiślanego <p>Elbląski Park Technologiczny:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Poprawa jakości wód Zalewu Wiślanego. Wykorzystanie potencjału Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych Elbląskiego Parku Technologicznego, jako regionalnego laboratorium analitycznego do badań Zalewu Wiślanego <p>Gmina Młynary:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Baudzie <p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Cyfrowe centrum informacji Zalewu Wiślanego i rzeki Elbląg
Projekty komplementarne z obszaru EOF	<p>OPEGIEKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Monitoring środowiskowy w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym <p>Elbląski Park Technologiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Monitoring stanu fauny w ekosystemach wodnych na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego pod kątem zawartości metali toksycznych - kancerogennych. <p>Klaster ICT Amber/ Instytut Techniczno-Przyrodniczy Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu/OPEGIEKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa i wdrożenie systemu monitoringu gospodarczego wykorzystania środowiska Zelewu Wiślanego i jego zlewni <p>Gmina Godkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Godkowo w związku ze zmieniającymi się warunkami ekologiczno-przyrodniczymi i prawnymi
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 2.3. WDRAŻANIE NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W ENERGETYCE

Priorytet inwestycyjny UE	<p>4a, 4i. Promowanie produkcji i dystrybucji OZE</p> <p>4iii., 4c. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym</p> <p>10a. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p>
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa Elbląskiego Parku Eko-energetycznego, w tym biogazowni ❖ Montaż paneli fotowoltaicznych i budowa farmy fotowoltaicznej ❖ Tworzenie warunków dla budowy elektrowni pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych (np. farmy wiatrowe, źródła geotermalne, biomasa, pompy ciepła) ❖ Modernizacja energetyczna (termomodernizacja) budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych ❖ Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej PEC, w tym sieci przesyłowych ❖ Utworzenie centrum edukacji i promocji zastosowań OZE
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Termomodernizacja elbląskich szkół i placówek oświatowych <p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Termomodernizacja szkół i placówek oświatowych w Tolkmicku.
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	<p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa biogazowni w Tolkmicku ❖ Budowa farmy fotowoltaicznej w Nowince ❖ Budowa miejskiej kotłowni węglowej w Tolkmicku ❖ Montaż paneli fotowoltaicznych w partnerstwie Gminy Tolkmicko z mieszkańcami <p>Klaster PRO-OZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa Elbląskiego Parku Eko-Energetycznego <p>Klaster PRO-OZE/ Instytut Techniczno-Przyrodniczy Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu/Klaster ICT AMBER</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Promocja wykorzystania OZE przez utworzenie i działania Centrum Edukacji i Promocji

	Zastosowań OZE Gmina Miasto Elbląg: ❖ Modernizacja sieci ciepłowniczej EPEC w tym sieci przesyłowych, likwidacja grupowych węzłów ciepłowniczych, budowa układów odpylania, monitoring obiektów ciepłowniczych Gmina Milejewo: ❖ Zakup i montaż odnawialnych źródeł energii na budynkach mieszkańców Gminy Milejewo oraz na budynkach użyteczności publicznej i stanowiących własność Gminy Milejewo
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu: ❖ Perspektywy rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie województwa warmińsko-mazurskiego Gmina Frombork: ❖ Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej i modernizacja kotłowni ekologicznej w strefie uzdrowskiej we Fromborku. Gmina Rychliki: ❖ Budowa i rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej. Stworzenie możliwości budowy elektrowni pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych (np. farmy wiatrowe, źródła geotermalne) Gmina Pasłęk: ❖ Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – placówek oświatowych
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 2.4. EDUKACJA PROEKOLOGICZNA

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 10a. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	❖ Edukacja społeczności subregionu elbląskiego w zakresie gospodarczego wykorzystania środowiska ❖ Promocja postaw proekologicznych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	Nadleśnictwo Elbląg: ❖ Budowa Centrum Edukacji Przyrodniczo Leśnej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	Nadleśnictwo Elbląg: ❖ Łagodzenie wpływu antropopresji na tereny leśne - udostępnienie lasu dla społeczeństwa w celach rekreacji i edukacji
Projekty komplementarne z obszaru EOF	Klaster ICT Amber/ Instytut Techniczno-Przyrodniczy Żuławski Ośrodek Badawczy w Elblągu: ❖ Edukacja społeczności subregionu elbląskiego w zakresie gospodarczego wykorzystania środowiska oraz promocja postaw proekologicznych
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

CEL STRATEGICZNY 3: WZROST DOBROBYTU POPRZEZ WYKORZYSTANIE WIEDZY I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII

PRIORYTET 3.1. ROZWÓJ NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W ZARZĄDZANIU PUBLICZNYM I USŁUGACH DLA PRZEDSIĘBIORSTW

Priorytet inwestycyjny UE	<p>1a. Udoskonalanie infrastruktury B+I i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie B+I oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy</p> <p>1b. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)</p> <p>3a. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</p>
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego ❖ Stworzenie Centrum certyfikacji i wdrożeń w zakresie systemów zarządzania zgodnych z normami i standardami dla przedsiębiorstw, instytucji, uczelni i organizacji ❖ Utworzenie i rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej SIP ❖ Wzmocnienie rozwoju technologicznego EOF przez profesjonalizację i rozwój usług klastrów i inicjatyw klastrowych ❖ Centrum Wdrażania i Jakości dla MŚP i sektora edukacji
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego, w tym wyposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojсковych)
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF	<p>Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Stworzenie Centrum Certyfikacji i Wdrożeń w zakresie Systemu Zarządzania Jakością wg ISO 9001 dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz dla uczelni ❖ Współpraca Centrum Transferu Technologii oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości PWSZ w Elblągu w zakresie perspektyw wykorzystania akademicko-naukowej sieci PIONIER poza obszar objęty szkieletem ELMAN w Elbląskim Obszarze Funkcjonalnym <p>Klaster ICT Amber/ Rada Klastrów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizację i rozwój usług klastrów ❖ Poprawa ilości i jakości usług publicznych w EOF przez zintegrowaną informatyzację EOF.
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 3.2. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU INTELIGENTNYCH SPECJALIZACJI REGIONALNYCH DLA ROZWOJU EOF

Priorytet inwestycyjny UE	<p>1b. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)</p> <p>3a. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</p>
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Inicjatywy na rzecz współpracy w ramach „trójkąta innowacji” – przedsiębiorcy, sektor nauki oraz administracja i IOB ❖ Inicjatywy na rzecz współpracy sektora edukacji z przedsiębiorstwami ❖ Inicjatywy na rzecz diagnozy potencjału specjalizacji regionalnych w ramach EOF ❖ Utworzenie uzdrowiska we Fromborku – w ramach wykorzystania potencjału „ekonomii wody” ❖ Zagospodarowanie turystyczne atrakcyjnych zasobów środowiska naturalnego: wybrzeża Zalewu Wiślanego, otwartych zbiorników wodnych i rzek - w ramach wykorzystania potencjału „ekonomii wody” ❖ Stworzenie zintegrowanej oferty produktów turystycznych związanych z Zalewem Wiślanym (regaty żeglarskie, inscenizacje bitwy morskiej, prezentacje fauny i flory i inne) – w ramach wykorzystania potencjału „ekonomii wody”
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Powiat elbląski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zagospodarowanie turystyczne wybrzeża Zalewu Wiślanego <p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa pomostu i organizacja plaży na stawie miejskim w Tolkmicku ❖ Budowa bulwaru spacerowego nad rzeką Stradanka
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	<p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Inscenizacja bitwy morskiej na Zalewie Wiślanym ❖ Budowa stacji wodnej WOPR w Tolkmicku <p>Elbląski Klaster Turystyczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozbudowa bazy Ogniska Sportów Wodnych „Fala” w Elblągu
Projekty komplementarne z obszaru EOF	<p>Gmina Frombork:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Uzdrowisko we Fromborku ❖ Rozbudowa portu żeglarskiego we Fromborku (etap I) ❖ Infrastruktura sportowa stanowiąca bazę około turystyczną uzdrowiska we Fromborku <p>Gmina Pieniężno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa przystani kajakowej na rzece Walsza, Pastęka
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 3.3. ZINTEGROWANE ZARZĄDZANIE W SEKTORZE TURYSTYKI I ROZWÓJ KOMPLEMENTARNYCH PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH

Priorytet inwestycyjny UE	<p>1b. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)</p> <p>8iii. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy</p> <p>9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich</p>
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa i rozbudowa szlaków turystycznych ❖ Modernizacja ogrodu zoologicznego w Braniewie ❖ Budowa atrakcji turystycznych, np. podziemnej strzelnicy kulowej, centrum spadochronowego, bazy ogniska sportów wodnych, rodzinnego parku rozrywki Nowa Holandia, osi turystycznej Suchacz - Kadyny - Nowinka ❖ Stworzenie komplementarnej oferty produktów turystycznych związanej z potencjałem kulturowym Warmii i Żuław (muzea, izby pamięci, ekspozycje archeologiczne, wystawy i wydarzenia cykliczne i inne) ❖ Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w EOF lub na wybranych obszarach ❖ Rozwój, aktualizacja i publikacja baz danych dotyczących istniejącej infrastruktury turystycznej obszaru
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Powiat elbląski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w obszarze Zalewu Wiślanego ❖ Zachowanie dziedzictwa kulturowego menonitów <p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Oś turystyczna - Suchacz - Kadyny - Nowinka <ul style="list-style-type: none"> a) Pole karawaniogowe w Kadynach b) Park archeologiczny w Nowince <p>Gmina Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zielona Szkoła w Nowakowie ❖ Budowa infrastruktury turystycznej w Raczkach Elbląskich przy największej naturalnej depresji w Polsce <p>Stowarzyszenie Elbląg Europa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Święto Chleba w Elblągu ❖ Elbląg Rocks Europa ❖ HipHop Gallery Jam ❖ Wikingowie z Truso w Elblągu <p>Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Elbląska Jesień Literacka ❖ Letnie Ogrody Polityki <p>Centrum Sztuki Galeria EL:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Jazzbląg Festiwal <p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Organizacja ponadlokalnych przedsięwzięć artystycznych w amfiteatrze w Parku Dolinka
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	<p>Elbląski Klaster Turystyczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Hotel trzygwiazdkowy ❖ Budowa podziemnej strzelnicy kulowej ❖ Centrum Spadochronowe Truso - strefa zrzutu ❖ Rozbudowa i modernizacja Rodzinnego Parku Rozrywki NOWA HOLLANDIA oraz dostosowanie obiektów do przyjęcia turystów rosyjskojęzycznych
Projekty komplementarne z obszaru EOF	<p>Gmina Gronowo Elbląskie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rajd Rowerowy "Dwa mosty" ❖ Regionalny Zlot Seniorów ❖ Kultura Mennonicka na Żuławach – dawniej i dziś <p>Gmina Rychliki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa i rozbudowa istniejącej infrastruktury turystycznej (hotele, pensjonaty, miejsca noclegowe, restauracje itp.) ❖ Rozwój, aktualizacja i publikacja bazy danych dotyczącej istniejącej infrastruktury turystycznej obszaru ❖ Budowa i rozbudowa szlaków turystycznych. <p>Gmina Płoskinia:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Adaptacja poddasza ZS Płoskinia na cele izby pamięci historycznej Warmii Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych: ❖ Miejscowości Tematyczne – Miejsca z Duszą Elbląski Klaster Turystyczny: ❖ Trasy historyczno-turystyczne ziemi elbląskiej ❖ Gospodarstwo edukacyjne - od pola do stoku - tradycja i nowoczesność Gmina Pieniężno: ❖ Budowa rozlewni miodu ❖ Impreza tematyczna powtarzana co roku np.. "Święto miodu" ❖ Wspólny katalog imprez powiatowych/wojewódzkich ❖ Hotel "Kopernikus" lub "Mehlsack"
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

CEL STRATEGICZNY 4: WZROST AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

PRIORYTET 4.1. TWORZENIE WARUNKÓW DLA WYSOKIEJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Priorytet inwestycyjny UE	8iii. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa, modernizacja i wykorzystanie centrów aktywności społecznej (świetlice, biblioteki, inkubatory społeczne i inne) ❖ Budowa, rozbudowa i modernizacja placówek edukacyjnych nauczania podstawowego i gimnazjalnego ❖ Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych i wolontariatu ❖ Wsparcie rodziny, np. poprzez programy pieczy zastępczej, asystenta rodziny i koordynatora pieczy zastępczej, programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar i inne ❖ Wzmacnianie potencjału ośrodków wsparcia społeczno-środowiskowego ❖ Programy działań na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych ❖ Zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Gmina Milejewo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Milejewo – wzrost aktywności społecznej w oparciu o nowo wybudowaną świetlicę w Kamienniku Wielkim <p>Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Elbląskie Centrum Integracji Społecznej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	<p>Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Centrum Organizacji Pozarządowych
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	<p>Gmina Pasłęk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zamieszkujących na obszarze Starego Miasta w związku z rewitalizacją Starego Miasta ❖ Rozwijanie więzi wspólnotowych wśród mieszkańców subregionu elbląskiego poprzez upowszechnianie sportu <p>Gmina Płoskinia:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Strubno ❖ Remont i modernizacja Biblioteki Publicznej Gminy Płoskinia <p>Stowarzyszenie Pasarga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Braniewski Inkubator Społeczny ❖ Dziecko na wsi ❖ To nam w duszy gra ❖ Ośrodek wsparcia społecznego-środowiskowy dom samopomocy ❖ Braniewo na starych widokówkach ❖ Napoleoniada 2015 ❖ Wykorzystanie możliwości sprzętu multimedialnego do popularyzacji wiedzy o lokalnej historii ❖ Ukraińskie Barwy Pogranicza <p>Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Centra Aktywności Lokalnej <p>Powiat braniewski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2022 ❖ Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie braniewskim na lata 2012-2014 ❖ "Wszyscy mamy równe szanse - aktywizacja osób wykluczonych" Program Operacyjny Kapitał Ludzki w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji oraz powiatowe centra pomocy rodzinie ❖ Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej ❖ Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2017
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 4.2. WZROST JAKOŚCI USŁUG EDUKACYJNYCH I SZKOLENIOWYCH

Priorytet inwestycyjny UE	10i. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej, oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), ❖ Tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych, ❖ Zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
Projekty w formule ZIT	
Projekty komplementarne	<p>Gmina Miasto Elbląg</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Termomodernizacja elbląskich szkół i placówek oświatowych ❖ Rozwój infrastruktury sportowej przy elbląskich placówkach oświatowych <p>Powiat elbląski</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na obszarze Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego ❖ Rozbudowa Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym <p>Gmina Elbląg</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zielona Szkoła w Nowakowie <p>Gmina Tolkmicko</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Tolkmicku <p>Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna</p>

	❖ Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w pracy nauczyciela	
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy	
Typ beneficjentów	wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Wskaźniki produktu	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	2015-2018: 15 szkół podstawowych i 10 gimnazjów 2018-2023: 10 szkół ponadgimnazjalnych
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	2015-2018: 30 nauczycieli ze szkół podstawowych i 10 z gimnazjów 2018-2023: 10 nauczycieli ze szkół ponadgimnazjalnych
	Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach prowadzonych w oparciu o indywidualne podejście do ucznia	2015-2018: 750 uczniów szkół podstawowych i 250 uczniów gimnazjów 2018-2023: 250 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych

Priorytet inwestycyjny UE	10iii. Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/ organizacjami pracodawców, instytucjami rynku pracy oraz uczelniami wyższymi).
Projekty w formule ZIT	„EOF inwestuje w młodzież” Projekty realizowane w formule ZIT będą zgodnie z zapisem celu tematycznego 10 Umowy partnerstwa „Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie”, celu szczegółowego „lepsze kompetencje kadr”, koncentrowały się na priorytecie „Zwiększenie powiązań systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy”, a w tym m.in: - rozwój współpracy szkół, placówek oświatowych i szkół wyższych z ich otoczeniem, zwłaszcza z pracodawcami, - doskonalenie modelu kształcenia zawodowego oraz promocja kształcenia zawodowego, - wzrost liczby studentów na kierunkach istotnych dla gospodarki wybranych w drodze analiz i ewaluacji.
Projekty komplementarne	Gmina Miasto Elbląg ❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojaskowych) Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu ❖ Budowa Centrum Doskonalenia Kompetencji Społecznych dla PWSZ w Elblągu Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna ❖ Dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy w zakresie opieki paliatywnej ❖ Zarządzanie turystyką i hotelarstwem Gmina Tolkmicko ❖ Program wychowania morskigo w EOF
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy
Typ beneficjentów	wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej

System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Wskaźniki produktu	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia realizowanych we współpracy z pracodawcami	2015-2018: 459 osób z 9 szkół ponadgimnazjalnych 2018-2023: 459 osób z 9 szkół ponadgimnazjalnych
	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	2015-2018: 9 szkół ponadgimnazjalnych 2018-2023: 9 szkół ponadgimnazjalnych

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 10a. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Badanie predyspozycji zawodowych wśród młodzieży i działanie na rzecz organizacji praktyk zawodowych ❖ Budowa centrum doskonalenia kompetencji społecznych ❖ Dostosowywanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym rozwój kierunków przyrodniczo-technicznych ❖ Rozwój elektronicznej platformy edukacyjnej ❖ Integracja zarządzania oświatą i doskonalenie usług edukacyjnych ❖ Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego ❖ Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w pracy nauczycieli i edukacji ❖ Zmniejszanie różnic w jakości i dostępie do usług edukacyjnych na obszarze EOF
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Powiat elbląski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na obszarze Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego <p>OPEGIEKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Elektroniczna Platforma Edukacyjna <p>Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa Centrum Doskonalenia Kompetencji Społecznych dla PWSZ w Elblągu <p>Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa Szkoły Podstawowej i Gimnazjum oraz kompleksu sportowego na terenie Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej ❖ Budowa obiektu przedszkolnego ❖ Pielęgniarstwo kierunkiem nadal aktualnym ❖ Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w pracy nauczyciela ❖ Dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy w zakresie opieki paliatywnej ❖ Zarządzanie turystyką i hotelarstwem <p>Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Miejski im. Jana Pawła II:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Szkolenia, kursy i studia podyplomowe pracowników Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II w Elblągu <p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Program wychowania morskiego w EOF
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	<p>Powiat elbląski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozbudowa Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	<p>Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kompleksowe rozwiązania w zakresie organizacji systemu praktyk zawodowych dla

	<p>studentów wszystkich (36) publicznych wyższych szkół zawodowych w Polsce w połączeniu z inkubacją i samozatrudnieniem</p> <p>Elbląski Park Technologiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zwiększenie potencjału edukacyjnego na terenie Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego pod kątem kierunków przyrodniczo-technicznych. <p>Gmina Pasłęk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Doskonalenie usług edukacyjnych szkół i przedszkoli w Gminie Pasłęk ❖ Kompleksowy system edukacyjny wspomagający zarządzanie oświatą w Gminie Pasłęk <p>Gmina Płoskinia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dziecko na wsi ❖ Potwierdzenie zajęć edukacyjnych w świetlicach wiejskich na terenie Gminy Płoskinia <p>Powiat braniewski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nauczanie poprzez doświadczenie <p>Gmina Pięńszyno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zespół Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 4.3. PODNIESIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

Priorytet inwestycyjny UE	9a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych	
Obszary objęte interwencją		
Typy przedsięwzięć	❖ Infrastruktura ochrony zdrowia miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga	
Projekty w formule ZIT		
Projekty komplementarne	<p>Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Pielęgniarstwo kierunkiem nadal aktualnym <p>Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Miejski im. Jana Pawła II</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem ❖ Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów Szpitala 	
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy	
Typ beneficjentów	<ul style="list-style-type: none"> ❖ jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, ❖ jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, ❖ samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (tj. działające w publicznym systemie ochrony zdrowia) 	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Wskaźniki produktu	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	3

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa strażnicy w Elblągu ❖ Usprawnienie pracy służb mundurowych EOF ❖ Wzmocnienie potencjału ochotniczej straży pożarnej poprzez budowę, przebudowę lub modernizację budynków, zakup nowych samochodów oraz sprzętu ❖ Budowa miejskich centrów monitoringu
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	-
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	<p>Elbląski Park Technologiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Usprawnienie pracy służb mundurowych z Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego w aspekcie walki z nielegalnymi środkami pobudzającymi oraz wprowadzaniem do obrotu towarów z przemytu <p>Gmina Wilczęta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Wzmocnienie potencjału Ochotniczej Straży Pożarnej w Gminie Wilczęta ❖ Poprawa bezpieczeństwa na polsko-rosyjskiej granicy państwowej oraz terenach przygranicznych <p>Gmina Miasto Elbląg</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa strażnicy w Elblągu – poprawa bezpieczeństwa ludności Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 4.4. INTEGRACJA SPOŁECZNA I ROZWÓJ POPRZEZ SPORT I KULTURĘ

Priorytet inwestycyjny UE	<p>2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia</p> <p>9a. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych</p>
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Organizacja wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym ❖ Działania na rzecz wzmocnienia tożsamości lokalnej i regionalnej ❖ Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w sferze kultury i sportu ❖ Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej ❖ Tworzenie i wzmocnianie potencjału organizacji kulturalnych i sportowych
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozwój infrastruktury sportowej przy elbląskich placówkach oświatowych ❖ Dni z niepełnosprawnością <p>Stowarzyszenie Elbląg Europa</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Bursztynowy Port - Alternatywny Ośrodek Kultury ❖ Święto Chleba w Elblągu
Pozostałe propozycje	Gmina Tolkmicko:

projektów realizowanych na obszarze ZIT	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa stadionu wielofunkcyjnego w Tolkmicku Budowa basenu miejskiego w Tolkmicku Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekologiczna ❖ Dostosowanie istniejącego hangaru na potrzeby hali sportowej
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	<p>Gmina Frombork:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Żeglarstwo dla dzieci i młodzieży <p>Gmina Rychliki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa, rozbudowa, adaptacja istniejących obiektów (w tym zabytkowych) na cele kulturalne, w tym domy i ośrodki kultury ❖ Budowa i rozbudowa obiektów sportowych (boisk, pływalni) <p>Gmina Wilczęta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Wilczęta <p>Gmina Pasłęk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej na terenie Parku Ekologicznego w Pasłęku ❖ Budowa placu sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i młodzieży w Pasłęku <p>Gmina Płoskinia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Modernizacja boiska sportowego w miejscowości Płoskinia ❖ Doposażenie placów zabaw funkcjonujących na terenie gminy Płoskinia <p>Gmina Pieniężno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Sala widowiskowo-sportowa na istniejących fundamentach ❖ Otwarte kąpielisko miejskie <p>Stowarzyszenie Pasarga:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Sportowy Klub Jeździecki
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

CEL STRATEGICZNY 5: BUDOWA WSPÓLNEGO WIZERUNKU EOF

PRIORYTET 5.1. PROMOCJA TURYSTYCZNA

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Opracowanie wspólnego wizerunku turystycznego EOF ❖ Popularyzacja dziedzictwa kulturowego i walorów turystycznych EOF w kraju i za granicą ❖ Budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF ❖ Budowa Centrum Współpracy Transgranicznej
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Stowarzyszenie Elbląg Europa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Centrum Współpracy Transgranicznej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	<p>Gmina Płoskinia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Promocja obszaru funkcjonalnego <p>Gmina Rychliki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Wykonanie artykułów promocyjnych związanych z turystyką <p>Gmina Pasłęk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Popularyzacja i rozwój dziedzictwa kulturowego subregionu elbląskiego <p>Grupa Elbląskich Kłastrów:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF Powiat braniewski: ❖ Warmia - zalew dużych możliwości
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 5.2. PRZYGOTOWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH I PROMOCJA GOSPODARCZA

Priorytet inwestycyjny UE	2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia 9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Opracowanie wspólnego wizerunku gospodarczego EOF ❖ Budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF ❖ Wykorzystanie możliwości inwestycyjnych nabrzeża portowego ❖ Zagospodarowanie inwestycyjne poprzez rewitalizację wybranych obszarów EOF ❖ Promocja gospodarcza terenów inwestycyjnych poprzez popularyzację zintegrowanej oferty EOF
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Gmina Milejewo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja terenów EOF oraz budowa nowego procesu - pozyskanie i wsparcie inwestora w subregionie. ❖ Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne <p>Stowarzyszenie Elbląg Europa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Centrum Współpracy Transgranicznej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	-
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

PRIORYTET 5.3. REWITALIZACJA I UPORZĄDKOWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Priorytet inwestycyjny UE	9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich
Obszary objęte interwencją	OSI Ośrodki subregionalne
Typy przedsięwzięć	zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości
Projekty w formule ZIT	„EOF rewitalizuje przestrzeń publiczną” Projekty realizowane w formule ZIT będą zgodnie z zapisem celu tematycznego 9 Umowy partnerstwa „Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją”, celu szczegółowego „Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane”, koncentrowały się na priorytetach: - Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów, - Poprawa szans rozwojowych i zwiększenie spójności społecznej na obszarach peryferyjnych.
Projekty komplementarne	Gmina Miasto Elbląg <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Dopuszczenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojkowych) ❖ Modernizacja budynku dawnego Gimnazjum w Muzeum Archeologiczno-Historycznym ❖ Rewitalizacja zabytkowego budynku oraz dziedzina Biblioteki Elbląskiej ❖ Organizacja ponadlokalnych przedsięwzięć artystycznych w amfiteatrze w Parku Dolinka ❖ Rewitalizacja dawnego klasztoru dominikanów – obecnie Centrum Sztuki Galeria EL: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie badań archeologicznych na terenie klasztoru 2. Program funkcjonalno-użytkowy 3. Odbudowa trzech skrzydeł dawnego klasztoru <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja otwartego kąpieliska miejskiego/ budowa centrum sportu i rekreacji Powiat elbląski <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zachowanie dziedzictwa kulturowego menonitów ❖ Zagospodarowanie turystyczne wybrzeża Zalewu Wiślanego Gmina Milejewo <ul style="list-style-type: none"> ❖ Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne Gmina Tolkmicko <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja miasta Tolkmicka: a) przebudowa starych uliczek z infrastrukturą podziemną i naziemną b) odbudowa budynku dworca PKP c) remont bosmanatu w porcie w Tolkmicku e) renowacja prywatnych kamieniczek ❖ Oś turystyczna - Suchacz - Kadyny - Nowinka <ol style="list-style-type: none"> a) Obóz kaprów w Suchaczu, b) Pole karawaningowe w Kadynach, b) Park archeologiczny w Nowince. <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja i standaryzacja portów i przystani nadzalewowych ❖ Budowa stadionu wielofunkcyjnego w Tolkmicku ❖ Budowa basenu miejskiego w Tolkmicku ❖ Inscenizacja bitwy morskiej na Zalewie Wiślanym Gmina Elbląg <ul style="list-style-type: none"> ❖ Przystosowanie zdegradowanego terenu w miejscowości Czechowo pod budownictwo jednorodzinne Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych <ul style="list-style-type: none"> ❖ Elbląskie Centrum Integracji Społecznej Stowarzyszenie Elbląg Europa <ul style="list-style-type: none"> ❖ Bursztynowy Port - Alternatywny Ośrodek Kultury ❖ Centrum Współpracy Transgranicznej ❖ Święto Chleba w Elblągu ❖ Elbląg Rocks Europa ❖ HipHop Gallery Jam ❖ Wikingowie z Truso w Elblągu
Tryb wyboru projektów	Tryb konkursowy
Typ beneficjentów	❖ jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, ❖ organizacje pozarządowe, ❖ kościoły i związki wyznaniowe, ❖ wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe. 	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM	
Wskaźniki produktu	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	20 ha

Priorytet inwestycyjny UE	<p>2c. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia</p> <p>3a. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</p> <p>9b. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich</p>
Obszary objęte interwencją	
Typy przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Renowacja i rewitalizacja przestrzeni zabytkowych i o wysokiej wartości historyczno-kulturalnej poprzez wprowadzanie nowych funkcji kulturalnych, społecznych i gospodarczych ❖ Tworzenie sieci przestrzeni parkowo-rekreacyjnych ❖ Przystosowanie terenów zdegradowanych do wykorzystania na cele publiczne, gospodarcze i mieszkaniowe ❖ Aktywizacja społeczno-zawodowa osób mieszkających na rewitalizowanych i odnawianych obszarach
Projekty w formule ZIT	-
Projekty komplementarne poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT	<p>Gmina Milejewo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja terenów EOF oraz budowa nowego procesu - pozyskanie i wsparcie inwestora w subregionie. ❖ Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne <p>Gmina Tolkmicko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja miasta Tolkmicka: <ul style="list-style-type: none"> a) przebudowa starych uliczek z infrastrukturą podziemną i naziemną b) odbudowa budynku dworca PKP c) remont bosmanatu w porcie w Tolkmicku d) renowacja prywatnych kamieniczek ❖ Rewitalizacja kolei nadzalewowej: Elbląg-Kaliningrad ❖ Rewitalizacja i standaryzacja portów i przystani nadzalewowych <p>Gmina Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Odrestaurowanie zabytkowego budynku przy ul. Żeromskiego 2B w Elblągu ❖ Przystosowanie zdegradowanego terenu w miejscowości Czechowo pod budownictwo jednorodzinne <p>Gmina Miasto Elbląg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja Wyspy Spichrzów. ❖ Miejska sieć przestrzeni parkowo – rekreacyjnych od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bażantarnia ❖ Rewitalizacja zabytkowego budynku oraz dziedzińca Biblioteki Elbląskiej ❖ Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem ❖ "Rewitalizacja dawnego klasztoru dominikanów – obecnie Centrum Sztuki Galeria EL: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie badań archeologicznych na terenie klasztoru 2. Program funkcjonalno-użytkowy 3. Odbudowa trzech skrzydeł dawnego klasztoru" ❖ Rewitalizacja otwartego kąpieliska miejskiego/ budowa centrum sportu i rekreacji ❖ Modernizacja budynku dawnego Gimnazjum w Muzeum Archeologiczno-Historycznym <p>Centrum Sztuki Galeria EL:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Remont gotyckich okien wraz z licem murów zabytkowej siedziby Galerii EL Gmina Młynary: ❖ Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Młynarach służąca aktywizacji społeczności lokalnej
Pozostałe propozycje projektów realizowanych na obszarze ZIT	-
Projekty komplementarne z obszaru EOF nieobjętego ZIT	<p>Gmina Frombork:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja przestrzeni publicznej Starego Miasta i skweru miejskiego we Fromborku ❖ Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w strefach uzdrowiskowych. <p>Gmina Rychliki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Renowacja i rewitalizacja istniejących obiektów zabytkowych <p>Gmina Miasto Braniewo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja Miasta Braniewa - modernizacja ogrodu zoologicznego z rekonstrukcją dawnych obwarowań miejskich ❖ Rewitalizacja Miasta Braniewa - rewitalizacja zabytkowych budynków Braniewa ❖ Rewitalizacja Miasta Braniewa – rekonstrukcja dawnych obwarowań miejskich przy ulicy Kromera z budową skateparku <p>Gmina Wilczęta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zagospodarowanie centrum wsi Wilczęta <p>Gmina Pasłęk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja budynków mieszkalnych w obrębie Starego Miasta ❖ Kompleksowa rewitalizacja Starego Miasta w Pasłęku ❖ Poprawa dostępu i jakości usług w obrębie Placu Grunwaldzkiego w Pasłęku <p>Powiat braniewski:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rewitalizacja kompleksu obiektów Zespołu Szkół Budowlanych w Braniewie <p>Gmina Godkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Godkowie "Zielony amfiteatr"
Tryb wyboru projektów	Konkursowy
Uprawnieni beneficjenci	
System preferencji dla wybranych obszarów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Minimalne i maksymalne wartości projektów	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM
Wskaźniki produktu i rezultatu	Po uzgodnieniach z IZ RPO WM

8.2. ANALIZA WYBORU NAJISTOTNIEJSZYCH INWESTYCJI DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO ELBLĄSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO

Analiza wyboru najistotniejszych inwestycji dla rozwoju gospodarczego EOF została wykonana metodą wielokryterialną.

Pod uwagę wzięto wszystkie przedsięwzięcia wskazane w Strategii, tj.:

- a) projekty w formule ZIT;
- b) projekty poza formułą ZIT, ale na obszarze objętym ZIT;
- c) projekty z obszaru EOF, nie objętego ZIT.

Wszystkie przedsięwzięcia uszeregowano wg następujących grup tematycznych:

- a) transport – 62 projekty;
- b) infrastruktura techniczna, w tym energetyka, OZE, ochrona środowiska – 44 projekty;
- c) zdrowie i infrastruktura społeczna – 16 projektów;
- d) kultura, sport, rekreacja, turystyka – 69 projektów;
- e) teleinformatyka, instytucje publiczne – 9 projektów;

- f) edukacja i społeczeństwo obywatelskie – 55 projektów;
- g) rewitalizacja – 23 projekty;
- h) rozwój gospodarczy – 7 projektów.

To właśnie ostatnia grupa projektów wpływa bezpośrednio na rozwój gospodarczy. Projekty z pozostałych grup tematycznych mają oczywiście pośredni wpływ na rozwój gospodarczy. Dlatego też do dalszych analiz przyjęto projekty z ostatniej grupy tematycznej. Wśród tych projektów znajdują się:

1	Gmina Miasto Elbląg	Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga
2	Gmina Miasto Elbląg	Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojkowych)
3	Gmina Miasto Elbląg	Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej przedłużenie i powiększenie terminala składowo-przeładunkowego
4	Gmina Miasto Elbląg	Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg
5	Gmina Miasto Elbląg	Budowa bocznic kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu
6	Klaster ICT Amber/ Rada Klastrow	Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizację i rozwój usług klastrow
7	Grupa Elbląskich Klastrow	Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF

Wszystkie powyższe przedsięwzięcia są bezpośrednio ukierunkowane na rozwój gospodarczy Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. W celu wyboru najkorzystniejszego przedsięwzięcia z w/w listy dokonano doboru brzegowych korzyści i kosztów ekonomicznych. Wśród nich znalazły się:

- a) liczba nowych podmiotów gospodarczych;
- b) liczba nowych miejsc pracy;
- c) reinwestowane środki finansowanie na obszarze EOF;
- d) mniejsze wydatki na pomoc społeczną;
- e) wzrost wpływów do budżetu miasta.

Jednocześnie podczas wyboru optymalnego rozwiązania, wzięto pod uwagę także koszty samego przedsięwzięcia, jak również jego koszty eksploatacyjne.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane w tym zakresie (do wyliczeń przyjęto 5% stopę dyskonta):

Koszty inwestycyjne i eksploatacyjne

Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	3 000 000,00	4 000 000,00	13 000 000,00	13 000 000,00	0,00	33 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	2 850 000,00	3 640 000,00	11 180 000,00	10 140 000,00	0,00	27 810 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	800 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	182 000,00	172 000,00	156 000,00	150 000,00	660 000,00

Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojkowych)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	5 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00	25 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	4 750 000,00	9 100 000,00	8 600 000,00	0,00	0,00	22 450 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	4 800 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	1 376 000,00	1 248 000,00	1 200 000,00	3 824 000,00

Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej przedłużenie i powiększenie terminala składowo przeładunkowego	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	0,00	7 500 000,00	7 500 000,00	0,00	0,00	15 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	0,00	6 825 000,00	6 450 000,00	0,00	0,00	13 275 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	342 500,00	342 500,00	342 500,00	1 027 500,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	294 550,00	267 150,00	256 875,00	818 575,00

Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	5 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	2 150 000,00	1 950 000,00	0,00	4 100 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	112 000,00	112 000,00	112 000,00	336 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	96 320,00	87 360,00	84 000,00	267 680,00

Budowa bocznic kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	30 000 000,00	30 000 000,00	40 000 000,00	100 000 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	25 800 000,00	23 400 000,00	30 000 000,00	79 200 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	2 180 000,00	2 180 000,00	4 360 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	1 700 400,00	1 635 000,00	3 335 400,00

Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizację i rozwój usług klastrów	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	1 500 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	475 000,00	455 000,00	430 000,00	0,00	0,00	1 360 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	100 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	39 000,00	37 500,00	76 500,00

Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF	2015	2016	2017	2018	2019	2020	SUMA
Szacunkowe koszty inwestycyjne	0,00	650 000,00	650 000,00	650 000,00	0,00	0,00	1 950 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty inwestycyjne	0,00	617 500,00	591 500,00	559 000,00	0,00	0,00	1 768 000,00
Koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	100 000,00	200 000,00
Współczynnik dyskonta	1,00	0,95	0,91	0,86	0,78	0,75	
Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	0,00	0,00	0,00	0,00	78 000,00	75 000,00	153 000,00

Korzyści i koszty społeczne

Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	1,00	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00	3,00	3,00	2,00	1,00	33,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	5,00	25,00	25,00	25,00	25,00	15,00	15,00	15,00	10,00	5,00	165,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	4 500 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	2 500,00	12 500,00	12 500,00	12 500,00	12 500,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00	5 000,00	2 500,00	82 500,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	42 000,00	210 000,00	210 000,00	210 000,00	210 000,00	126 000,00	126 000,00	126 000,00	84 000,00	42 000,00	1 386 000,00

Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojaskowych)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	1,00	2,00	4,00	4,00	6,00	6,00	6,00	4,00	3,00	3,00	39,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	2,00	4,00	8,00	8,00	12,00	12,00	12,00	8,00	6,00	6,00	78,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	900 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	1 000,00	2 000,00	4 000,00	4 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	4 000,00	3 000,00	3 000,00	39 000,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	12 600,00	25 200,00	50 400,00	50 400,00	75 600,00	75 600,00	75 600,00	50 400,00	37 800,00	37 800,00	491 400,00

Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej przedłużenie i powiększenie terminala składowo przeładunkowego	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	8,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	0,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	24,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	1 050 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	0,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	12 000,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	0,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	336 000,00

Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	0,00	500,00	500,00	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 500,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	0,00	10 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00

Budowa bocznic kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	2,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	10,00	10,00	2,00	2,00	2,00	2,00	38,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	750 000,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	19 000,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	110 000,00	120 000,00	130 000,00	140 000,00	200 000,00	250 000,00	1 050 000,00

Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizację i rozwój usług klastrów	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	17,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	500,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	8500,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	10 000,00	11 000,00	12 000,00	13 000,00	14 000,00	15 000,00	20 000,00	25 000,00	30 000,00	150 000,00

Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	SUMA
Liczba nowych podmiotów	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00
Liczba nowych miejsc pracy	0,00	0,00	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	26,00
Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	0,00	0,00	1 000,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	13 000,00
Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)	0,00	0,00	10 000,00	11 000,00	12 000,00	13 000,00	14 000,00	15 000,00	20 000,00	25 000,00	30 000,00	150 000,00

Podsumowanie analizy:

Podsumowanie	Zdyskontowane koszty inwestycyjne	Zdyskontowane koszty eksploatacyjne przedsięwzięcia	Liczba nowych podmiotów	Liczba nowych miejsc pracy	Reinwestowane środki finansowe na obszarze EOF	Mniejsze wydatki na pomoc społeczną	Wzrost wpływów do budżetu miasta z tytułu podatków (PIT, CIT, nieruchomości)
Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga	27 810 000,00	660 000,00	33,00	165,00	4 500 000,00	82 500,00	1 386 000,00
Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Doposażenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojсковych)	22 450 000,00	3 824 000,00	39,00	78,00	900 000,00	39 000,00	491 400,00
Budowa nowego nabrzeża przy ul. Radomskiej przedłużenie i powiększenie terminala składowo przeładunkowego	13 275 000,00	818 575,00	8,00	24,00	1 050 000,00	12 000,00	336 000,00
Budowa obrotnicy dla statków na rzece Elbląg	4 100 000,00	267 680,00	0,00	3,00	0,00	1 500,00	50 000,00
Budowa bocznyicy kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu	79 200 000,00	3 335 400,00	6,00	38,00	750 000,00	19 000,00	1 050 000,00
Wzmocnienie rozwoju technologicznego subregionu elbląskiego przez profesjonalizację i rozwój usług klastrów	1 360 000,00	76 500,00	0,00	17,00	0,00	8 500,00	150 000,00
Przyjmujemy sąsiada – budowa funkcji wzmacniających międzynarodowy charakter EOF	1 768 000,00	153 000,00	5,00	26,00	0,00	13 000,00	150 000,00

Z powyższych analiz wynika, iż przedsięwzięcie pod nazwą „Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga” (przedsięwzięcie nr 1) wykazuje najwyższe korzyści społeczne.

Tym samym można uznać, że przy odpowiednich nakładach inwestycyjnych i eksploatacyjnych realizacja przedsięwzięcia może przynieść największe oczekiwane wymierne rezultaty w postaci:

- stworzonych nowych podmiotów gospodarczych,
- stworzonych nowych miejsc pracy.

Powyższe rezultaty mogą pozytywnie wpłynąć na politykę społeczną miasta, a także budżet miasta.

Przedsięwzięcie jest ponadto jednym z najważniejszych kompleksowych planowanych działań w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej stymulujących rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny Elbląga i Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Realizacja inwestycji skomunikuje strefę przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego, położoną przy ul. Lotniczej, z siecią dróg publicznych oraz w kompleksowy sposób usprawni istniejące powiązania pomiędzy drogami publicznymi w bezpośrednim sąsiedztwie tej strefy. Tereny strefy przedsiębiorczości EOF położone są wzdłuż drogi krajowej Nr 7 (w przyszłości drogi ekspresowej S7), w bliskim sąsiedztwie drogi ekspresowej S22. Obszar ten ma duży potencjał rozwojowy (dostęp do sieci kolejowej, lotniska sportowego, oferta inwestycyjna obejmująca kompleks nieruchomości przy ul. Lotniczej).

Inwestycja w sposób bezkolizyjny połączy te tereny również z centrum miasta oraz skomunikuje strefę przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego z drogami ekspresowymi S7 oraz S22.

Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze podniesie niewątpliwie atrakcyjność inwestycyjną terenów strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Obszar dzielnicy Zatorze charakteryzuje się obecnie dużym nasyceniem przedsiębiorstw z branży usługowej: głównie firmy spedycyjne, budowlane i napraw samochodowych, przedsiębiorstw handlowych różnych branż oraz firm produkcyjnych: produkcja mebli i akcesoriów meblowych. Na terenie dzielnicy znajduje się ponadto baza logistyczna transportu publicznego, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, szkoły nauki jazdy. Skomunikowanie terenu wpłynie więc na poprawę warunków prowadzenia działalności dla około 100 przedsiębiorstw, których działalność wykracza poza teren miasta, oddziałując tym samym na teren Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki rekomenduje się w pierwszej kolejności realizację przedsięwzięcia nr 1.

---

9. PROPONOWANY ZAKRES WSPARCIA W FORMULE ZIT MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ELBLĄGA W RAMACH RPO WARMIA I MAZURY 2014-2020²⁶

Wytyczne Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju wskazują następujące kierunki interwencji do realizacji w ramach ZIT:

- ✓ rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny,
- ✓ przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego,
- ✓ poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta,
- ✓ wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych,
- ✓ wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym,
- ✓ wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.

Wsparcie w ramach ZIT dla EOF uzasadnione zostało w Strategii województwa warmińsko – mazurskiego potrzebą wzmocnienia konkurencyjności województwa poprzez rozwój ośrodków subregionalnych oraz ich obszarów funkcjonalnych *„Elbląg jako ośrodek subregionalny, wyposażony w infrastrukturę miejską o wysokich standardach, specjalizować się będzie w rozwoju nowoczesnych technologii oraz współpracować z gospodarką morską obszaru bałtyckiego i obwodem kaliningradzkim. Miasto powinno pełnić funkcje gospodarcze, edukacyjne i kulturowe dla północno-zachodniej części województwa”*.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach ZIT Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego muszą przyczyniać się do osiągnięcia rezultatów wskazanych w Strategii dla OSI Ośrodki subregionalne. Te cele to:

- ✓ wzrost funkcji subregionalnych Elbląga (gospodarczych, społecznych, w tym edukacyjnych, kulturowych i medycznych),
- ✓ wzrost konkurencyjności gospodarczej w kraju i za granicą,
- ✓ podniesienie poziomu kapitału społecznego,
- ✓ wzrost różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku,
- ✓ rewitalizacja społeczno-gospodarcza,
- ✓ intensyfikacja współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej,
- ✓ wykształcenie wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta.

Na bazie wyznaczonych celów i priorytetów w Strategii rozwoju EOF, kierunków interwencji wynikających z wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz celów wskazanych w Strategii dla OSI Ośrodki subregionalne, Związek ZIT w ramach EOF określił następujące obszary wsparcia:

---

²⁶ Rozdział zgodny z Mandatem negocjacyjnym Związku ZIT EOF w sprawie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury 2014-2020, Elbląg, wrzesień 2014.

-
1. **Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych.**
  2. **Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny**
  3. **Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.**
  4. **Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.**

Poniżej zaprezentowano uzasadnienie dla wyboru obszarów oraz propozycję osi priorytetowych RPO Warmia i Mazury, w których obszary te będą mogły być realizowane.

1. WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ ORAZ PROMOWANIE STRATEGII NISKOEMISYJNYCH

Miasto Elbląg świadczy usługi dla całego obszaru funkcjonalnego, dlatego też bardzo ważna jest wydolność miejskiego systemu transportowego. Rozwinięty system transportowy sprzyja podniesieniu stopnia zintegrowania i dostępności komunikacyjnej poszczególnych dzielnic i obszarów funkcjonalnych miast.

W dobie ograniczania transportu samochodowego w centrach miast i rozwoju transportu publicznego istotnym jest wspieranie rozwiązań zmniejszających ilość zużywanej energii.

Infrastruktura rowerowa jest w obszarze ZIT EOF słabo rozwinięta. Poza poprawą warunków poruszania się rowerzystów po mieście, istotne jest również tworzenie zintegrowanych sieci dróg rowerowych, łączących się ze szlakami rowerowymi przechodzącymi przez gminy wiejskie na terenie ZIT EOF.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa przedmiotem interwencji w tym obszarze będą inwestycje drogowe związane ze zrównoważoną mobilnością, w tym poprawiające warunki ruchu dla transportu publicznego i niezmotoryzowanego.

Budowa i przebudowa dróg będzie widziana w kontekście zmian w mobilności miejskiej, prowadzących do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców obszaru ZIT EOF.

Proponuje się, żeby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 4. Efektywność energetyczna (priorytet inwestycyjny 4e – EFRR)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Inwestycje w transport miejski w PI4e będą przyczyniać się do niskoemisyjności i zrównoważenia mobilności w miastach. Będą one wynikać z przygotowanych przez samorzady planów dotyczących przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany w zakresie gospodarki niskoemisyjnej lub Strategia ZIT, lub plany mobilności miejskiej. Dokumenty te powinny określać lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji i w zależności od zidentyfikowanych potrzeb odnosić się lub wskazywać adekwatne obowiązujące dokumenty w zakresie np.: zbiorowego transportu pasażerskiego, transportu niezmotoryzowanego, wykorzystania inteligentnych systemów transportowych (ITS), logistyki miejskiej, bezpieczeństwa ruchu drogowego w miastach, wdrażania nowych wzorców użytkowania czy promocji ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów (czyste paliwa i pojazdy).

Warunki brzegowe wyboru operacji

- współfinansowane inwestycje będą komplementarne z inwestycjami realizowanymi we właściwych krajowych programach operacyjnych. W przypadku miast wojewódzkich i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie instrumentem koordynacji jest Strategia ZIT;
- Inwestycje w drogi lokalne lub regionalne będą finansowane jedynie, jako niezbędny i uzupełniający element projektu w zakresie systemu zrównoważonej mobilności miejskiej. Samodzielne projekty dotyczące wyłącznie infrastruktury drogowej nie uzyskają dofinansowania⁴⁷;
- w miastach posiadających transport szynowy (tramwaje) preferowany będzie rozwój tej gałęzi transportu zbiorowego;
- w przypadku, gdy z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej wynika potrzeba zakupu autobusów, dozwolony jest zakup pojazdów spełniających normę emisji spalin EURO VI. Priorytetowo będzie jednak traktowany zakup pojazdów o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem, itp.);
- zakupowi niskoemisyjnego taboru powinny towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę⁴⁸;
- preferowane będą projekty z zakresu integracji różnych form transportu zbiorowego funkcjonujących na terenach miejskich i podmiejskich;
- projekty powinny przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców aglomeracji oraz zwiększać efektywność energetyczną systemu transportowego.

---

2. ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONEGO, SPRAWNEGO TRANSPORTU ŁĄCZĄCEGO MIASTO I JEGO OBSZAR FUNKCJONALNY

Zagadnienie nawiązuje do kluczowych problemów miejskich obszarów funkcjonalnych, które nie ominęły również obszaru elbląskiego. Przesłanką sformułowania tego celu jest chęć przeciwdziałania fragmentacji infrastruktury transportowej, która może prowadzić do zmniejszania dostępności komunikacyjnej wybranych obszarów, a tym samym do obniżania jakości życia.

Cechą charakterystyczną miejskich obszarów funkcjonalnych jest przemieszczanie się większości mieszkańców w kierunku centrum. Zaburzenie dostępności komunikacyjnej centrum ma wpływ na jakość życia oraz na poziom rozwoju gospodarczego całego obszaru. Rozwój nowoczesnego, miejskiego obszaru funkcjonalnego wymaga jednak stworzenia pełnej sieci powiązań, czyli uzupełnienia koncentrycznego układu infrastruktury (decydującego o dostępności transportowej centrum), powiązaniem komunikacyjnymi pomiędzy pozostałymi węzłami sieci osadniczej. Wydajna sieć umożliwia odciążenie komunikacyjne centrum – mieszkańcy mogą z równą swobodą podróżować po całym obszarze, co sprzyja dywersyfikacji kierunków w jakich poszukują źródeł utrzymania, ale również wyrównywaniu dostępności komunikacyjnej do centrum. Dlatego kluczowym kryterium realizacji tego celu jest stworzenie zintegrowanego systemu komunikacyjnego złożonego z różnych rodzajów transportu – drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego. W ramach wymienionych kategorii założono również rozwój transportu zbiorowego dostosowanego do zidentyfikowanych potrzeb.

W tym celu zaplanowano także tworzenie powiązań z siecią transportową TEN-T. Jest to kierunek myślenia wynikający z głównych założeń rozwojowych Unii Europejskiej. Włączenie EOF w infrastrukturę transeuropejską umożliwi budowanie ponadnarodowych funkcji tego obszaru.

Obszar zrównoważonego transportu ma wyraźne znaczenie dla realizacji celów rozwojowych OSI Ośrodki subregionalne Elbląg, ponieważ wpływa na wzrost funkcji subregionalnych Elbląga (m.in. poprawia dostępność komunikacyjną do węzła transportowego, jakim jest dla subregionu miastordzeń), wzrost konkurencyjności gospodarczej w kraju i za granicą (szczególnie dzięki zwiększeniu mobilności pracowników) oraz sprzyja wykształceniu się wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta (zwłaszcza jako rynku pracy, ośrodka kulturalnego i edukacyjnego).

Proponuje się, żeby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 7. Infrastruktura transportowa (priorytet inwestycyjny 7b – EFRR).Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące

---

i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- przedsięwzięcia na drogach lokalnych w Elblągu oraz jego obszarze funkcjonalnym uzyskają wsparcie, jeśli wynikają ze Strategii Rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego obejmującej strategię Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (w przypadku Elbląga Strategii ZIT “ (bis)),

3. PRZYWRACANIE FUNKCJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Obszar ten będzie realizowany dwutorowo – po pierwsze, uporządkowane zostaną zdegradowane i niewykorzystane przestrzenie publiczne oraz inwestycyjne. Zostaną im nadane nowe funkcje poprzez rewitalizację fizyczną, społeczną i gospodarczą. Wpłynie to na postrzeganie całego obszaru funkcjonalnego oraz na jego wewnętrzną integrację. Po drugie, podjęte zostaną działania na rzecz budowy i promocji wspólnego wizerunku regionu. Działania te również będą miały dwutorowy charakter – na rzecz wizerunku turystyczno-rekreacyjnego oraz gospodarczego. Rewitalizacja może mieć duże znaczenie dla podniesienia poziomu kapitału społecznego, który w EOF wykazuje pewne braki (niska aktywność społeczna mimo dość dobrze rozwiniętego sektora pozarządowego) i należy wspierać jego rozwój. Ponadto wprost pomoże to osiągnąć efekt, jakim jest rewitalizacja społeczno-gospodarcza tego obszaru.

Proponuje się, aby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 8. Obszary wymagające rewitalizacji (priorytet inwestycyjny 9b – EFRR)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wynikające z lokalnych/ponadlokalnych programów rewitalizacji (obszary rewitalizowane będą wyznaczone z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia nasilenia problemów społecznych na danym obszarze, głównie związanych z deprawacją materialną i społeczną mieszkańców danego obszaru, wynikająca m.in. ze znacznego oddalenia od rynku pracy czy niewystarczającego dostępu do dobrej jakości niedrogich usług publicznych);

-
- w przypadku wprowadzania funkcji kulturalnych maksymalny kwota wydatków kwalifikowalnych projektu ubiegającego się o dofinansowanie nie może przekroczyć 2 mln EUR;
  - wydatki na inwestycje w infrastrukturę drogową przyczyniającą się do gospodarczej oraz fizycznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich będą stanowiły mniejszość w tym priorytecie inwestycyjnym;
  - preferowane będą projekty-kontynuacje/komplementarne do przedsięwzięć wspartych w ramach RPO Warmia i Mazury 2007-2013 (przy wymogu przygotowania programu rewitalizacji w logice jak wyżej),
  - preferowane będą projekty wynikające z inicjatywy społeczności lokalnych czy powstających w regionie form współpracy miast. Dodatkowym atutem przy wyborze do dofinansowania będzie realizacja przedsięwzięć w partnerstwie;
  - w przypadku fizycznej rewitalizacji, preferencje uzyskają przedsięwzięcia, które zapewniają dodatkowe korzyści z punktu widzenia energooszczędności;
  - wszystkie projekty wdrażane w ramach tej osi priorytetowej powinny przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia mieszkańców;
  - wszystkie planowane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.

4. WZMACNIANIE ROZWOJU FUNKCJI SYMBOLICZNYCH BUDUJĄCYCH MIĘDZYNARODOWY CHARAKTER I PONADREGIONALNĄ RANGĘ MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ORAZ POPRAWA DOSTĘPU I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH W CAŁYM OBSZARZE FUNKCJONALNYM

Realizacja przedsięwzięć w tym zakresie przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów interwencji: do wzrostu funkcji subregionalnych Elbląga, wzrostu konkurencyjności EOF w kraju i za granicą, podniesienia poziomu kapitału społecznego, wzrostu różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku, rewitalizacji społeczno-gospodarczej oraz wykształcenia się wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta. Dla realizacji tego celu założono istotność oddziaływania na podstawową infrastrukturę społeczną i zdrowotną oraz na wzmacnianie potencjału służb publicznych działających na rzecz środowisk wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa przyjętej przez Komisję Europejską, działania w sektorze zdrowia będą realizowane zgodnie z Policy Paper dla ochrony zdrowia oraz Planem działań w sektorze zdrowia.

Zaplanowano ponadto oddziaływanie na jakość usług edukacyjnych i szkoleniowych dla umożliwienia mieszkańcom EOF wyrównanego poziomu dostępu do tych usług oraz możliwości kształcenia się przez całe życie.

Proponuje się, aby przedsięwzięcia w tym zakresie były realizowane w ramach:

- ✓ **Osi 2. Kadry dla gospodarki (priorytet inwestycyjny 10i – EFS)**

Kryteria wyboru przedsięwzięć wg obszaru wsparcia

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- operacje będą odpowiadać specyfice i potrzebom regionu, a także będą uzasadnione trendami demograficznymi.

✓ Osi 2. Kadry dla gospodarki (priorytet inwestycyjny 10iv – EFS)

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- w odniesieniu do modernizacji/dopasowania metod i treści kształcenia do zapotrzebowania rynku pracy niezbędnym warunkiem będzie porozumienie pomiędzy szkołą kształcąca w danym zawodzie a pracodawcą lub grupą pracodawców, na potrzeby których dany kierunek kształcenia będzie tworzony bądź modernizowany.
- Tworzeniu nowych kierunków nauczania winno również towarzyszyć wygaszanie starych, na których absolwentów znacząco zmniejsza się zapotrzebowanie.
- Preferencje w zakresie tworzenia nowych kierunków będą miały kierunki służące rozwojowi inteligentnych specjalizacji województwa
- Projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS.

✓ Osi 9. Dostęp do wysokiej jakości usług (priorytet inwestycyjny 9a – EFRR)

Tryb konkursowy – wybór projektów do dofinansowania nastąpi na podstawie metodyki i kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący zgodnie z art. 110 rozporządzenia ogólnego. Procedury i kryteria, zgodnie z art. 125, ust. 3 ww. rozporządzenia będą zapewniać, że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów, będą niedyskryminujące i przejrzyste oraz uwzględniać będą zasady określone w art. 7 dotyczącym promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, a także w art. 8 dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

Warunki brzegowe wyboru operacji:

- Dofinansowanie otrzymają projekty zgodne z Planem działań w sektorze zdrowia, uzgodnionym przez Komitet Sterujący i jeśli zasadność ich realizacji wynika z map potrzeb. Wsparcie ukierunkowane będzie na grupy chorób, stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności wśród mieszkańców obszaru (choroby nowotworowe, układu krążenia, układu kostno-stawowo-mięśniowego, psychiczne, od-kleszczowe, układu oddechowego). Projekty będą wybierane zgodnie z kryteriami wyboru opartymi na rekomendacjach określonych w Planie działań.
- Wydatki ponoszone w ramach projektów na infrastrukturę dla opieki szpitalnej (w tym na ich przygotowanie) mogą być certyfikowane po wprowadzeniu map potrzeb w dziedzinie medycyny oraz rodzaju świadczeń zbieżnym tematycznie z zakresem danego projektu.
- W drodze wyjątku od warunku określonego w punkcie wyżej, inwestycje w infrastrukturę na potrzeby opieki koordynowanej służące wzmocnieniu podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) oraz środowiskowych form opieki (zarówno w kontekście deinstytucjonalizacji oraz tworzenia środowiskowych form opieki) mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające przeniesienie akcentów z usług wymagających hospitalizacji na rzecz POZ i AOS, jak również wspierające rozwój opieki koordynowanej, z uwzględnieniem środowiskowych form opieki.
- Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów są niekwalifikowane, chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.
- Promowane będą projekty:
  - efektywne kosztowo i realizowane przez podmioty, które wykazują największą efektywność finansową,
  - przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych,
  - a także działania w zakresie reorganizacji i restrukturyzacji wewnątrz podmiotów leczniczych, w celu maksymalizacji wykorzystania infrastruktury, w tym sąsiadującej, oraz stopnia jej dostosowania do istniejących deficytów

-
- w każdym przypadku warunkiem wsparcia inwestycji jest posiadanie umowy na świadczenie usług opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych. W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu.

Podsumowując, w ramach wybranych i wymienionych powyżej obszarów wsparcia proponuje się następujące osi priorytetowe RPO Warmia i Mazury 2014-2020 i typy przedsięwzięć dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych miejskiego obszaru Funkcjonalnego Elbląga:

Europejski Fundusz Społeczny:

1. Oś 2. Kadry dla gospodarki

Typ przedsięwzięć:

- ✓ kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej),
- ✓ tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych,
- ✓ zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2. Oś 2. Kadry dla gospodarki

Typ przedsięwzięć:

- ✓ programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/organizacjami pracodawców, instytucjami rynku pracy oraz uczelniami wyższymi) poprzez:
  - organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów w rzeczywistych warunkach pracy,
  - wyposażenie uczniów i słuchaczy w specjalistyczne kwalifikacje/umiejętności (kwalifikacyjne kursy zawodowe, szkolenia/kursy powiązane bezpośrednio z danym sektorem/branżą) oraz kompetencje miękkie niezbędne na rynku pracy ułatwiające wejście na rynek absolwentom,
  - modernizację/dopasowanie metod i treści kształcenia i szkolenia do zapotrzebowania rynku pracy,
  - tworzenie nowych kierunków nauczania na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji),
  - doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe),
  - aktualizowanie wiedzy nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu (np. praktyki i staże w przedsiębiorstwach) oraz studia podyplomowe i inne formy doskonalenia zawodowego.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego:

1. Oś 4. Efektywność energetyczna

Typ przedsięwzięć:

- ✓ budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT lub ZIT “ (bis).

2. Oś 7. Infrastruktura transportowa

Typ przedsięwzięć:

- ✓ budowa, przebudowa dróg lokalnych jedynie w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku.

3. Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji

Typ przedsięwzięć:

- ✓ zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.

4. Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług

Typ przedsięwzięć:

- ✓ infrastruktura ochrony zdrowia w MOF Elbląga.

Poniżej przedstawiono zestawienie osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych w ramach proponowanych przedsięwzięć dla ZIT Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Tabela 2. Zestawienie osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych (PI)

L.p.	Oś	PI	Fundusz
1.	2. Kadry dla gospodarki	10i	EFS
2.		10iv	EFS
3.	4. Efektywność energetyczna	4e	EFRR
4.	7. Infrastruktura transportowa	7b	EFRR
5.	8. Obszary wymagające rewitalizacji	9b	EFRR
6.	9. Dostęp do wysokiej jakości usług	9a	EFRR

Źródło: opracowanie własne.

ZIT Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego są planowane do realizacji **w trybie konkursowym (preferowanym przez Komisję Europejską)** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020, a projekty komplementarne do ZIT w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020. **We wszystkich obszarach wsparcia zakłada się zastosowanie dotacji bezzwrotnych.**

W Tabeli 3 przedstawiona jest zakładana wartość wsparcia w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w podziale na poszczególne priorytety, zaś w Tabeli 4 typy beneficjentów.

Tabela 3. Zakładana wartość wsparcia EFRR/EFS w podziale na poszczególne priorytety inwestycyjne/ typy przedsięwzięć

L.p.	Oś	PI	Fundusz	Wartość wsparcia
1.	2. Kadry dla gospodarki	10i	EFS	5 125 183 EUR
2.		10iv	EFS	5 125 183 EUR
3.	4. Efektywność energetyczna	4e	EFRR	2 000 000 EUR
4.	7. Infrastruktura transportowa	7b	EFRR	4 000 000 EUR
5.	8. Obszary wymagające rewitalizacji	9b	EFRR	9 635 393 EUR
6.	9. Dostęp do wysokiej jakości usług	9a	EFRR	10 867 079 EUR
RAZEM				36 752 838 EUR, a w tym: EFS: 10 250 366 EUR EFRR: 26 502 472 EUR

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 4. Typy beneficjentów

L.p.	Oś	Typ przedsięwzięć	Typy beneficjentów
1.	2. Kadry dla gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie kompetencji kluczowych uczniów (nauki ścisłe, w tym: ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych) oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), - tworzenie warunków dla nowoczesnego nauczania – tzw. nauczanie eksperymentalne, w tym wyposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych, - zapewnienie zindywidualizowanego podejścia do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych - Programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/organizacjami pracodawców, instytucjami rynku pracy oraz uczelniami wyższymi) poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - organizację kształcenia praktycznego (staże/praktyki) dla uczniów w rzeczywistych warunkach pracy, - wyposażenie uczniów i słuchaczy w specjalistyczne kwalifikacje/umiejętności (kwalifikacyjne kursy zawodowe, szkolenia/kursy powiązane bezpośrednio z danym sektorem/branżą) oraz kompetencje miękkie niezbędne na rynku pracy ułatwiające wejście na rynek absolwentom, - modernizację/dopasowanie metod i treści kształcenia i szkolenia do zapotrzebowania rynku pracy, - tworzenie nowych kierunków nauczania na użytek specyficznych zdiagnozowanych potrzeb firm z regionu (szczególnie w obszarach inteligentnych specjalizacji), - doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe), - aktualizowanie wiedzy nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu (np. praktyki i staże w przedsiębiorstwach) oraz studia podyplomowe i inne formy doskonalenia zawodowego. 	wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej

3.	4. Efektywność energetyczna	- budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku związanych ze zrównoważoną mobilnością miejską (jako element Strategii ZIT lub ZIT “ (bis)	- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w tym w porozumieniu z innymi podmiotami (np. zarządcami infrastruktury kolejowej, PKS), - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego
4.	7. Infrastruktura transportowa	budowa, przebudowa dróg lokalnych jedynie w obszarach funkcjonalnych Olsztyna („Mobilny MOF”), Elbląga i Ełku	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego.
5.	8. Obszary wymagające rewitalizacji	zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, - organizacje pozarządowe, - kościoły i związki wyznaniowe, - wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe.
6.	9. Dostęp do wysokiej jakości usług	infrastruktura ochrony zdrowia w MOF Elbląga	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego, - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (tj. działające w publicznym systemie ochrony zdrowia)

Źródło: opracowanie własne.

9.1. WPŁYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA OSIĄGANIE ZAKŁADANYCH WSKAŹNIKÓW RPO WiM Z UWZGLĘDNIENIEM CELU POŚREDNIEGO (2018) ORAZ CELU KOŃCOWEGO (2023)

Realizacja projektów w ramach typów działań wybranych przez Związek ZIT EOF Elbląga przyczyni się do osiągnięcia niemal wszystkich wskaźników w ramach wybranych priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020 (Tabela 5).

Tabela 5. Wpływ planowanych przedsięwzięć na osiągnięcie zakładanych wskaźników RPO WiM

Oś priorytetowa RPO	Priorytet inwestycyjny	Wskaźnik produktu	Wartość wskaźnika produktu	Wpływ na osiągnięcie wskaźników
Oś 2. Kadry dla gospodarki	(10i) – ograniczanie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich		Poprzez realizację projektów dotyczących poprawy jakości kształcenia w szkołach/ placówkach oświatowych prowadzących kształcenie

	dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej		ogólne i specjalne (w tym niezbędne wyposażenie bazy dydaktycznej i naukowej) wzrośnie liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK (Technologie Informacyjno-Komunikacyjne) do prowadzenia zajęć edukacyjnych Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie, liczba uczniów uczestniczących w zajęciach prowadzonych w oparciu o indywidualne podejście do ucznia. W zakresie wskaźników rezultatu – wzrośnie liczba nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK (Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych) dzięki EFS.
		Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie		
		Liczba istniejących miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie w zakresie dostępnej bazy oświatowej		
		Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	2015-2018: 30 nauczycieli ze szkół podstawowych i 10 z gimnazjów 2018-2023: 10 nauczycieli ze szkół ponadgimnazjalnych	
Oś 2. Kadry dla gospodarki	(10iv) promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawców		Poprzez realizację programów współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcami/ organizacjami pracodawców, instytucjami rynku pracy oraz uczelniami wyższymi) zwiększy się liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia realizowanych we współpracy z pracodawcami oraz liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawców. W zakresie wskaźnika rezultatu – zwiększy się liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu
		Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	2015-2018: 9 szkół ponadgimnazjalnych 2018-2023: 9 szkół ponadgimnazjalnych	
		Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie		
		Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie		

		Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	2015-2018: 459 osób z 9 szkół ponadgimnazjalnych 2018-2023: 459 osób z 9 szkół ponadgimnazjalnych	
		Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa zawodowego		
Oś 4. Efektywność energetyczna	(4e) promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	-	W zakresie wskaźnika rezultatu – zwiększy się liczba przewozów pasażerów komunikacją miejską.
		Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych		
		Długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej		
Oś 7. Infrastruktura transportowa	(7b) zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Całkowita długość nowych dróg	-	Poprzez realizację inwestycji dotyczących budowy, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Elbląga zwiększy się całkowita długość nowych dróg oraz całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg. W zakresie wskaźnika rezultatu powyższe przedsięwzięcia przyczynią się do osiągnięcia Wskaźnika Międzygałęziowej Dostępności Transportowej
		Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	30 km	
Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji	(9b) wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Otwarta przestrzeń utworzona lub zrehabilitowana na obszarach miejskich		Poprzez realizację działania: Rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości, zwiększy się powierzchnia zrewitalizowanych obszarów, jak również wzrośnie liczba nowych / przebudowanych /przekształconych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach. W zakresie wskaźników rezultatu – polepszy się dostępność usług publicznych.
		Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach		

Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych	(9a) inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	3	Poprzez realizację działań dotyczących: - tworzenia poradni specjalistycznych oraz poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych (np. opieka długoterminowa, opieka geriatryczna, rehabilitacja, zwiększy się liczba osób korzystających z ulepszonych usług opieki zdrowotnej, liczba wspartych podmiotów leczniczych oraz liczba wybudowanych/ przebudowanych/ rozbudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-gospodarczej. W zakresie wskaźników rezultatu – polepszy się dostępność usług publicznych.
		Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej		
		Nakłady inwestycyjne na budowę/modernizację infrastruktury zdrowotnej		
		Oczekiwana liczba osób korzystających z ulepszonych usług opieki zdrowotnej		

Źródło: opracowanie własne.

9.2. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ KOMPLEMENTARNYCH MOŻLIWYCH DO REALIZACJI POZA FORMUŁĄ ZIT

Poniższa tabela przedstawia projekty komplementarne do projektów realizowanych w formule ZIT, możliwe do realizacji poza formułą ZIT (na obszarze objętym ZIT w ramach elbląskiego obszaru funkcjonalnego).

Tabela 6. Projekty komplementarne do projektów realizowanych w formule ZIT

Komplementarność względem Osi i typu przedsięwzięcia	Wnioskodawca	Nazwa projektu
Oś 2. Kadry dla gospodarki Typ przedsięwzięć: - poprawa jakości kształcenia w szkołach/placówkach oświatowych prowadzących kształcenie ogólne i specjalne, działania z obszaru doradztwa zawodowego oraz orientacji zawodowej (w tym niezbędne wyposażenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz kontynuacja wdrażania założeń rządowego programu „Cyfrowa szkoła”).	Gmina Miasto Elbląg	Termomodernizacja elbląskich szkół i placówek oświatowych Rozwój infrastruktury sportowej przy elbląskich placówkach oświatowych
	Powiat elbląski	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na obszarze Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego Rozbudowa Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym
	Gmina Elbląg	Zielona Szkoła w Nowakowie
	Gmina Tolkmicko	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Tolkmicku
	Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna	Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w pracy nauczyciela
	Oś 2. Kadry dla gospodarki Typ przedsięwzięć: - programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z otoczeniem społeczno-	Gmina Miasto Elbląg
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu		Budowa Centrum Doskonalenia Kompetencji Społecznych dla PWSZ w Elblągu

gospodarczym (pracodawcami/organizacjami pracodawców, instytucjami rynku pracy oraz uczelniami wyższymi).	Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna	Dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy w zakresie opieki paliatywnej
	Gmina Tolkmicko	Zarządzanie turystyką i hotelarstwem Program wychowania morskiego w EOF
<p>Oś 4. Efektywność energetyczna Typ przedsięwzięć: - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych miast związanych ze zrównoważoną mobilnością</p> <p>Oś 7. Infrastruktura transportowa Typ przedsięwzięć: - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elbląga i Ełku.</p>	Gmina Miasto Elbląg	Budowa trakcji tramwajowej w ul. Grota-Roweckiego/12 Lutego wraz z zakupem 6 nowych wagonów tramwajowych
		Poprawa powiązań komunikacyjnych dzielnicy Zatorze (strefy przedsiębiorczości Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego) z centrum Miasta Elbląga
		Budowa drogi powiatowej klasy G - obwodnicy wschodniej miasta Elbląg - Etap I: od ul. Wschodniej bis do ul. Sybiraków
		Budowa bocznic kolejowej i terminalu nr 2 w porcie morskim w Elblągu
	Powiat elbląski, Gminy EOF, GME	Opracowanie i realizacja programu rozwoju turystyki w obszarze Zalewu Wiślanego
	Powiat elbląski	Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1103N - odc. Helenowo-Wikrowo-Jegłownik dł. 4,7 km
	Gmina Milejewo	Modernizacja drogi wojewódzkiej 504
		Modernizacja drogi wojewódzkiej 509
		Podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu, poprzez przebudowę drogi powiatowej nr 1131N na odcinku: skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 504 – Jagodnik – Ogrodniki o długości 4,2 km
	Gmina Tolkmicko	Budowa przyczółku promowego z polem portowym i drogą dojazdową w Tolkmicku
		Budowa drogi nadzalewowej: Kamionek Wielki - Kadyny przez: Kuptę, Nadbrzeże, Suchacz, Pęklewo
	Gmina Elbląg	Budowa drogi gminnej Nr 101010 N w miejscowości Nowina
		Budowa drogi w miejscowości Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej ul. Opalowej z ul. Kryształową i ul. Agatową
		Przebudowa drogi zbiorczej powiatowej nr 1109 N od m. Nowakowo do ujścia rzeki "Elbląg" w m. Batorowo oraz przebudowa odcinka drogi dojazdowej gminnej od "Złotej Wyspy" wraz z budową wieży widokowej i miejsc parkingowych.
		Budowa drogi zbiorczej w m. Gronowo Górne - łącznik drogi powiatowej nr 11337 N - ulica Opalowa do drogi gminnej nr 101027 N ul. Agatowa przy projektowanym węźle komunikacyjnym "Terkawka" na drodze krajowej nr S-22
		Budowa infrastruktury turystycznej w Raczkach Elbląskich przy największej naturalnej depresji w Polsce
		Budowa mostów nad rzecze Elbląg i Kanale Jagiellońskim wraz z układem komunikacyjnym
Gmina Elbląg/Gmina Miasto Elbląg/Powiat Elbląski	Gmina Młynary	Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – I etap
		Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno – Sokolnik – Nowe Monasterzysko wraz z przebudową mostu na rzece Baudzie – II etap
		Remont drogi gminnej nr 107010N Sąpy-Warszewo
		Remont drogi gminnej Nr 107013N drog. woj. nr 505 – Ojcowa Wola – droga gminna nr 107015N
		Remont drogi gminnej nr 107004N Zastawno –Warszewo
		Remont drogi nr 107003N Nowe Monasterzysko – Stare Monasterzysko
		Remont drogi nr 107003N Stare Monasterzysko – Błudowo
		Remont drogi nr 107021N Młynarska Wola – Granica Gminy (Stare Siedlisko) II- etap

<p>Oś 8. Obszary wymagające rewitalizacji</p> <p>Typ przedsięwzięć:</p> <p>- zagospodarowanie/rozwój przestrzeni publicznych – przedsięwzięcia ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadawanie walorów funkcjonalnych i estetycznych tym przestrzeniom z uwzględnieniem ich regionalnej tożsamości.</p>	<p>Gmina Miasto Elbląg</p>	<p>Budowa obwodnicy Młynar w ciągu drogi wojewódzkiej nr 509</p> <p>Miejska sieć przestrzeni parkowo – rekreacyjnych od Parku Planty poprzez: ul. Grota Roweckiego, Plac Konstytucji, Park Traugutta, Park Oliwski, Park Dolinka, ul. Marymoncką do Parku Leśnego Bażantarnia</p>
		<p>Rozbudowa Elbląskiego Parku Technologicznego w tym Dopuszczenie laboratoriów EPT o stanowiska badawcze w zakresie: kryminalistyki, badań materiałowych (rewitalizacja terenów powojсковych)</p>
		<p>Modernizacja budynku dawnego Gimnazjum w Muzeum Archeologiczno-Historycznym</p>
		<p>Organizacja ponadlokalnych przedsięwzięć artystycznych w amfiteatrze w Parku Dolinka</p>
		<p>Rewitalizacja dawnego klasztoru dominikanów – obecnie Centrum Sztuki Galeria EL:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie badań archeologicznych na terenie klasztoru 2. Program funkcjonalno-użytkowy 3. Odbudowa trzech skrzydeł dawnego klasztoru
		<p>Rewitalizacja otwartego kąpieliska miejskiego/ budowa centrum sportu i rekreacji</p>
	<p>Powiat elbląski</p>	<p>Zachowanie dziedzictwa kulturowego mennonitów</p> <p>Zagospodarowanie turystyczne wybrzeża Zalewu Wiślanego</p>
	<p>Gmina Milejewo</p>	<p>Milejewo - Zagospodarowanie inwestycyjne rewitalizowanych terenów gminy na Centrum Logistyczno-Produkcyjne</p>
	<p>Gmina Tolkmicko</p>	<p>Oś turystyczna - Suchacz - Kadyny - Nowinka</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Obóz kaprów w Suchaczu, b) Pole karawaningowe w Kadynach, b) Park archeologiczny w Nowince.
		<p>Rewitalizacja i standaryzacja portów i przystani nadzalewowych</p>
		<p>Budowa stadionu wielofunkcyjnego w Tolkmicku</p>
		<p>Budowa basenu miejskiego w Tolkmicku</p>
	<p>Gmina Elbląg</p>	<p>Inscenizacja bitwy morskiej na Zalewie Wiślanym</p>
	<p>Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych</p>	<p>Przystosowanie zdegradowanego terenu w miejscowości Czechowo pod budownictwo jednorodzinne</p>
	<p>Stowarzyszenie Elbląg Europa</p>	<p>Elbląskie Centrum Integracji Społecznej</p>
		<p>Bursztynowy Port - Alternatywny Ośrodek Kultury</p>
		<p>Centrum Współpracy Transgranicznej</p>
		<p>Święto Chleba w Elblągu</p>
		<p>Elbląg Rocks Europa</p> <p>HipHop Gallery Jam</p> <p>Wikingowie z Truso w Elblągu</p>
	<p>Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Miejski im. Jana Pawła II</p>	<p>Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem</p>
<p>Centrum Sztuki Galeria El</p>	<p>Remont gotyckich okien wraz z licem murów zabytkowej siedziby Galerii EL</p>	
	<p>Jazzbląg Festiwal</p>	
<p>Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida</p>	<p>Elbląska Jesień Literacka</p>	
	<p>Letnie Ogrody Polityki</p>	
<p>Oś 9. Dostęp do wysokiej jakości usług</p> <p>Typ przedsięwzięć:</p> <p>- usuwanie niedoborów poprzez wsparcie elementów ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz poprawę dostępności do bazy szpitalnej.</p>	<p>Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna</p>	<p>Pielęgniarstwo kierunkiem nadal aktualnym</p>
	<p>Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Miejski im. Jana Pawła II</p>	<p>Rewitalizacja kompleksu budynków Szpitala, parku wraz drogami i parkingami wewnętrznymi i parkanem</p>
		<p>Rozbudowa i dostosowanie Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego do obowiązujących przepisów wraz z zakupem niezbędnego sprzętu</p>

		Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów Szpitala
--	--	---

Źródło: opracowanie własne.

---

10. TERYTORIALNY WYMIAR WSPARCIA

10.1. ZAŁOŻENIA DELIMITACJI

Planując terytorialny wymiar wsparcia przyjęto następujące założenia:

1. Część działań dotyczyła będzie całego Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Wyznaczenie obszaru funkcjonalnego, samo w sobie, decyduje o koncentracji środków oraz o terytorializacji celów. Uznano, że dla równomiernego rozwoju obszaru istotne jest podjęcie również działań horyzontalnych wyspecjalizowanych zgodnie z potencjałem EOF;
2. Część obszarów wsparcia identyfikowana będzie na poziomie gminy a część na poziomie miejscowości;
3. Wyznaczone zostaną potencjalne strefy koncentracji projektów, realizowanych zgodnie z wyznaczonymi celami strategicznymi.

10.2. TYPY OBSZARÓW WSPARCIA

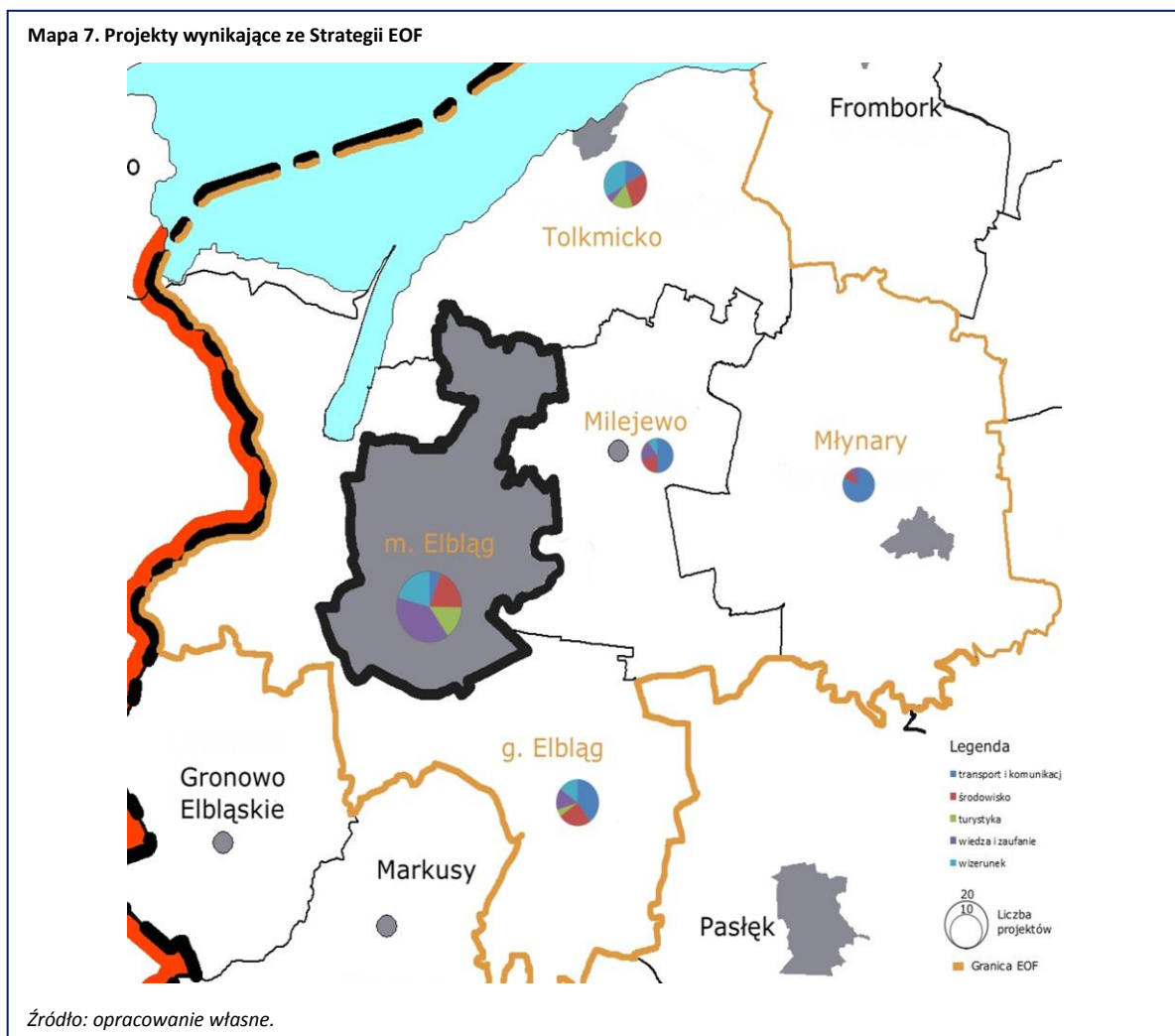
Wyznaczono następujące typy obszarów wsparcia:

1. **Cały Elbląski Obszar Funkcjonalny** – dla projektów horyzontalnych, znaczących dla zintegrowanego rozwoju całości oraz dla problemów, które dotyczą wielu miejsc w EOF,
2. **Obszar centralny** – Elbląg – wyznaczony, jako ośrodek pełniący ponadlokalne (subregionalne) funkcje dla całego obszaru. W związku z powyższym, niektóre inwestycje będą realizowane głównie w mieście, co jest warunkiem rozprzestrzeniania się ważnych czynników rozwojowych na cały obszar – np. wiedzy, czy powiązań międzynarodowych.
3. **Otoczenie Elbląga** – miasto Elbląg jako lider obszaru charakteryzuje się dobrymi wskaźnikami dostępu do różnego rodzaju infrastruktury technicznej i organizacyjnej. Dlatego wyznaczono obszar otaczający miasto, jako ten wymagający dodatkowych inwestycji.
4. **Gminy miejskie** – zgodnie z kryterium administracyjnym,
5. **Gminy wiejskie** – zgodnie z kryterium administracyjnym,
6. **Tereny lokalizacji zabytków znajdujących się pod ochroną konserwatora** – przede wszystkim obszary gmin wiejskich, niebędące terenami zurbanizowanymi, zazwyczaj brany pod uwagę przy realizacji projektów rewitalizacyjnych, na których ze względu na specyficzną historię obszaru znajdują się cenne zabytki, takie jak założenia pałacowe, czy urbanistyczne.
7. **Gminy leżące wzdłuż wybranych szlaków komunikacyjnych** – zgodnie z logiką wytyczania OSI na poziomie regionalnym przyjęto założenie o wytyczaniu osi rozwojowych wzdłuż najważniejszych szlaków komunikacyjnych,
8. **Gminy leżące nad Zalewem Wiślanym, rzekami i zbiornikami wodnymi** – jest to charakterystyczna grupa gmin, wyróżniająca się potencjałem w zakresie rozwoju „ekonomii wody”.

10.3. STREFY KONCENTRACJI PROJEKTÓW

Na potrzeby stworzenia tej Strategii zinwentaryzowano pomysły na projekty wśród organizacji będących jej potencjalnie najważniejszymi odbiorcami – samorządów terytorialnych, organizacji społecznych, organizacji zrzeszających przedsiębiorców, organizacji nauki i rozwoju technologicznego.

Na podstawie tej inwentaryzacji powstały strefy koncentracji projektów na obszarze ZIT, które będą w ramach Strategii realizowane w pierwszej kolejności (Mapa 7). Strefy wyznaczają obszary największego potencjału i największej potrzeby w realizacji projektów dla rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego. Wyznaczenie stref nie oznacza jednak, że projekty w ramach określonych typów działań nie mogą być realizowane w innych miejscach EOF. Pokazują one raczej logikę głównych kierunków inwestycyjnych w pierwszych latach realizacji Strategii.

---

11. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII²⁷

11.1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Strategia rozwoju Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego (zawierająca komponent Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych) jest odpowiedzią na wyzwania, jakie niesie ze sobą nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Programowanie rozwoju przyjmuje coraz wyraźniej charakter terytorialny, skoncentrowany na zagadnieniach, problemach, ale również wskazujące potrzebę współpracy wielu instytucji i organizacji w celu realizacji zamierzeń rozwojowych.

Strategia powinna ułatwić realizację ważnych przedsięwzięć na terenie EOF/ZIT, finansowanych głównie ze środków publicznych, adresowanych do administracji publicznej, ale również innych beneficjentów. Głównym źródłem finansowania Strategii będzie RPO Warmia i Mazury na lata 2014-2020. Strategia będzie realizowana z uwzględnieniem dokumentów strategicznych uchwalonych na poziomie poszczególnych samorządów, województwa, kraju i na poziomie europejskim.

Postępy w realizacji Strategii objęte będą monitoringiem. Monitoring będzie prowadzony przez Departament Strategii i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Elblągu. Raz do roku w terminie do 30 czerwca będzie przygotowane sprawozdanie z realizacji Strategii i przedstawiane do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu. Sprawozdanie będzie przedkładane do publicznej wiadomości. W zakresie projektów realizowanych w formule ZIT monitoring będzie prowadzony przez Biuro ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Coroczne sprawozdanie będzie przygotowywane zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM. Sprawozdanie będzie przedkładane do zatwierdzenia przez Komitet Sterujący, a następnie przekazywane do oceny i zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu RPO WiM.

Aktualizację Strategii będzie opracowywał Departament Strategii i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Elblągu. Departament Strategii i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Elblągu po opracowaniu dokumentu aktualizacji Strategii złoży wniosek do Komitetu Sterującego o przyjęcie projektu przygotowanego dokumentu i skierowanie do uchwalenia przez Radę Miasta. Rada Miasta podejmuje uchwałę o przyjęciu przedmiotowego opracowania bądź jego odrzuceniu.

11.2. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII W ZAKRESIE ZIT

W celu zwiększenia współpracy i zaangażowania gmin zlokalizowanych w elblaskim obszarze funkcjonalnym w zarządzaniu środkami strukturalnymi Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 oraz efektywne wykorzystanie środków unijnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych został zawiązany Związek ZIT w ramach EOF oraz zostało zawarte

---

²⁷ Rozdział zgodny z Mandatem negocjacyjnym Związku ZIT EOF w sprawie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) dla miejskiego obszaru funkcjonalnego Elbląga w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury 2014-2020, Elbląg, wrzesień 2014.

Porozumienie administracyjne pomiędzy:

1. Gminą Miasto Elbląg,
2. Gminą Elbląg,
3. Gminą Milejewo,
4. Gminą Młynary,
5. Gminą Tolkmicko,
6. Powiatem Elbląskim (w obszarze gmin: Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko).

Liderem związku ZIT EOF jest Gmina Miasto Elbląg.

Prezydentowi Elbląga powierzono koordynację działań zmierzających do wdrożenia Strategii rozwoju EOF/ZIT polegających na:

- ✓ koordynacji pracy Stron Porozumienia,
- ✓ zbieraniu i opracowywaniu materiałów wyjściowych do Strategii rozwoju EOF/ZIT,
- ✓ reprezentowaniu Stron Porozumienia w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi w sprawach związanych z wdrażaniem Strategii rozwoju EOF/ZIT.

Konieczne jest ustanowienie przez samorządy ZIT EOF Komitetu Sterującego, składającego się z przedstawicieli samorządów działających na obszarze ZIT EOF. W skład Komitetu Sterującego wchodzi przedstawiciele Stron Porozumienia, tj. Gminy Miasto Elbląg, Gminy Elbląg, Gminy Milejewo, Gminy Młynary, Gminy Tolkmicko oraz Powiatu Elbląskiego.

Przewodniczącym Komitetu Sterującego jest Prezydent Miasta Elbląga, który kieruje jego pracami. W przypadku nieobecności przewodniczącego, pracami Komitetu Sterującego kieruje upoważniony przez niego Zastępca Prezydenta Miasta Elbląga.

Komitet Sterujący ZIT posiada kompetencje do podejmowania decyzji związanych z wyborem projektów, programowaniem, wdrażaniem, finansowaniem oraz sprawozdawczością.

Do zadań Komitetu Sterującego należy:

- ✓ zatwierdzanie Strategii rozwoju EOF/ZIT oraz jej zmian,
- ✓ przedkładanie Strategii rozwoju EOF/ZIT do pozytywnego zaopiniowania IZ RPO oraz Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju,
- ✓ udział w programowaniu RPO WiM w zakresie ZIT,
- ✓ przedłożenie kryteriów wyboru projektów realizowanych w ramach ZIT i uzgodnienie ich z IZ RPO,
- ✓ wybór projektów realizowanych w ramach ZIT,
- ✓ przedkładanie sprawozdań z realizacji Strategii rozwoju EOF/ZIT (projektów w ramach ZIT),
- ✓ udział przedstawicieli Komitetu Sterującego w pracach Komitetu Monitorującego RPO WiM 2014-2020,
- ✓ zatwierdzanie innych dokumentów wymaganych przez IZ RPO oraz inne zadania, które zostaną ostatecznie uzgodnione z IZ RPO.

Decyzje Komitetu Sterującego podejmowane będą w drodze uchwał. Głosowanie Komitetu Sterującego odbywać się będzie zgodnie z zasadą co najmniej dwóch głosów za, z zastrzeżeniem, że Gmina Miasto Elbląg jako lider porozumienia musi głosować za podjęciem takiej

---

uchwały. Komitet Sterujący będzie mógł przekazać do zaopiniowania Panelowi Ekspertów ZIT projekty dokumentów, stanowiących podstawę do podejmowania merytorycznych decyzji.

Komitet Sterujący ZIT w ramach EOF powołuje Panel Ekspertów ZIT, który jest organem doradczym i opiniującym.

W skład Panelu Ekspertów ZIT wchodzi m.in.:

- ✓ eksperci – specjaliści w ramach poszczególnych dziedzin objętych Strategią rozwoju EOF/ZIT i programem realizacji ZIT,
- ✓ eksperci – z zakresu analizy ekonomicznej i finansowej,
- ✓ eksperci – z zakresu ochrony środowiska,
- ✓ eksperci – z zakresu rozwoju lokalnego i regionalnego.

Panel Ekspertów ZIT będzie wydawał opinie odnośnie dokumentów przedstawionych przez Komitet Sterujący ZIT.

Obsługę merytoryczną i administracyjną Związku ZIT w ramach EOF prowadzi Biuro ds. ZIT. Biuro te usytuowane jest w strukturze Urzędu Miasta Elbląga i w ramach funkcjonowania stosuje regulaminy wewnętrzne Urzędu Miasta Elbląga. Pracodawcą dla pracowników Biura jest Urząd Miasta w Elblągu, reprezentowany przez Prezydenta Miasta Elbląga.

Najważniejsze zadania Biura ds. ZIT:

- ✓ obsługa merytoryczna i administracyjna Komitetu Sterującego ZIT,
- ✓ przygotowanie i aktualizacja Strategii rozwoju EOF/ZIT,
- ✓ przygotowanie projektów dokumentów wymaganych przez IZ RPO, w tym przygotowanie kryteriów wyboru projektów, listy projektów realizowanych w ramach ZIT, w tym opracowanie listy rankingowej,
- ✓ przygotowywanie i przekazywanie informacji potencjalnym beneficjentom o możliwościach ubiegania się o dofinansowanie projektów,
- ✓ przygotowanie projektu sprawozdań z realizacji Strategii rozwoju EOF/ZIT.

Nabór wniosków o dofinansowanie projektów będzie prowadzony w terminach, o których Biuro Związku ZIT poinformuje na stronach internetowych poszczególnych gmin elbląskiego obszaru funkcjonalnego z odpowiednim wyprzedzeniem. Wzory wniosków wraz z dokumentacją konkursową będą dostępne na stronach internetowych i w Biurze. Komitet Sterujący, w uzgodnieniu z IZ RPO, ustali zasady i kryteria wyboru projektów, a następnie dokona oceny złożonych wniosków i przekaze listę rankingową projektów do IZ RPO WiM. Ostateczny wybór projektów zostanie dokonany przez IZ RPO WiM.

11.3. FINANSOWANIE BIURA DS. ZIT

Funkcjonowanie Biura ds. ZIT będzie finansowane z Pomocy Technicznej RPO Warmia-Mazury z Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 85%, a sygnatariusze porozumienia będą

partycypować we wkładzie własnym (15%) proporcjonalnie do liczby mieszkańców zamieszkałych na terenie danej gminy.

Zadania związane z administrowaniem środkami Funduszy Strukturalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wymagają zapewnienia jednostce wdrażającej administracyjnych zdolności, na które składają się zasoby ludzkie (pracownicy) i materialne (m.in. pomieszczenia, wyposażenie, sprzęt komputerowy, materiały eksploatacyjne). Ponadto, aby zapewnić zdolność absorpcyjną EOF należy podjąć odpowiednią akcję informacyjną i promocyjną. Ze względu na jakość funkcjonowania ZIT istotne będą działania szkoleniowe skierowane zarówno do personelu jednostki wdrażającej jak również do beneficjentów. Istotnym elementem wspierającym i usprawniającym wdrażanie będzie wsparcie doradcze skierowane do urzędników i beneficjentów programu. Szacuje się, że w kolejnych latach funkcjonowanie Biura ds. ZIT będzie generowało skutek finansowy w wysokości ok. 600 000 zł (rocznie), a w tym:

- Zasoby ludzkie – 450 000,00 zł
- Koszty promocyjne i informacyjne – 90 000,00 zł
- Koszty związane z działalnością biura (koszty eksploatacyjne) – 60 000,00 zł
- Koszty wyposażenia (koszty jednorazowy) – 50 000,00 zł

łącznie: koszt całkowity w okresie wdrażania Programu - ok. 5 450 000,00 zł., z czego 85% środków pochodzić będzie ze środków unijnych, zaś wkład własny (kwota ok. 817 500,00 zł) zostanie pokryty przez sygnatariuszy Porozumienia. Podane kwoty obejmują płace, zakup np. komputerów, materiałów eksploatacyjnych, promocję ZIT i inne niezbędne koszty administracyjne.

Tabela 7. Partycypacja we wkładzie własnym utrzymania Biura ZIT przez poszczególne gminy oraz Powiat Elbląski

Podział ludnościowy oraz partycypacja we wkładzie własnym utrzymania Biura ds. ZIT przez poszczególne gminy oraz Powiat Elbląski. Stan na dzień 31.12.2012 r.			
Wyszczególnienie	Liczba ludności	% ludności	% podział wkładu własnego
Elbląg	123 659	84,93% (81,16%)	12,74% (12,17%)
RDZEŃ - MIASTO ELBLĄG	123 659	84,93% (81,16%)	12,74% (12,17%)
Gmina Elbląg	7 216	4,96%	0,74%
Gmina Milejewo	3 274	2,25%	0,34%
Gmina Młynary,	4 586	3,15%	0,47%
Gmina Tolkmicko	6 858	4,71%	0,71%
Powiat Elbląski	(5 483)	(3,77%)	(0,57%)
ŁĄCZNIE OBSZAR PRZYLEGŁY	21 934	15,07% (18,84%)	2,26% (2,83%)
RAZEM	145 593	100,00%	15,00%

Wkład własny Powiatu Elbląskiego został obliczony jako średnia ludności gmin obszaru przyległego. Do wyliczeń finansowych należy przyjąć wartości podane w nawiasach.

Źródło: opracowanie własne.

12. SPÓJNOŚĆ Z KRAJOWYMI I UNIJNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego jest spójna z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu: Strategią Europa 2020, Umową Partnerstwa, Strategią Rozwoju Kraju, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego, a także Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025.

Wszystkie cele strategiczne Strategii EOF są zbieżne z priorytetami Strategii Europa 2020. W największym zakresie cele Strategii EOF wpisują się w priorytet dotyczący rozwoju zrównoważonego. Zagadnienia te ujęte są wieloaspektowo, począwszy od zwiększenia mobilności mieszkańców na skutek poprawy systemu transportu i komunikacji, przez wzrost dbałości o stan środowiska przyrodniczego a na zwiększaniu konkurencyjności obszaru w oparciu o gospodarkę opartą na wiedzy skończywszy.

Tabela 8. Cele strategiczne EOF a Strategia Europa 2020

Strategia EOF (cele strategiczne)	Strategia Europa 2020 (priorytety strategiczne)		
	Rozwój inteligentny	Rozwój zrównoważony	Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji		✓	✓
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń		✓	
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓	✓	
Wzrost aktywności i integracji społecznej			✓
Budowa wspólnego wizerunku EOF	✓		

Źródło: opracowanie własne.

Strategia EOF przyczyni się też do realizacji Umowy Partnerstwa. Wszystkie cele Strategii są zgodne z celami głównymi tego dokumentu. W największym stopniu wpisują się w cel związany ze zwiększaniem konkurencyjności gospodarki (realizowany przez cztery cele strategiczne Strategii EOF). Poprawa spójności społecznej i terytorialnej będzie realizowana wieloaspektowo, zarówno poprzez realizację miękkich działań zwiększających integrację społeczną, jak i inwestycji infrastrukturalnych poprawiających dostępność komunikacyjną. W ramach podnoszenia sprawności i efektywności państwa Strategia EOF planowane są działania zwiększające zastosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w usługach publicznych, ale także działania służące ogólnej poprawie jakości obsługi w administracji publicznej.

Tabela 9. Cele strategiczne EOF a Umowa Partnerstwa

Strategia EOF (cele strategiczne)	Umowa Partnerstwa (cele główne)		
	Zwiększenie konkurencyjności gospodarki	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej	Podniesienie sprawności i efektywności państwa
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji	✓	✓	
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na	✓		

temat zagrożeń			
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓		✓
Wzrost aktywności i integracji społecznej	✓	✓	
Budowa wspólnego wizerunku EOF			✓

Źródło: opracowanie własne.

W Umowie Partnerstwa zostały również określone elementy i kryteria obowiązkowe, jakie musi spełniać Strategia ZIT. Strategia EOF w zakresie ZIT spełnia wszystkie wskazane w tym dokumencie kryteria (Tabela 10; Tabela 11).

Tabela 10. Elementy i kryteria obowiązkowe Strategii ZIT

Elementy i kryteria obowiązkowe Strategii ZIT	Spełnienie warunku przez Strategię EOF w zakresie ZIT
Spójność z krajowymi i unijnymi dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi	✓
Wyznaczony obszar wsparcia Strategii ZIT	✓
Syntetyczna diagnoza obszaru wsparcia	✓
Wymiar terytorialny wsparcia	✓
Cele rozwojowe do realizacji w ramach ZIT	✓
Priorytety	✓
Zasady wyboru projektów oraz lista przedsięwzięć do realizacji w formule ZIT	✓
Lista strategicznych przedsięwzięć o charakterze komplementarnym możliwych do realizacji w formule poza ZIT	✓
Wpływ planowanych przedsięwzięć na osiągnięcie zakładanych wskaźników	✓
Odniesienie do instrumentów finansowych	✓
Plan finansowy	✓
System wdrażania	✓
Sprawozdanie z przebiegu prac i zaangażowania partnerów z obszaru funkcjonalnego	✓

Źródło: opracowanie własne.

Strategia EOF wykazuje również dużą spójność ze Strategią Rozwoju Kraju 2020. W największym stopniu przyczyni się do realizacji celu „Konkurencyjna gospodarka” oraz „Spójność społeczna i terytorialna”. Trzeci cel Strategii EOF będzie natomiast realizował pierwszy cel SRK „Sprawne i efektywne państwo”.

Tabela 11. Cele strategiczne EOF a Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia EOF (cele strategiczne)	Strategia Rozwoju Kraju 2020 (obszary strategiczne)		
	Sprawne i efektywne państwo	Konkurencyjna gospodarka	Spójność społeczna i terytorialna
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji		✓	✓
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń		✓	
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓	✓	
Wzrost aktywności i integracji społecznej			✓
Budowa wspólnego wizerunku EOF		✓	✓

Źródło: opracowanie własne.

Spśród 9 zintegrowanych strategii Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego w największym stopniu uwzględni wymiar terytorialny, a w szczególności odnosi się do miast wojewódzkich i subregionalnych wraz z ich obszarami funkcjonalnymi (cel 1 KSRR). Tym samym Strategia EOF w największym stopniu przyczynia się do realizacji tegoż właśnie celu. Niemniej jednak z uwagi na duże zróżnicowanie EOF a także obecność obszarów wymagających rewitalizacji Strategia przyczyni się też do realizacji celu 2 KSRR, czyli budowania spójności terytorialnej i przeciwdziałania marginalizacji obszarów problemowych. Ostatni cel KSRR „tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i

partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie” będzie realizowany przez 5 cel strategiczny Strategii EOF dotyczący budowy wspólnego wizerunku obszaru funkcjonalnego.

Tabela 12. Cele strategiczne EOF a Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Strategia EOF (cele strategiczne)	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 (cele polityki regionalnej)		
	Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych	Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji	✓	✓	
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń	✓		
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓		
Wzrost aktywności i integracji społecznej	✓	✓	
Budowa wspólnego wizerunku EOF	✓		✓

Źródło: opracowanie własne.

Strategia EOF przyczyni się również do realizacji celów Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025. Poszczególne cele strategii wojewódzkiej będą praktycznie w takim samym stopniu realizowane przez cele Strategii EOF.

Tabela 13. Cele strategiczne EOF a Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025

Strategia EOF (cele strategiczne)	Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 (cele strategiczne)			
	Wzrost konkurencyjności gospodarki	Wzrost aktywności społecznej	Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych	Nowoczesna infrastruktura rozwoju
Stworzenie wysokiej jakości systemu transportu i komunikacji				✓
Wzrost jakości infrastruktury ochrony środowiska i wiedzy na temat zagrożeń				✓
Wzrost dobrobytu poprzez wykorzystanie wiedzy i nowoczesnych technologii	✓		✓	
Wzrost aktywności i integracji społecznej		✓		
Budowa wspólnego wizerunku EOF	✓		✓	

Źródło: opracowanie własne.